בס"ד

ספר הדורות

חכמי ישראל מתקופת הגאונים ועד דורנו

767 חכמים בקצרה · שלשלת הרב והתלמיד · מפות לכל תקופה ולכל קהילה

הוצאת דעת דורות

daatdorot.com

בס"ד

משה קיבל תורה מסיני ומסרה ליהושע, ויהושע לזקנים, וזקנים לנביאים, ונביאים מסרוה לאנשי כנסת הגדולה

פרקי אבות א, א

בס״ד

ספר הדורות

חכמי ישראל מתקופת הגאונים ועד דורנו

767 חכמים: שמם וכינוים, שנותיהם, מקום הולדתם ורבנותם,
ספרם העיקרי, רבותיהם ותלמידיהם · שלשלת הרב והתלמיד · מפות

הוצאת דעת דורות

daatdorot.com

חשוון תשפ״ז · 2026

תוכן העניינים

חכמי הדורות · כל החכמים בקצרה 5

תקופת הגאונים 5

תקופת הראשונים 5

תקופת האחרונים 5

משה קיבל תורה מסיני · שלשלאות הרב והתלמיד 8

תרשים 1 · הגאונים והראשונים · בבל, ספרד, פרובנס, איטליה וצפון אפריקה 8

תרשים 2 · הראשונים · צרפת ואשכנז 8

תרשים 3 · האחרונים · אשכנז 9

תרשים 4 · האחרונים · ליטא ופולין 9

תרשים 5 · האחרונים · אשכנז וליטא בארץ ישראל ובארצות הברית 10

תרשים 6 · האחרונים · החסידות 11

תרשים 7 · האחרונים · ספרד ועדות המזרח 12

תרשים 8 · האחרונים · קווקז ובוכרה 13

מפות 14

מפות לפי תקופות · הגאונים, הראשונים והאחרונים 14

מפות לפי זרמים · חסידות, אשכנז וליטא, ספרד והמזרח, רוסיה, קווקז ובוכרה 21

מפות לפי ארצות וקהילות 26

מקורות ותמיכה בעבודה 43

איך קוראים את הספר

בחלק הראשון כל 767 החכמים שבספר, לפי סדר הדורות: תקופת הגאונים, תקופת הראשונים ותקופת האחרונים, ובכל תקופה לפי שנת הלידה. לכל חכם שורה או שתיים:

> **החזון איש** רבי אברהם ישעיהו קרליץ **1878–1953** ה׳תרל״ט–תשי״ד · נולד בקוסובה · פעל בבני ברק · ספריו: חזון איש, אמונה וביטחון · רבו: ר׳ חיים עוזר · תלמידיו: הסטייפלר

שמו וכינויו · שנות חייו לספירה ולבריאת העולם · מקום הולדתו · העיר שבה כיהן ברבנות, כראש ישיבה או כאדמו״ר, ואם לא כיהן – העיר שבה פעל · ספרו העיקרי · אחד או שניים מרבותיו ומתלמידיו. מה שאינו ידוע או שאינו כתוב במקורות – לא נכתב. הריבוע הצבעוני שליד השם הוא צבע הארץ או האזור:

בבל · ספרד · פרובנס · צרפת · אשכנז · איטליה · פולין־ליטא · צפון אפריקה

ארץ ישראל / האימפריה העות׳מאנית · ארץ ישראל · תימן · פרס · קווקז · בוכרה / מרכז אסיה · ארצות הברית

תקופת הגאונים · 12 חכמים

הגאונים · נולדו בשנים 680–880 · 6

- **רב אחאי (השאילתות)** רב אחאי (אחא) משבחא 680–752 ד'ת"מ–תקי"ב · רב בפומבדיתא · ספריו: השאילתות
- **רב יהודאי (בה"ג)** רב יהודאי גאון 700–761 ד'ת"ס–תקכ"א · רב בסורא, פומבדיתא · ספריו: הלכות פסוקות, הלכות גדולות
- **רב נהילאי (הילאי)** רב נהילאי בן רב מרי 730–797 ד'ת"צ–תקנ"ז · רב בסורא · ספרו: תשובות · תלמידו: רב נטרונאי גאון
- **רב נטרונאי גאון** רב נטרונאי בר רב הילאי גאון 780–858 ד'תק"מ–תרי"ח · רב בסורא · ספריו: תשובות רב נטרונאי גאון, סדר מאה ברכות · רבו: רב נהילאי (הילאי)
- **רב עמרם גאון** 810–875 ד'תק"ע–תרל"ה · רב בסורא · ספריו: סדר רב עמרם גאון, תשובות
- **רב נחשון גאון** רב נחשון בן רבי צדוק גאון 820–879 ד'תק"פ–תרל"ט · רב בסורא · ספריו: פירוש למסכתות בתלמוד, ביאור מילים קשות במקרא

הגאונים · נולדו בשנים 880–1080 · 6

- **רס"ג** רב סעדיה בן יוסף אלפיומי גאון 882–942 ד'תרמ"ב–תש"ב · נולד בדילץ · רב בסורא · ספריו: אמונות ודעות, התפסיר · רבו: אבו כתיר יחיי בן זכריה · תלמידיו: מנחם בן סרוק, דונש בן לברט
- **רב יוסף בר סטיא** רב יוסף בן יעקב בר סטיא גאון 900–944 ד'תר"ס–תש"ד · רב בסורא
- **רב נחמיה גאון** רב נחמיה בן כהן צדק גאון 900–968 ד'תר"ס–תשכ"ח · רב בפומבדיתא · תלמידו: רב שמואל בן חפני
- **רב שרירא גאון** 906–1006 ד'תרס"ו–תשס"ו · רב בפומבדיתא · ספריו: אגרת רב שרירא גאון, תשובות לשואליו · תלמידיו: רב האי גאון, ר' אלחנן בן שמריה
- **רב שמואל בן חפני הכהן גאון** 935–1013 ד'תרצ"ה–תשע"ג · רב בסורא · ספריו: פירוש לתורה, שו"ת · רבו: רב נחמיה גאון · תלמידו: רב האי גאון
- **רב האי גאון** 939–1038 ד'תרצ"ט–תשצ"ח · רב בפומבדיתא · ספריו: תשובות, משפטי שבועות · רבותיו: רב שרירא גאון, רב שמואל בן חפני · תלמידו: ר' אלחנן בן שמריה

תקופת הראשונים · 167 חכמים

הראשונים · נולדו בשנים 900–1200 · 76

- **רבי משה בן חנוך** 910–965 ד'תר"ע–תשכ"ה · רב בקורדובה · תלמידו: ר' חנוך בן משה, אבן אביתור
- **רבי חסדאי אבן שפרוט** 915–975 ד'תרע"ה–תשל"ה · פעל בקורדובה · ספרו: איגרת רבי חסדאי אל יוסף מלך הכוזרים
- **רבי מנחם בן סרוק** 920–970 ד'תר"פ–תש"ל · נולד בטורטוסה · פעל בקורדובה · ספרו: מחברת מנחם · רבו: רס"ג · תלמידו: ר' יהודה חיוג'
- **דונש בן לברט** רבי דונש הלוי בן לברט 920–990 ד'תר"פ–תש"נ · נולד בבגדד · פעל בקורדובה · ספריו: תשובות דונש על מחברת מנחם, תשובות דונש בן לברט על רס"ג · רבו: רס"ג
- **רבי חושיאל בן אלחנן** 935–1020 ד'תרצ"ה–תש"פ · רב בקירואן · תלמידו: ר"ח
- **רבי יעקב בן נסים אבן שאהין** 940–1006 ד'ת"ש–תשס"ו · רב בקירואן · תלמידו: רב ניסים גאון
- **רב יוסף בן יצחק אבן אביתור** 940–1010 ד'ת"ש–תש"ע · נולד במרידה · פעל בקורדובה · ספרו: פיוטי הושענות · רבו: ר' משה בן חנוך
- **רבי יהודה הכהן ליאונטין (הזקן)** 940–1020 ד'ת"ש–תש"פ · נולד בפרובאנס · רב במגנצא · ספריו: פירוש על התורה, תשובות · רבו: אביו רבי מאיר הכהן · תלמידו: רבנו גרשום
- **ר' שמריה בן אלחנן** רבי שמריה בן רבי אלחנן 945–1011 ד'תש"ה–תשע"א · רב בפוסטאט · ספרו: פירושים למקרא · רבו: רב שרירא גאון · תלמידו: ר' אלחנן בן שמריה
- **רבי יהודה חיוג'** 945–1012 ד'תש"ה–תשע"ב · נולד בפאס · פעל בקורדובה · ספריו: ספר אותיות הנוח והמשך, ספר פועלי הכפל · רבו: מנחם בן סרוק · תלמידו: שמואל הנגיד
- **רבנו חנוך בן משה** 950–1014 ד'תש"י–תשע"ד · נולד באיטליה · רב בקורדובה · רבו: ר' משה בן חנוך · תלמידיו: שמואל הנגיד, ר' יצחק בן ראובן
- **רבנו גרשום מאור הגולה** 960–1028 ד'תש"כ–תשפ"ח · נולד במץ · רב במגנצא · ספריו: תשובות רבנו גרשום, פירוש לתלמוד · רבו: רבנו ליאונטין · תלמידיו: ר' יעקב בן יקר, ר' יצחק הלוי
- **רבי אלחנן בן שמריה** 965–1026 ד'תשכ"ה–תשפ"ו · רב בקהיר · רבותיו: רב שרירא גאון, רב האי גאון
- **ר"ח** רבינו חננאל בן חושיאל 965–1055 ד'תשכ"ה–תתט"ו · רב בקירואן · ספרו: פירוש רבינו חננאל על התלמוד · רבו: רבינו חושיאל · תלמידו: הרי"ף
- **רב ניסים גאון** 990–1057 ד'תש"נ–תתי"ז · נולד בקירואן · רב בקירואן · ספריו: מפתח מנעולי התלמוד, חיבור יפה מהישועה · רבו: ר' יעקב בן נסים · תלמידו: הרי"ף
- **רבי אליעזר הגדול בן יצחק** 990–1060 ד'תש"נ–תת"כ · רב במגנצא · ספרו: פירוש למסכת חולין · רבו: רבנו גרשום
- **רבי יעקב בן יקר** 990–1064 ד'תש"נ–תתכ"ד · נולד ופעל במגנצא · ספרו: פירוש לתלמוד – קונטרס מורי הזקן · רבו: רבנו גרשום · תלמידו: רש"י
- **רבי שמואל הנגיד** 993–1056 ד'תשנ"ג–תתט"ז · נולד בקורדובה · פעל בגרנדה · ספריו: הלכתא גברתא, בן תהילים · רבותיו: ר' חנוך בן משה, ר' יהודה חיוג' · תלמידו: רי"ץ גיאת
- **ריב"ג** רבי יונה אבן ג'נאח 995–1050 ד'תשנ"ה–תת"י · נולד בקורדובה · פעל בסרגוסה · ספריו: ספר הרקמה, ספר השרשים · רבו: רבי יצחק אבן מר שאול
- **ר' יצחק הלוי** רבי יצחק בר אלעזר הלוי 1000–1080 ד'תש"ס–תת"מ · פעל בגרמיזא · ספרו: קונטרס וורמיזא · רבו: רבנו גרשום · תלמידו: רש"י
- **רבי יצחק בן יהודה** 1010–1070 ד'תש"ע–תת"ל · רב במגנצא · ספרו: תשובות · רבו: רבנו גרשום · תלמידו: רש"י
- **הרי"ף** רבי יצחק אלפסי 1013–1103 ד'תשע"ג–תתס"ג · פעל בקלעת חמאד · ספרו: ספר ההלכות · רבותיו: ר"ח, רב ניסים גאון · תלמידיו: הר"י מיגש, ריה"ל
- **רבי שלמה אבן גבירול** 1021–1058 ד'תשפ"א–תתי"ח · נולד במאלגה · פעל בסרגוסה · ספריו: כתר מלכות, מקור חיים
- **רי"ץ גיאת** רבי יצחק אבן גיאת 1038–1089 ד'תשצ"ח–תתמ"ט · נולד בלוסנה · רב בלוסנה · ספריו: הלכות כלולות, ספר הנר · רבו: שמואל הנגיד · תלמידו: רמב"ע
- **רש"י – רבי שלמה יצחקי** 1040–1105 ד'ת"ת–תתס"ה · פעל בטרואה · ספריו: פירוש רש"י על התנ"ך, פירוש רש"י על התלמוד הבבלי · רבותיו: ר' יעקב בן יקר, ר' יצחק הלוי · תלמידיו: ר' מאיר בן שמואל, רשב"ם
- **רבי יצחק בן ראובן הברצלוני** 1043–1100 ד'תת"ג–תת"ס · נולד בברצלונה · רב בדניה · ספריו: אזהרות איזה מקום בינה, פירוש למסכתות כתובות ועירובין · רבו: ר' חנוך בן משה · תלמידו: ר' יהודה הברצלוני
- **רבינו בחיי אבן פקודה** 1050–1120 ד'תת"י–תת"פ · נולד בסרגוסה · רב בסרגוסה · ספרו: חובות הלבבות
- **רמב"ע** רבי משה אבן עזרא 1055–1140 ד'תתט"ו–תת"ק · נולד ופעל בגרנדה · ספריו: ספר התרשיש, הדיואן · רבו: רי"ץ גיאת
- **רבי מאיר בן שמואל מרמרו** 1060–1135 ד'תת"כ–תתצ"ה · פעל ברמרו · רבו: רש"י · תלמידיו: רבנו תם, רשב"ם
- **רבי אברהם בר חייא** 1065–1136 ד'תתכ"ה–תתצ"ו · פעל בברצלונה · ספריו: חיבור המשיחה והתשבורת, ספר העיבור
- **ר' יהודה הברצלוני** רבי יהודה בן ברזילי הברצלוני
- **רשב"ם – רבי שמואל בן מאיר** 1080–1160 ד'תת"מ–תתק"כ · פעל ברמרו · ספריו: פירוש רשב"ם על התורה, פירוש על פסחים ובבא בתרא · רבותיו: רש"י, ר' מאיר בן שמואל · תלמידו: רבנו תם
- **הראב"ד השני** רבי אברהם בן יצחק מנרבונה 1085–1158 ד'תתמ"ה–תתקי"ח · נולד בנרבונה · רב בנרבונה · ספריו: ספר האשכול, פירוש לתלמוד · רבו: ר' יהודה הברצלוני · תלמידו: הראב"ד
- **ראב"ע** רבי אברהם אבן עזרא 1089–1164 ד'תתמ"ט–תתקכ"ד · נולד בטודלה · פעל בקורדובה · ספריו: פירוש האבן עזרא לתורה, יסוד מורא
- **ר' נתנאל פיומי** רבי נתנאל בירב פיומי 1090–1165 ד'תת"נ–תתקכ"ה · רב בתימן · ספריו: גן השכלים, לוח שנה
- **ראב"ן** רבי אליעזר בן נתן 1090–1170 ד'תת"נ–תתק"ל · רב במגנצא · ספריו: אבן העזר, קובץ מנהגים · תלמידיו: ראבי"ה, רשב"ט
- **ריב"ם** רבי יצחק בן מאיר 1095–1135 ד'תתנ"ה–תתצ"ה · פעל ברמרו · ספריו: תוספות למסכתות רבות, פיוטי סליחות · תלמידו: ר"י הזקן
- **ר' יהודה אבן סוסאן** רבי יהודה הכהן אבן סוסאן 1095–1165 ד'תתנ"ה–תתקכ"ה · נולד בפאס · רב בפאס · תלמידו: הרמב"ם
- **רבי מימון הדיין** רבי מיימון בר יוסף הדיין 1100–1166 ד'תת"ס–תתקכ"ו · נולד בקורדובה · רב בקורדובה · ספריו: אגרת הנחמה, פירוש על התלמוד או המשנה · רבו: הר"י מיגש · תלמידו: הרמב"ם
- **רבינו משולם מלוניל** רבי משולם בן יעקב מלוניל 1100–1170 ד'תת"ס–תתק"ל · פעל בלוניל · ספריו: איסור משהו, פירוש לתרי"ג מצוות · תלמידו: הראב"ד
- **רבנו תם** רבי יעקב בן מאיר 1100–1171 ד'תת"ס–תתקל"א · פעל ברמרו · ספריו: ספר הישר על הש"ס, חיבור על הדקדוק העברי · רבותיו: ר' מאיר בן שמואל, רשב"ם · תלמידיו: ר"י הזקן, ריצב"א
- **ריק"ם** רבי יוסף קמחי 1105–1170 ד'תתס"ה–תתק"ל · נולד באל־אנדלוס · פעל בנרבונה · ספריו: ספר זיכרון, ספר הגלוי · תלמידו: רד"ק
- **רשב"ט** רבי שמואל בן נטרונאי 1105–1175 ד'תתס"ה–תתקל"ה · נולד בבארי · פעל במגנצא · ספריו: ספר של רבינו שב"ט, תוספות למסכתות עירובין, עבודה זרה ונידה · רבו: ראב"ן
- **הראב"ד הראשון** רבי אברהם אבן דאוד 1110–1180 ד'תת"ע–תתק"מ · נולד בקורדובה · פעל בטולדו · ספריו: ספר הקבלה, האמונה הרמה · רבו: דודו רבי ברוך בן יצחק אבן אלבאליה
- **רבי שמואל החסיד** 1115–1180 ד'תתע"ה–תתק"מ · נולד בשפיירא · רב בשפיירא · ספריו: ספר חסידים, הושענא כהושעת אב המון · רבותיו: אביו רבי קלונימוס הזקן, רבי אלעזר החזן משפירא · תלמידו: בעל התרומה
- **בעל המאור** הרז"ה – רבי זרחיה הלוי 1115–1186 ד'תתע"ה–תתקמ"ו · פעל בגירונה · ספריו: ספר המאור על הרי"ף, ספר הצבא
- **ר"י הזקן** רבי יצחק בן שמואל הזקן מדמפייר 1115–1188 ד'תתע"ה–תתקמ"ח · רב בדמפייר · ספריו: תוספות, פסקי הלכה · רבותיו: רבנו תם, ריב"ם · תלמידיו: ריצב"א, ר' יהודה שירליאון
- **ר' יואל הלוי** רבי יואל בן יצחק הלוי מבונא 1115–1200 ד'תתע"ה–תתק"ס · נולד במגנצא · רב בבון · ספריו: קינות על מסע הצלב השני, תוספות למסכתות · רבותיו: ריב"ם – רבי יצחק בן מרדכי מרגנסבורג, רבי משה בן יואל · תלמידו: ראבי"ה
- **הראב"ד – רבי אברהם בן דוד מפושקירא** 1120–1198 ד'תת"פ–תתקנ"ח · פעל בפושקירא · ספריו: השגות הראב"ד על משנה תורה, בעלי הנפש · רבותיו: הראב"ד השני, רבינו משולם מלוניל
- **רבי משה הכהן ממגנצא** 1125–1187 ד'תתפ"ה–תתקמ"ז · רב במגנצא · ספרו: ספר דינים · רבו: רבנו תם · תלמידיו: הרוקח, המרדכי
- **רבי משה קמחי** 1127–1190 ד'תתפ"ז–תתק"נ · נולד בספרד · פעל בנרבונה · ספריו: מהלך שבילי הדעת, שכל טוב · רבו: אביו רבי יוסף קמחי · תלמידו: רד"ק
- **ר"י מאורליינש** רבי יעקב מאורליינש 1130–1189 ד'תת"צ–תתקמ"ט · פעל באורליאן · ספריו: תוספות, פירוש על התורה · רבו: רבנו תם
- **ר' יהודה ממגנצא** רבי יהודה בן קלונימוס ממגנצא 1130–1196 ד'תת"צ–תתקנ"ו · רב במגנצא · ספרו: סליחות ופיוטים · רבותיו: רבי שמריה בן מרדכי משפיירא, רבי יהודה החסיד · תלמידו: הרוקח
- **הרמב"ם** רבי משה בן מימון 1138–1204 ד'תתצ"ח–תתקס"ד · נולד בקורדובה · פעל בפוסטאט · ספריו: משנה תורה, מורה הנבוכים · רבותיו: הר"י מיגש, רבי מימון הדיין · תלמידו: ר' אברהם בן הרמב"ם
- **ריצב"א** רבי יצחק בן אברהם מדנפיירא 1140–1210 ד'תת"ק–תתק"ע · רב בדנפייר, תרניאל · ספריו: תוספות על הש"ס, סדר ליל פסח · רבותיו: רבנו תם, ר"י הזקן · תלמידיו: ר' שמואל מאיוורא, ר' יהודה בר יקר
- **בעל התרומה** רבי ברוך בן יצחק 1140–1211 ד'תת"ק–תתקע"א · פעל בגרמיזא · ספרו: ספר התרומה · רבותיו: ר"י הזקן, ר' שמואל החסיד
- **רבי יהודה החסיד** 1140–1217 ד'תת"ק–תתקע"ז · נולד בשפיירא · רב ברגנסבורג · ספריו: ספר חסידים, צוואת רבי יהודה החסיד · רבותיו: אביו רבי שמואל החסיד, רבי יום טוב בן יצחק מיואני · תלמידיו: ר' יחיאל מפריז, הרוקח
- **רבי יהודה בר יקר** 1140–1220 ד'תת"ק–תתק"פ · נולד בפרובנס · פעל בברצלונה · ספריו: פירוש התפילה והברכות, פירוש לתלמוד הירושלמי · רבו: ריצב"א · תלמידו: הרמב"ן
- **ראבי"ה – רבי אליעזר בן יואל הלוי** 1140–1225 ד'תת"ק–תתקפ"ה · פעל בבון · ספריו: אבי העזרי, אביאסף · רבותיו: ראב"ן, ר' יואל הלוי · תלמידו: אור זרוע
- **הרמ"ה** רבי מאיר בן טודרוס הלוי אבולעפיה 1147–1244 ד'תתק"ח–ה'ד' · נולד בבורגוס · רב בטולדו · ספריו: יד רמ"ה, אור צדיקים · רבו: אביו רבי טודרוס בן יוסף הלוי
- **ר' יוסף אבן עקנין** רבי יוסף בן יהודה אבן עקנין 1150–1220 ד'תתק"י–תתק"פ · נולד בברצלונה · פעל בפאס · ספריו: התגלות הסודות והופעת המאורות, ספר המוסר · רבו: אביו רבי יהודה
- **רבי שמחה משפיירא** 1150–1225 ד'תתק"י–תתקפ"ה · פעל בשפיירא · ספריו: סדר עולם, פירוש לספרא ולמסכת הוריות · רבותיו: רבי יהודה בן קלונימוס משפיירא, רבי אליעזר ממיץ · תלמידיו: אור זרוע, רי"ד
- **רבי נתן בן מאיר** 1160–1230 ד'תתק"כ–תתק"צ · נולד בטרינקטלייש · פעל בפרובנס · ספריו: שער התפיסה, חיבור בהלכות שחיטה · רבו: ריצב"א · תלמידו: הרמב"ן
- **רד"ק** רבי דוד בן יוסף קמחי 1160–1235 ד'תתק"כ–תתקצ"ה · פעל בנרבונה · ספריו: פירוש רד"ק על רוב התנ"ך, מכלול · רבותיו: ריק"ם, ר' משה קמחי
- **הרוקח** רבי אלעזר בן יהודה מגרמיזא 1160–1240 ד'תתק"כ–ה' · נולד במגנצא · רב בגרמיזא · ספריו: ספר הרוקח, סודי רזיא · רבותיו: ר' משה הכהן ממגנצא, רבי יהודה החסיד · תלמידיו: הרמב"ן, אור זרוע
- **רי"ד** רבי ישעיה ב"ר מאלי די טראני 1165–1240 ד'תתקכ"ה–ה' · נולד באיטליה · פעל בטראני · ספריו: תוספות רי"ד, פסקי הרי"ד · רבו: ר' שמחה משפיירא
- **רבי יהודה שירליאון (רבי יהודה מפריז)** 1166–1224 ד'תתקכ"ו–תתקפ"ד · רב בפריז · ספרו: תוספות ר' יהודה מפאריש · רבו: ר"י הזקן · תלמידיו: ר' יחיאל מפריז, ר' משה מאיוורא
- **ר' יעקב משאנץ** רבי יעקב בר שמשון משאנץ 1175–1240 ד'תתקל"ה–ה' · נולד בשאנץ · פעל בעכו
- **אור זרוע** רבי יצחק בר משה 1180–1260 ד'תתק"מ–ה'כ' · נולד בבוהמיה · פעל בוינה · ספרו: אור זרוע · רבותיו: הרוקח, רבי יהודה החסיד · תלמידו: מהר"ם מרוטנבורג
- **רבי שלמה מן ההר (שלמה ממונפלייה)** 1185–1245 ד'תתקמ"ה–ה'ה' · נולד בברצלונה · פעל במונפלייה · תלמידו: רבנו יונה
- **רבי משה מאיוורא** 1185–1255 ד'תתקמ"ה–ה'ט"ו · נולד באיוורא · רב באיוורא · ספריו: תוספות איוורא, תוספות על הלכות הרי"ף · רבו: ר' יהודה שירליאון · תלמידיו: ר' שמואל מאיוורא, רבנו יונה
- **רבי אברהם בן הרמב"ם** 1186–1237
- **הרמב"ן** רבינו משה בן נחמן גירונדי 1194–1270 ד'תתקנ"ד–ה'ל' · נולד בגירונה · רב בגירונה · ספריו: פירוש הרמב"ן על התורה, חידושי הרמב"ן על הש"ס · רבותיו: הרוקח, ר' יהודה בר יקר · תלמידיו: הרשב"א, רבנו יונה

הראשונים · נולדו בשנים 1200–1400 · 64

- **סמ"ג** רבי משה בן יעקב מקוצי 1200–1260 ד'תתק"ס–ה'כ' · פעל בקוצי · ספריו: ספר מצוות גדול, תוספות ישנים על יומא · רבו: ר' יהודה שירליאון
- **רבינו יונה גירונדי** 1200–1263 ד'תתק"ס–ה'כ"ג · פעל בברצלונה · ספריו: שערי תשובה, עליות דרבנו יונה · רבותיו: הרמב"ן, ר' משה מאיוורא · תלמידו: הרשב"א
- **רבי שמואל מאיוורא** 1200–1295 ד'תתק"ס–ה'נ"ה · נולד באיוורא · רב בקשטיליטירי · ספריו: תוספות איוורא, חיבורי "פרישה" ו"שיטה" על מסכתות · רבותיו: ריצב"א, ר' משה מאיוורא · תלמידיו: מהר"ם מרוטנבורג, רבנו יונה
- **ר' יחיאל אבי הרא"ש** רבי יחיאל בן אורי 1210–1263 ד'תתק"ע–ה'כ"ג · רב באשכנז · ספרו: על עסק התורה · תלמידו: הרא"ש
- **סמ"ק** רבי יצחק בן יוסף מקורביל 1210–1280 ד'תתק"ע–ה'מ' · פעל בקורביל · ספריו: ספר מצוות קטן, תוספות לתלמוד · רבותיו: ר' יחיאל מפריז, ר' משה מאיוורא · תלמידו: רבנו פרץ
- **רבי דוד הנגיד** 1212–1300 ד'תתקע"ב–ה'ס' · נולד ופעל בקהיר · ספרו: מדרש דוד · רבו: ר' אברהם בן הרמב"ם
- **ריבב"ן** רבי יהודה בן בנימין ענו הרופא 1215–1280 ד'תתקע"ה–ה'מ' · נולד ברומא · רב ברומא · ספריו: פירוש על הרי"ף, פירוש על מסכת שקלים · רבותיו: רבי מאיר בן רבי משה, רבי יצחק מקאמירינו · תלמידו: שבלי הלקט
- **ריא"ז** רבי ישעיה בן אליה די טראני 1215–1280 ד'תתקע"ה–ה'מ' · פעל ברומא · ספריו: פסקי ריא"ז, קונטרס הראיות
- **רבי תנחום הירושלמי** 1219–1291 ד'תתקע"ט–ה'נ"א · פעל בקהיר · ספריו: כתאב אלביאן, אלמרשד אלכאפי
- **מהר"ם מרוטנבורג** רבי מאיר ב"ר ברוך מרוטנבורג 1220–1293 ד'תתק"פ–ה'נ"ג · נולד בוורמס · רב ברוטנבורג · ספריו: שו"ת מהר"ם מרוטנבורג, תוספות ופסקים · רבותיו: ר' יחיאל מפריז, אור זרוע · תלמידיו: הרא"ש, המרדכי
- **שבלי הלקט** רבי צדקיה בן אברהם הרופא (הענו) 1222–1280 ד'תתקפ"ב–ה'מ' · פעל ברומא · ספרו: שבלי הלקט · רבו: ריבב"ן
- **רבי פנחס הלוי** 1225–1290 ד'תתקפ"ה–ה'נ' · רב בברצלונה · תלמידו: הרא"ה
- **רבנו פרץ בן אליהו מקורביל** 1225–1298 ד'תתקפ"ה–ה'נ"ח · רב בקורביל · ספריו: תוספות רבינו פרץ, הגהות לספר מצוות קטן · רבותיו: ר' יחיאל מפריז, סמ"ק · תלמידיו: המרדכי, תשב"ץ קטן
- **רבי נתן בן יהודה** 1230–1300 ד'תתק"צ–ה'ס' · פעל בפריז · ספריו: ספר המחכים, הגהות על סידור הסמ"ק · רבותיו: ר' יחיאל מפריז, ר' משה מאיוורא
- **הרא"ה – רבי אהרון הלוי** 1235–1300 ד'תתקצ"ה–ה'ס' · פעל בברצלונה · ספרו: בדק הבית · רבותיו: הרמב"ן, ר' פנחס הלוי · תלמידו: הריטב"א
- **הרשב"א** רבי שלמה בן אברהם אבן אדרת 1235–1310 ד'תתקצ"ה–ה'ע' · רב בברצלונה · ספריו: חידושי הרשב"א, שו"ת הרשב"א · רבותיו: הרמב"ן, רבנו יונה · תלמידיו: ר' אברהם בן אסמעאל, הריטב"א
- **המרדכי** רבי מרדכי בן הלל הכ' 1240–1298 ה'–נ"ח · רב בנירנברג · ספרו: ספר המרדכי על הש"ס · רבותיו: מהר"ם מרוטנבורג, רבנו פרץ · תלמידו: האגודה
- **תשב"ץ קטן** רבי שמשון בן צדוק 1240–1312 ה'–ע"ב · פעל ברוטנבורג · ספריו: תשב"ץ קטן, הגהות מיימוניות · רבותיו: מהר"ם מרוטנבורג, רבנו פרץ
- **בעל ספר החינוך – "איש יהודי מבית לוי ברצלוני"** 1245–1310 ה'ה'–ע' · פעל בברצלונה · ספרו: ספר החינוך · רבו: הרשב"א
- **מהר"י ג'יקטיליה** רבי יוסף בן אברהם ג'יקטיליה 1248–1305 ה'ח'–ס"ה · נולד ופעל בקסטיליה · ספריו: שערי אורה, גינת אגוז · רבו: רבי אברהם אבולעפיה
- **המאירי – רבי מנחם בן שלמה** 1249–1316 ה'ט'–ע"ו · פעל בפרפיניאן · ספריו: בית הבחירה על הש"ס, מגן אבות
- **ריקאנטי** רבי מנחם בן בנימין רקנאטי 1250–1310 ה'י'–ע' · פעל ברקנאטי · ספריו: פירוש על התורה על דרך הקבלה, טעמי המצוות
- **הרא"ש – רבי אשר בן יחיאל** 1250–1328 ה'י'–פ"ח · רב בוורמס, טולדו · ספריו: פסקי הרא"ש על הש"ס, אורחות חיים · רבותיו: מהר"ם מרוטנבורג, ר' יחיאל אבי הרא"ש · תלמידיו: ר' אברהם בן אסמעאל, הטור
- **הריטב"א** רבי יום טוב בן אברהם אשבילי 1250–1330 ה'י'–צ' · נולד בסביליה · רב בסרגוסה · ספריו: חידושי הריטב"א על הש"ס, שו"ת הריטב"א · רבותיו: הרשב"א, הרא"ה
- **רבינו בחיי בן אשר אבן חלואה** 1255–1340 ה'ט"ו–ק' · פעל בסרגוסה · ספריו: פירוש רבינו בחיי על התורה, כד הקמח · רבותיו: הרמב"ן, הרשב"א
- **הגהות מיימוניות** רבי מאיר הכהן מרוטנבורג 1260–1298 ה'כ'–נ"ח · פעל ברוטנבורג · ספריו: הגהות מיימוניות על משנה תורה לרמב"ם, תשובות מיימוניות · רבו: מהר"ם מרוטנבורג
- **ר' שמשון מקינון** רבי שמשון בן יצחק מקינון 1260–1330 ה'כ'–צ' · פעל בשינון · ספריו: ספר הכריתות, ביאור הגט · רבו: אחיו הגדול רבי מתתיה
- **הטור** רבינו יעקב בן הרא"ש 1269–1343 ה'כ"ט–ק"ג · נולד בגרמניה · רב בטולדו · ספריו: ארבעה טורים, פירוש בעל הטורים על התורה · רבו: הרא"ש · תלמידו: אבודרהם
- **רבי יעקב נורטהויזן** 1270–1349 ה'ל'–ק"ט · רב בנורדהאוזן · ספרו: פסקי תוספות · רבו: מהר"ם מרוטנבורג · תלמידו: מהר"ש נוישטט
- **רבי אברהם בן אסמעאל** 1280–1340 ה'מ'–ק' · פעל בטולדו · ספריו: חידושי תלמיד הרשב"א והרא"ש, סדר העבודה בקצרה · רבותיו: הרא"ש, הרשב"א · תלמידו: רבנו ירוחם
- **האגודה** רבי אלכסנדרי זוסלין הכהן 1280–1349 ה'מ'–ק"ט · נולד בארפורט · פעל בפרנקפורט · ספרו: ספר האגודה · רבו: המרדכי · תלמידו: מהר"ם ס"ל
- **כפתור ופרח** רבי אשתורי הפרחי 1280–1355 ה'מ'–קט"ו · נולד בפרובנס · פעל בבית שאן · ספרו: כפתור ופרח · רבו: הרא"ש
- **המגיד משנה** רבי וידאל די טולושא 1283–1360 ה'מ"ג–ק"כ · נולד בטולוסה · פעל בברצלונה · ספרו: מגיד משנה על משנה תורה לרמב"ם · רבו: ר' פרץ הכהן
- **רבי שם טוב אבן גאון** 1287–1330 ה'מ"ז–צ' · פעל בברצלונה · ספריו: מגדל עוז, כתר שם טוב · רבו: הרשב"א
- **רלב"ג** רבינו לוי ב"ר גרשום 1288–1344 ה'מ"ח–ק"ד · פעל באורנג'
- **רבי יהודה בן הרא"ש** 1290–1349 ה'נ'–ק"ט · נולד באשכנז · רב בטולדו · ספריו: זכרון יהודה, אגרת תוכחת · רבו: הרא"ש · תלמידו: ר' מנחם בן זרח
- **רבינו ירוחם בן משולם** 1290–1350 ה'נ'–ק"י · פעל בטולדו · ספריו: ספר מישרים, תולדות אדם וחוה · רבותיו: הרא"ש, ר' אברהם בן אסמעאל
- **רבי דוד ברבי יוסף אבודרהם** 1290–1350 ה'נ'–ק"י · נולד ופעל בסביליה · ספרו: ספר אבודרהם · רבותיו: הרא"ש, הטור
- **הר"ן** רבינו נסים גירונדי 1290–1376 ה'נ'–קל"ו · רב בברצלונה · ספריו: פירוש על הלכות הרי"ף, חידושי הר"ן · רבו: ר' פרץ הכהן · תלמידיו: הריב"ש, ר' חסדאי קרשקש
- **ספר כל בו** 1300–1340 ה'ס'–ק' · פעל בפרובנס · ספרו: כל בו
- **ר' פרץ הכהן** רבי פרץ בן יצחק הכהן 1304–1370 ה'ס"ד–ק"ל · נולד בפרובנס · רב בטולידו · ספרו: פירושים על מסכתות שבת, עירובין, נזיר וסנהדרין · רבו: אביו רבי יצחק בן יהודה הכהן · תלמידיו: הר"ן, התשב"ץ
- **רבי מנחם בן זרח** 1315–1385 ה'ע"ה–קמ"ה · נולד באיסטלא · רב בטולדו, אלקלעה · ספרו: צידה לדרך · רבו: ר' יהודה בן הרא"ש
- **ר' משה מולין** רבי משה הלוי מולין 1320–1387 ה'פ'–קמ"ז · רב במגנצא · רבו: אביו רבי יקותיאל
- **הריב"ש** רבי יצחק בר ששת ברפת 1326–1408 ה'פ"ו–קס"ח · נולד בברצלונה · רב באלג'יר · ספריו: שו"ת הריב"ש, פיוטים · רבותיו: הר"ן, ר' פרץ הכהן · תלמידו: התשב"ץ
- **הגהות אשר"י** רבי ישראל מקרמס 1330–1415 ה'צ'–קע"ה · פעל בקרמס · ספרו: הגהות אשר"י על פסקי הרא"ש · תלמידו: מהר"ש נוישטט
- **ר' חסדאי קרשקש** רבי חסדאי בן אברהם קרשקש 1340–1410 ה'ק'–ק"ע · נולד בברצלונה · רב בברצלונה, סרגוסה · ספריו: אור השם, ספר ביטול עיקרי הנוצרים · רבו: הר"ן · תלמידיו: נימוקי יוסף, ר' יוסף אלבו
- **נימוקי יוסף** רבי יוסף חביבא 1340–1420 ה'ק'–ק"פ · פעל בברצלונה · ספריו: נימוקי יוסף על הרי"ף, דרשות על התורה · רבותיו: הר"ן, ר' חסדאי קרשקש
- **רבי זלמן רונקיל** 1345–1414 ה'ק"ה–קע"ד · רב במגנצא, ורמיזא · ספרו: חתן דמים · תלמידו: מהרי"ו
- **מהר"ש נוישטט** רבי שלום בן יצחק זעקיל מנוישטאדט 1345–1415 ה'ק"ה–קע"ה · נולד בוינר נוישטאדט · רב בוינה · ספרו: מנהגי מהר"ש · רבותיו: מהר"ם ס"ל, ר' יעקב נורטהויזן · תלמידיו: מהרי"ל, ר' אהרן בלומלין
- **רבי אפרים אנקווה** 1354–1442 ה'קי"ד–ר"ב · נולד בטולדו · רב בתלמסאן · ספרו: שער כבוד ה' · רבו: הר"ן
- **ר' אייזיק טירנא** רבי יצחק אייזיק מטירנא 1355–1425 ה'קט"ו–קפ"ה · פעל בוינה · ספריו: ספר המנהגים, תשובת המינים · רבו: מהר"ש נוישטט
- **מהרי"ל** רבי יעקב הלוי בן משה מולין 1355–1427 ה'קט"ו–קפ"ז · נולד במגנצא · רב במגנצא · ספריו: מנהגי מהרי"ל, שו"ת מהרי"ל · רבותיו: מהר"ש נוישטט, מהר"ם ס"ל · תלמידיו: מהרי"ו, תרומת הדשן
- **רבי אהרן בלומלין** 1360–1421 ה'ק"כ–קפ"א · נולד בקרמס · רב בקרמס, וינה · ספריו: תשובות, פירוש לתורה · רבו: מהר"ש נוישטט · תלמידו: תרומת הדשן
- **ר' יצחק קנפנטון** רבי יצחק בן יעקב קנפנטון 1360–1463 ה'ק"כ–רכ"ג · נולד בקסטיליה · רב בסמורה · ספרו: דרכי התלמוד · תלמידיו: מהר"י אבוהב, ר' יצחק קארו
- **התשב"ץ** רבי שמעון בן צמח דוראן 1361–1444 ה'קכ"א–ר"ד · נולד במיורקה · רב באלג'יר · ספריו: שו"ת התשב"ץ, מגן אבות · רבותיו: ר' פרץ הכהן, הריב"ש · תלמידו: הרשב"ש
- **רבי יוסף אלבו** 1380–1444 ה'ק"מ–ר"ד · נולד במונריאל דל קמפו · רב בדרוקה · ספרו: ספר העיקרים · רבו: ר' חסדאי קרשקש
- **מהרז"ך** רבי זלמן כ"ץ 1380–1444 ה'ק"מ–ר"ד · נולד בביברך · רב בנירנברג · רבו: רבי זלמן רונקיל · תלמידו: מהר"ם מינץ
- **רבי זלמן יענט** 1380–1450 ה'ק"מ–ר"י · נולד בהריינוס · רב בטרוויזו · ספרו: סדר טערויז · רבו: מהרי"ל · תלמידו: מהר"ם מינץ
- **מהרי"ו** רבי יעקב בן יהודה וייל 1385–1460 ה'קמ"ה–ר"כ · נולד בוייל דר שטאדט · רב בארפורט · ספריו: שו"ת מהר"י וייל, שחיטות ובדיקות · רבותיו: מהרי"ל, ר' זלמן רונקיל · תלמידיו: מהר"ם מינץ, מהר"י ברונא
- **תרומת הדשן** רבי ישראל איסרלין 1390–1460 ה'ק"נ–ר"כ · פעל בוינר נוישטאדט · ספריו: תרומת הדשן – שו"ת, פסקים וכתבים · רבותיו: מהרי"ל, ר' אהרן בלומלין · תלמידיו: מהר"ם מינץ, מהר"י ברונא
- **הרז"ה** רבי זכריה בן שלמה הרופא 1390–1460 ה'ק"נ–ר"כ · נולד בתימן · פעל בצנעא · ספריו: מדרש החפץ, נימוקי הרז"ה

הראשונים · נולדו בשנים 1400–1600 · 27

- **ר' יוסף אבן שם טוב** רבי יוסף בן שם טוב אבן שם טוב 1400–1460 ה'ק"ס–ר"כ · פעל בסגוביה · ספריו: עין הקורא, כבוד אלוהים · רבו: אביו המקובל רבי שם טוב אבן שם טוב · תלמידו: אברבנאל
- **הרשב"ש** רבי שלמה בן שמעון דוראן 1400–1467 ה'ק"ס–רכ"ז · נולד באלג'יר · רב באלג'יר · ספריו: שו"ת הרשב"ש, מלחמת מצווה · רבו: התשב"ץ
- **מהר"י ברונא** רבי ישראל ברונא 1400–1480 ה'ק"ס–ר"מ · רב בברונא, רגנסבורג · ספריו: שו"ת מהר"י ברונא, שחיטות ובדיקות · רבותיו: מהרי"ו, תרומת הדשן
- **מהר"י מינץ** רבי יהודה הלוי מינץ 1405–1508 ה'קס"ה–רס"ח · נולד באשכנז · רב בפדובה · ספרו: שו"ת מהר"י מינץ · רבו: רבי אשר ענשכין · תלמידיו: הרא"ם, ר' דוד מסר לאון
- **מהר"ם מינץ** רבי משה מינץ 1415–1480 ה'קע"ה–ר"מ · נולד בצפון איטליה · רב במגנצא · ספרו: שו"ת מהר"ם מינץ · רבותיו: מהרי"ו, תרומת הדשן
- **מהרי"ק** רבי יוסף קולון טרבוטו 1420–1480 ה'ק"פ–ר"מ · נולד בשאמברי · רב במנטובה, פאביה · ספריו: שו"ת מהרי"ק, פירושי וחידושי המהרי"ק · רבותיו: אביו רבי שלמה קולון, רבי מרדכי נתן · תלמידו: הרע"ב
- **בעל העקידה** רבי יצחק בן משה עראמה 1420–1494 ה'ק"פ–רנ"ד · נולד בספרד · רב בטרגונה, קלטיוד · ספריו: עקידת יצחק, חזות קשה · רבו: ר' יצחק קנפנטון
- **רבי משה קפשאלי** 1420–1495 ה'ק"פ–רנ"ה · נולד בקנדיה · רב בקושטא
- **ר' יוסף חיון** רבי יוסף בן רבי אברהם הנשיא חיון 1425–1496 ה'קפ"ה–רנ"ו · רב בליסבון · ספריו: פירוש לתהלים, מילי דאבות · רבו: רבי יצחק קנפנטון · תלמידיו: אברבנאל, החסיד יעבץ
- **בעל האגור** רבי יעקב ברוך בן יהודה לנדא 1430–1493 ה'ק"צ–רנ"ג · נולד באשכנז · פעל בנאפולי · ספריו: ספר האגור, ספר חזון · רבו: אביו רבי יהודה לנדא
- **ר' צמח דוראן** רבי צמח בן שלמה דוראן 1430–1500 ה'ק"צ–ר"ס · פעל באלג'יר · ספרו: שו"ת יכין ובועז
- **מהר"י אבוהב** רבי יצחק אבוהב 1433–1493 ה'קצ"ג–רנ"ג · רב בטולדו · ספריו: נהר פישון – דרשות, ביאורים לפירושי רש"י ורמב"ן על התורה · רבו: ר' יצחק קנפנטון · תלמידיו: מהר"י בירב, אברבנאל
- **הרא"ם** רבי אליהו מזרחי 1435–1526 ה'קצ"ה–רפ"ו · פעל בקושטא · ספריו: המזרחי, שו"ת הרא"ם · רבו: מהר"י מינץ
- **רבי יצחק בן יהודה אברבנאל** 1437–1508 ה'קצ"ז–רס"ח · נולד ופעל בליסבון · ספריו: פירוש אברבנאל לתורה ולנביאים, זבח פסח · רבותיו: מהר"י אבוהב, ר' יוסף חיון · תלמידו: החסיד יעבץ
- **ר' ישועה הלוי** רבי ישועה בן יוסף הלוי מתלמסאן 1440–1500 ה'ר'–ר"ס · נולד בתלמסאן · פעל בטולדו · ספרו: הליכות עולם · רבו: רבי יעקב הכהן אשכנזי
- **החסיד יעבץ** רבי יוסף בן חיים יעבץ 1440–1508 ה'ר'–רס"ח · נולד ופעל בליסבון · ספריו: אור החיים, פירוש היעבץ למסכת אבות · רבותיו: אברבנאל, ר' יוסף חיון
- **הרע"ב** רבי עובדיה מברטנורא 1445–1515 ה'ר"ה–רע"ה · נולד בברטינורו · רב בירושלים · ספריו: פירוש המשנה, עמר נקא על פירוש רש"י · רבו: מהרי"ק
- **העין יעקב** רבי יעקב בן שלמה אבן חביב 1450–1516 ה'ר"י–רע"ו · נולד בסמורה · רב בסלמנקה, שלוניקי · ספריו: עין יעקב, ביאור לטור · תלמידו: מהרלב"ח
- **ר' אברהם זכות** רבי אברהם בן שמואל זכות 1452–1514 ה'רי"ב–רע"ד · נולד ופעל בסלמנקה · ספריו: ספר יוחסין, החיבור הגדול · רבו: מהר"י אבוהב
- **ר' יצחק קארו** רבי יצחק בן יוסף קארו 1458–1535 ה'רי"ח–רצ"ה · נולד בטולדו · רב בליסבון · ספריו: תולדות יצחק, חסדי דוד · רבו: ר' יצחק קנפנטון · תלמידו: מרן הב"י
- **ר' חיים אבן חביב** רבי חיים בן משה אבן חביב 1460–1520 ה'ר"כ–ר"פ · נולד בפורטוגל · פעל בפאס · ספרו: ספר הבתים
- **רבי יצחק קלויבר** 1468–1538 ה'רכ"ח–רצ"ח · נולד בוורמס · רב בפוזנא · רבו: רבי יעקב פולק · תלמידיו: מהרש"ל, מהר"ל מפראג
- **מהר"י בירב** רבי יעקב בירב 1474–1541 ה'רל"ד–ש"א · נולד במקדה · רב בפאס, צפת · ספריו: שו"ת מהר"י בירב, חידושי מהר"י בירב על הש"ס · רבו: מהר"י אבוהב · תלמידיו: מרן הב"י, הרמ"ק
- **מהרלב"ח – רבי לוי בן חביב** 1480–1541
- **מהריב"ל** רבי יוסף בן דוד אבן לב 1505–1580 ה'רס"ה–ש"מ · נולד במונאסטיר · רב בסלוניקי, קושטא · ספריו: שו"ת מהריב"ל, חידושי מהריב"ל על גיטין

תקופת האחרונים · 588 חכמים

האחרונים · נולדו בשנים 1440–1620 · 91

- **רבי יוחנן לוריא** 1440–1514 ה'ר'–רע"ד · נולד באלזס · רב בשטרסבורג · ספריו: משיבת נפש, הדרכה · רבותיו: מהרי"ו, תרומת הדשן
- **רבי יוסף סרגוסי** 1460–1507 ה'ר"כ–רס"ז · נולד בסרגוסה · רב בצפת · תלמידו: הרדב"ז
- **ר' יצחק שולאל** רבי יצחק הכהן שולאל 1460–1524 ה'ר"כ–רפ"ד · רב בקהיר, ירושלים · רבו: דודו רבי נתן הכהן שולאל · תלמידו: הרדב"ז
- **רבי אהרן מטראני** 1460–1530 ה'ר"כ–ר"צ · נולד בספרד · פעל באדריאנופול · רבו: מהר"י אבוהב · תלמידו: המבי"ט
- **רבי יוסף פאסי** 1462–1520 ה'רכ"ב–ר"פ · נולד בספרד · רב בסלוניקי · ספרו: שאלות ותשובות · רבו: מהר"י אבוהב · תלמידו: ר' ישראל די קוריאל
- **רבי יוסף טאיטאצאק** 1465–1546 ה'רכ"ה–ש"ו · נולד בספרד · רב בסלוניקי · ספריו: פורת יוסף, תשובות · רבותיו: אביו רבי שלמה, רבי לוי בן חביב · תלמידיו: מהרשד"ם, האלשיך
- **מהר"ם אלשקר** רבי משה אלשקר 1466–1542 ה'רכ"ו–ש"ב · נולד בסמורה · רב בתוניס, קהיר · ספריו: שו"ת מהר"ם אלשקר, גאון יעקב · רבו: רבי שמואל וואלינסי
- **ר' דוד מסר לאון** רבי דוד בן יהודה מסר לאון 1470–1526 ה'ר"ל–רפ"ו · רב בולורה · ספריו: תהלה לדוד, עין הקורא · רבו: מהר"י מינץ
- **רבי אברהם אבן טוואה** 1470–1555 ה'ר"ל–שט"ו · נולד בקטלוניה · פעל באלג'יר · ספריו: שו"ת ספיר, שו"ת נפך
- **ר' בנימין זאב** רבי בנימין בן מתתיהו 1475–1545 ה'רל"ה–ש"ה · נולד בארטה · רב בארטה · ספרו: בנימין זאב · רבותיו: דודו הרב כלב, רבי גרשון בון פאצו
- **הרדב"ז** רבי דוד בן שלמה אבן זמרא 1479–1573 ה'רל"ט–של"ג · נולד בספרד · רב בקהיר, צפת · ספריו: שו"ת הרדב"ז, פירוש הרדב"ז על משנה תורה לרמב"ם · רבותיו: ר' יצחק שולאל, ר' יוסף סרגוסי · תלמידיו: האר"י, ר' בצלאל אשכנזי (שיטה מקובצת)
- **ר' מאיר אבן גבאי** רבי מאיר בן יחזקאל אבן גבאי 1480–1540 ה'ר"מ–ש' · נולד בספרד · פעל בקושטא · ספריו: עבודת הקודש, דרך אמונה
- **רבי משה באסולה** 1480–1560 ה'ר"מ–ש"כ · נולד בפזארו · רב בפזארו, אנקונה · ספרו: ספר המסעות
- **רבי שמעון לביא** 1485–1585 ה'רמ"ה–שמ"ה · נולד בקסטיליה · רב בפאס, טריפולי · ספריו: כתם פז, בר יוחאי
- **רבי אליהו קפשאלי** 1490–1555 ה'ר"נ–שט"ו · נולד בקנדיאה · רב בקנדיאה · ספריו: סדר אליהו זוטא, מאה שערים · רבותיו: רבי ישראל מפירושא, דודו רבי מנחם בן שמואל דלמדיגו
- **רבי יוסף סאגיס** 1492–1572 ה'רנ"ב–של"ב · נולד בסאגיס · רב בצפת · רבו: ר' יוסף טאיטאצאק · תלמידו: בעל החרדים
- **רבי שלום שכנא מלובלין** 1495–1558 ה'רנ"ה–שי"ח · רב בלובלין · רבו: רבי יעקב פולק · תלמידו: הרמ"א
- **רבי ישראל די קוריאל** 1500–1577 ה'ר"ס–של"ז · נולד באדריאנופול · רב בצפת · ספרו: אור צדיקים · רבותיו: מהר"י בירב, ר' יוסף פאסי · תלמידיו: ר' בצלאל אשכנזי (שיטה מקובצת), ר' ישראל נג'ארה
- **המבי"ט** רבי משה מטראני 1500–1580 ה'ר"ס–ש"מ · נולד בסלוניקי · רב בצפת · ספריו: שו"ת המבי"ט, קרית ספר על משנה תורה · רבותיו: מהר"י בירב, ר' אהרן מטראני · תלמידו: מהריט"ץ
- **רבי יצחק יעבץ** 1505–1547 ה'רס"ה–ש"ז · רב בשאלוניקי · רבו: מהר"י מינץ
- **ר' שלמה אלקבץ** רבי שלמה הלוי אלקבץ 1505–1584 ה'רס"ה–שמ"ד · נולד בסלוניקי · פעל בצפת · ספריו: לכה דודי, ברית הלוי · רבו: ר' יוסף טאיטאצאק · תלמידו: הרמ"ק
- **מהרשד"ם** רבי שמואל די מדינה 1506–1589 ה'רס"ו–שמ"ט · נולד בסלוניקי · רב בסלוניקי · ספריו: שו"ת מהרשד"ם, בן שמואל · רבותיו: ר' יוסף טאיטאצאק, מהרלב"ח · תלמידיו: ר' אהרן ששון, מהרש"ך
- **האלשיך** רבי משה אלשיך 1506–1600 ה'רס"ו–ש"ס · נולד באדריאנופול · רב בצפת · ספריו: תורת משה, שו"ת הרב משה · רבותיו: ר' יוסף טאיטאצאק, מרן הב"י · תלמידיו: רח"ו, מהריט"ץ
- **רבי משה נג'ארה** 1508–1581 ה'רס"ח–שמ"א · נולד בצפת · רב בדמשק · ספרו: לקח טוב · רבו: האר"י · תלמידו: ר' ישראל נג'ארה
- **מהרש"ל** רבי שלמה לוריא 1510–1573 ה'ר"ע–של"ד · רב בלובלין · ספריו: ים של שלמה, חכמת שלמה · רבו: ר' יצחק קלויבר · תלמידיו: הרמ"א, מהר"ל מפראג
- **מהר"ל מפראג** רבי יהודה ליוואי בן בצלאל 1512–1609 ה'רע"ב–שס"ט · נולד בפוזנא · רב בפראג, פוזנא · ספריו: גור אריה, גבורות ה' · רבותיו: מהרש"ל, ר' יצחק קלויבר · תלמידיו: ר' דוד גנז, הכלי יקר
- **רבי אליעזר אשכנזי** 1513–1586 ה'רע"ג–שמ"ו · רב בקהיר, פוזנא · ספריו: מעשי ה', יוסף לקח · רבו: ר' יוסף טאיטאצאק
- **רבי אלישע גאליקו** 1515–1578 ה'רע"ה–של"ח · נולד באיטליה · רב בצפת · ספריו: פירוש על שיר השירים, שו"ת · רבו: מרן הב"י · תלמידו: מדרש שמואל
- **רבי משה אלמושנינו** 1516–1580 ה'רע"ו–ש"מ · נולד בסלוניקי · רב בסלוניקי · ספריו: ידי משה, פרקי משה · רבו: ר' יוסף טאיטאצאק
- **ראשית חכמה** רבי אליהו די וידאש 1518–1587 ה'רע"ח–שמ"ז · נולד בצפת · רב בחברון · ספריו: ראשית חכמה, תוצאות חיים · רבותיו: האר"י, הרמ"ק
- **רבי זכריה אלצ'אהרי** 1519–1589 ה'רע"ט–שמ"ט · נולד בכוכבאן · פעל בצנעא · ספריו: ספר המוסר, צידה לדרך · רבו: האר"י
- **הרמ"א** רבי משה איסרליש 1520–1572 ה'רפ"א–של"ב · נולד בקז'ימייז' · רב בקז'ימייז' · ספריו: המפה, דרכי משה · רבותיו: מהרש"ל, ר' שלום שכנא · תלמידיו: הסמ"ע, הלבוש
- **רבי יצחק אדרבי** 1520–1577 ה'ר"פ–של"ז · נולד בסלוניקי · רב בסלוניקי · ספריו: דברי ריבות, דברי שלום · רבו: ר' יוסף טאיטאצאק · תלמידו: מהרש"ח
- **ר' בצלאל אשכנזי (שיטה מקובצת)** רבי בצלאל אשכנזי 1520–1592 ה'ר"פ–שנ"ב · נולד בירושלים · רב בקהיר, צפת · ספריו: שיטה מקובצת, שו"ת רבי בצלאל אשכנזי · רבותיו: הרדב"ז, ר' ישראל די קוריאל · תלמידיו: האר"י, ר' שלמה עדני
- **רבי מתתיהו דלקרוט** 1520–1592 ה'ר"פ–שנ"ב · נולד בליטא · פעל בונציה · ספריו: צל העולם, פירוש על שערי אורה · תלמידו: הלבוש
- **הרמ"ק** רבי משה קורדובירו 1522–1570 ה'רפ"ב–ש"ל · רב בצפת · ספריו: פרדס רימונים, תומר דבורה · רבותיו: מרן הב"י, מהר"י בירב · תלמידיו: האר"י, רח"ו
- **מהר"ם גלאנטי** רבי משה גאלנטי (הראשון) 1522–1612 ה'רפ"ב–שע"ב · נולד ברומא · רב בצפת · ספריו: שו"ת מהר"ם גלאנטי, קהלת יעקב · רבו: מרן הב"י
- **רבי אברהם גאלאנטי** 1525–1560 ה'רפ"ה–ש"כ · נולד ברומא · פעל בצפת · ספריו: ירח יקר על הזוהר, קינת סתרים על איכה · רבו: הרמ"ק
- **מהריק"ש** רבי יעקב קאשטרו 1525–1610 ה'רפ"ה–ש"ע · נולד במצרים · רב בקהיר · ספריו: ערך לחם, שו"ת אהלי יעקב · רבותיו: הרדב"ז, מהרלב"ח
- **רבי יהוסף אשכנזי** 1530–1570 ה'ר"צ–ש"ל · נולד בפראג · פעל בצפת · ספרו: הגהות למשנה · תלמידו: בעל החרדים
- **רבי שלמה סאגיס** 1530–1587 ה'ר"צ–שמ"ז · נולד בצפת · רב בצפת, מצרים · רבו: האר"י · תלמידו: מהרי"ט
- **מהרש"ך** רבי שלמה בן אברהם הכהן 1540–1602 ה'ש'–שס"ב · נולד בסרס · רב בסלוניקי · ספריו: שו"ת מהרש"ך, השגות על משנה תורה לרמב"ם · רבו: מהרשד"ם · תלמידיו: ר' אהרן ששון, מהרח"ש
- **מדרש שמואל** רבי שמואל די אוזידא 1540–1604 ה'ש'–שס"ד · נולד בצפת · רב בצפת · ספריו: מדרש שמואל על אבות, לחם דמעה · רבותיו: האר"י, רח"ו
- **רבי וידאל הצרפתי** 1540–1619 ה'ש'–שע"ט · נולד בפאס · רב בפאס · ספריו: צוף דבש, אמרי יושר · רבותיו: אביו רבי יצחק הצרפתי, רבי אברהם עוזיאל · תלמידו: היעב"ץ
- **רבי דוד גנז** 1541–1613 ה'ש"א–שע"ג · נולד בליפשטדט · פעל בפראג · ספריו: צמח דוד, נחמד ונעים · רבותיו: הרמ"א, מהר"ל מפראג
- **רח"ו** רבי חיים ויטאל 1542–1620 ה'ש"ב–ש"פ · נולד בצפת · רב בדמשק · ספריו: עץ חיים, שמונה שערים · רבותיו: האר"י, הרמ"ק · תלמידיו: מדרש שמואל, ר' שלמה עדני
- **הלחם משנה** רבי אברהם די בוטון 1545–1588 ה'ש"ה–שמ"ח · רב בסלוניקי · ספריו: לחם משנה, לחם רב · רבו: מהרשד"ם · תלמידו: מהרח"ש
- **רבי יוסף אבן טבול** 1545–1616 ה'ש"ה–שע"ו · נולד בצפון אפריקה · פעל בצפת · ספריו: דרושי חפצי בה, פירושים לזוהר · רבו: האר"י
- **רבי משולם פייבוש מקראקא** 1547–1617 ה'ש"ז–שע"ז · רב בקראקא, בריסק · רבו: מהרש"ל · תלמידו: הב"ח
- **הכלי יקר** רבי שלמה אפרים מלונטשיץ 1550–1619 ה'ש"י–שע"ט · נולד בלונטשיץ · רב בפראג · ספריו: כלי יקר, עוללות אפרים · רבותיו: מהרש"ל, מהר"ל מפראג
- **הרח"כ** רבי חיים כפוסי 1550–1631 ה'ש"י–שצ"א · נולד באלג'יר · רב בקהיר · ספריו: שו"ת רבי חיים כפוסי, באור החיים · רבותיו: רבי יצחק בירב, האר"י
- **מהרש"ח** רבי שמואל חיון 1555–1608 ה'שט"ו–שס"ח · נולד בסלוניקי · רב בסלוניקי · ספרו: בני שמואל · רבותיו: מהרשד"ם, ר' יצחק אדרבי
- **הסמ"ע** רבי יהושע וולק (פלק) כ"ץ 1555–1614 ה'שט"ו–שע"ד · רב בקראקא, לבוב · ספריו: מאירת עינים, דרישה ופרישה · רבותיו: מהרש"ל, הרמ"א · תלמידיו: המגיני שלמה, ר' מאיר הכהן (אבי הש"ך)
- **רבי אהרן ששון** 1555–1626 ה'שט"ו–שפ"ו · נולד באימפריה העות'מאנית · רב בשאלוניקי · ספרו: שו"ת תורת אמת · רבותיו: מהרשד"ם, מהרש"ך · תלמידיו: מהרח"ש, ר' יוסף איסקפה
- **רבי ישראל נג'ארה** 1555–1628 ה'שט"ו–שפ"ח · נולד בדמשק · רב בעזה · ספריו: יה רבון עלם, יערת דבש · רבותיו: ר' ישראל די קוריאל, ר' משה נג'ארה
- **מהרש"א** רבי שמואל אליעזר הלוי איידלס 1555–1631 ה'שט"ו–שצ"א · נולד בקז'ימייז' · רב באוסטרהא · ספריו: חידושי הלכות מהרש"א, חידושי אגדות מהרש"א · רבו: הרמ"א
- **מהרח"ש** רבי חיים שבתי 1557–1647 ה'שי"ז–ת"ז · נולד בסלוניקי · רב בסלוניקי · ספריו: תורת חיים, מודעה ואונס · רבותיו: מהרשד"ם, ר' אהרן ששון
- **מהריט"ץ** רבי יום טוב צהלון 1559–1619 ה'שי"ט–שע"ט · רב בצפת · ספריו: שו"ת מהריט"ץ, לקח טוב על אסתר · רבותיו: מרן הב"י, האלשיך
- **ר' שמואל אדוני** רבי שמואל ברזאני (אדוני) 1560–1633 ה'ש"כ–שצ"ג · נולד בברזאן · רב במוצול, ברזאן · ספריו: אבני זיכרון, דברי שמואל · רבו: אביו רבי נתנאל הלוי · תלמידו: אסנת ברזאני
- **הב"ח** רבי יואל סירקיש 1561–1640 ה'שכ"א–ת' · רב בקראקא · ספריו: בית חדש על ארבעה טורים, הגהות הב"ח על הש"ס · רבו: ר' משולם פייבוש · תלמידיו: הט"ז, ר' מנחם מנדל בס
- **הרי"ף פינטו** רבי יאשיהו פינטו 1565–1648 ה'שכ"ה–ת"ח · נולד בדמשק · רב בדמשק · ספריו: מאור עינים, נבחר מכסף · רבו: רח"ו
- **ר' שאול סירירו** רבי שאול שמואל סירירו 1566–1655 ה'שכ"ו–תט"ו · נולד בפאס · רב בפאס · ספריו: דרושי מהרש"ש סירירו, דברי הימים של פאס · רבו: אביו רבי דוד סירירו
- **ר' שלמה עדני** רבי שלמה בן ישועה עדני 1567–1626 ה'שכ"ז–שפ"ו · נולד בצנעא · פעל בחברון · ספריו: מלאכת שלמה, בנין שלמה לחכמת בצלאל · רבותיו: רח"ו, ר' בצלאל אשכנזי (שיטה מקובצת)
- **מהרי"ט – רבי יוסף מטראני** 1568–1639 ה'שכ"ח–שצ"ט · רב בצפת, קושטא · ספריו: שו"ת מהרי"ט, צפנת פענח · רבו: ר' שלמה סאגיס · תלמידיו: ר' שמואל הלוי מקושטא, החבי"ב
- **רבי אברהם אזולאי** 1570–1643 ה'ש"ל–ת"ג · נולד בפאס · פעל בחברון · ספריו: חסד לאברהם, אור החמה · רבו: רח"ו
- **רבי יוסף איסקפה** 1570–1662 ה'ש"ל–תכ"ב · רב בסלוניקי, איזמיר · ספריו: ראש יוסף, עבודת משא · רבו: ר' אהרן ששון
- **רבי מאיר הכהן (אבי הש"ך)** 1575–1643 ה'של"ה–ת"ג · נולד בפרנקפורט · רב באמסטיבובה, מוהילב · רבו: הסמ"ע · תלמידו: הש"ך
- **המגיני שלמה** רבי יהושע חריף 1578–1648 ה'של"ח–ת"ח · נולד בוילנה · רב בקראקא · ספריו: מגיני שלמה, שו"ת פני יהושע · רבו: הסמ"ע · תלמידיו: חלקת מחוקק, הש"ך
- **תוספות יום טוב** רבי יום טוב ליפמן הלר 1579–1654 ה'של"ט–תי"ד · רב בפראג, קרקוב · ספריו: תוספות יום טוב על המשנה, פלפולא חריפתא ומעדני מלך על הרא"ש · רבו: מהר"ל מפראג
- **מהר"י הלוי** רבי יצחק הלוי סגל 1580–1638 ה'ש"מ–שצ"ח · נולד בלודמיר · רב בפוזנא · ספריו: שיח יצחק, שו"ת מהר"י הלוי · תלמידו: הט"ז
- **רבי יעקב צמח** 1584–1667 ה'שמ"ד–תכ"ז · נולד בליסבון · פעל בירושלים · ספריו: נגיד ומצוה, קול ברמה · רבו: ר' שמואל ויטאל
- **רבי חיים הכהן** 1585–1655 ה'שמ"ה–תט"ו · רב בחלב · ספריו: מקור חיים, טור ברקת · רבו: רח"ו
- **הט"ז** רבי דוד הלוי סגל 1586–1667 ה'שמ"ו–תכ"ז · רב בלבוב · ספריו: טורי זהב על כל חלקי השולחן ערוך, דברי דוד על פירוש רש"י · רבותיו: הב"ח, מהר"י הלוי
- **רבי מנחם מנדל בס** 1590–1666 ה'ש"נ–תכ"ו · נולד בקרקוב · רב בפרנקפורט · רבו: הב"ח · תלמידו: חוות יאיר
- **הרבנית אסנת ברזאני** 1590–1670 ה'ש"נ–ת"ל · נולד ופעל במוסול · ספריו: איגרות לנדבנים, פיוטים · רבו: ר' שמואל אדוני
- **רבי אברהם יהושע השיל מקראקא** 1595–1663 ה'שנ"ה–תכ"ג · רב בלובלין, קראקא · ספרו: חנוכת התורה · רבו: אביו רבי יעקב מלובלין · תלמידו: בית שמואל
- **רבי שמואל ויטאל** 1598–1677 ה'שנ"ח–תל"ז · נולד בדמשק · רב בדמשק · ספריו: שמונה שערים, באר מים חיים · רבו: רח"ו · תלמידו: ר' יעקב צמח
- **ר' לייב הארוך** רבי אריה לייב "הארוך" מקראקא 1600–1671 ה'ש"ס–תל"א · רב בפשמישל, קראקא · רבו: רבי יהושע העשיל בעל מגיני שלמה · תלמידו: בית שמואל
- **החבי"ב** רבי חיים בנבנישתי 1603–1673 ה'שס"ג–תל"ג · נולד בקושטא · רב באיזמיר · ספריו: כנסת הגדולה, שיירי כנסת הגדולה · רבו: מהרי"ט
- **חלקת מחוקק** רבי משה לימא 1604–1656 ה'שס"ד–תי"ז · רב בוילנה, בריסק · ספרו: חלקת מחוקק · רבו: המגיני שלמה · תלמידו: ר' אפרים הכהן
- **רבי אהרן לפפה** 1604–1667 ה'שס"ד–תכ"ז · נולד במניסה · רב במניסה, איזמיר · ספריו: בני אהרן, פירוש על רבנו ירוחם · רבו: מהרי"ט
- **רבי משה שמשון בכרך** 1607–1670 ה'שס"ז–ת"ל · נולד בפוהרליץ · רב בוורמייזא · ספרו: חוט השני · רבו: דודו רבי נפתלי הכהן · תלמידו: חוות יאיר
- **ר' שמואל הלוי מקושטא** רבי שמואל הלוי 1610–1675 ה'ש"ע–תל"ה · נולד ופעל בקושטא · רבו: מהרי"ט · תלמידו: משנה למלך
- **רבי שלמה אלגאזי** 1610–1683 ה'ש"ע–תמ"ג · נולד בברוסה · רב באיזמיר · ספריו: גופי הלכות, שמע שלמה · רבותיו: רבי יוסף ששון, רבי יוסף גאנשו · תלמידו: ר' חיים אבולעפיה
- **ר' יצחק מפוזנא** רבי יצחק הגדול מפוזנא 1615–1685 ה'שע"ה–תמ"ה · רב בפוזנא, וילנא · ספריו: שו"ת רבינו יצחק מפוזנא, באר יצחק · רבותיו: רבי יונה תאומים-פרנקל, רבי צבי הירש הלוי מווילנא · תלמידיו: הרמ"ז, מגן אברהם
- **רבי אפרים הכהן** 1616–1678 ה'שע"ו–תל"ח · נולד בוילנה · רב באובן · ספרו: שער אפרים · רבו:

■ **רבי משה גאלנטי (השני)** 1620–1689 ה'ש"פ–תמ"ט · נולד בצפת · רב בירושלים · ספריו: אלף המגן, קרבן חגיגה · רבותיו: רבי ברוך ברזילי, רבי גבריאל איספיראנסה · תלמידיו: ר' חיים אבולעפיה, פרי חדש

■ **רבי חיים בן עטר הזקן** 1620–1721 ה'ש"פ–תפ"א · פעל בסלא · רבותיו: רבי חייא דיין, רבי אלישע חיים אשכנזי · תלמידו: אור החיים

■ **הש"ך** רבי שבתי הכהן 1622–1663 ה'שפ"ב–תכ"ג · נולד באמסטיבובה · רב בוילנה, הולשוב · ספריו: שפתי כהן על השולחן ערוך, נקודות הכסף · רבותיו: המגיני שלמה, ר' מאיר הכהן (אבי הש"ך)

■ **הרמ"ז** רבי משה זכות 1625–1697 ה'שפ"ה–תנ"ח · נולד באמסטרדם · רב בונציה, מנטובה · ספריו: קול הרמ"ז, שו"ת הרמ"ז · רבו: ר' יצחק מפוזנא · תלמידו: ר' ישעיהו באסאן

■ **רבי מנחם סירירו** 1628–1701 ה'שפ"ח–תס"א · נולד בפאס · רב בפאס · ספרו: דברי מנחם · רבו: דודו רבי עמנואל סירירו · תלמידיו: היעב"ץ, ר' יהודה בן עטר

■ **ריב"א** רבי יהודה בן אלעזר 1630–1690 ה'ש"צ–ת"נ · נולד בכאשאן · רב בכאשאן · ספרו: חובות יהודה

■ **מגן אברהם** רבי אברהם אבלי הלוי גומבינר 1637–1682 ה'שצ"ז–תמ"ג · רב בקאליש · ספריו: מגן אברהם על שולחן ערוך אורח חיים, זית רענן על ילקוט שמעוני · רבו: ר' יצחק מפוזנא · תלמידו: מהר"ם א"ש

■ **חוות יאיר** רבי יאיר חיים בכרך מוורמייזא 1638–1702 ה'שצ"ח–תס"ב · נולד בלייפניק · רב בוורמייזא, מיינץ · ספריו: חוות יאיר, מקור חיים · רבותיו: ר' מנחם מנדל בס, ר' משה שמשון בכרך · תלמידו: ר' דוד אופנהיים

■ **באר היטב (ר' זכריה מנדל)** רבי זכריה מנדל בן אריה לייב מבעלזא 1640–1706 ה'ת'–תס"ו · נולד בקראקא · רב בבעלזא · ספרו: באר היטב

■ **רבי אדם בעל שם** 1640–1712 ה'ת'–תע"ב · נולד בוינג · פעל ברופשיץ · רבו: רבי יואל בעל שם · תלמידו: הבעש"ט

■ **ר' יוסף אלמושנינו** רבי יוסף בן יצחק אלמושנינו 1643–1689 ה'ת"ג–תמ"ט · נולד בירושלים · רב בבלגרד · ספרו: עדות ביהוסף · רבו: ר' יעקב חגיז

■ **בית שמואל** רבי שמואל בן אורי שרגא פייבוש 1650–1703 ה'ת"י–תס"ג · נולד בוודיסלב · רב בפיורדא, שידלוב · ספרו: בית שמואל · רבותיו: ר' השיל מקראקא, ר' לייב הארוך

■ **ר' אברהם הלוי** רבי אברהם בן מרדכי הלוי 1650–1712 ה'ת"י–תע"ב · רב בקהיר · ספריו: גנת ורדים, גן המלך · רבו: אביו רבי מרדכי הלוי

■ **רבי אברהם ברודא** 1650–1717 ה'ת"י–תע"ז · נולד בפראג · רב בפראג, פרנקפורט · ספרו: חידושי גאונים · תלמידו: ר' יהונתן אייבשיץ

■ **רבי יהודה בן עטר** 1655–1733 ה'תט"ו–תצ"ג · נולד בפאס · רב בפאס, מקנס · ספריו: מנחת יהודה, שיר מכתם · רבו: ר' מנחם סירירו · תלמידיו: היעב"ץ, רכב"ם

■ **פרי חדש** רבי חזקיה די סילוה 1656–1695 ה'תט"ז–תנ"ו · נולד בליוורנו · רב בירושלים · ספריו: פרי חדש, מים חיים · רבותיו: ר' יעקב חגיז, ר' משה גאלנטי · תלמידו: ר' יצחק הכהן רפפורט

■ **משנה למלך** רבי יהודה רוזאניס מקושטא 1657–1727 ה'תי"ז–תפ"ז · נולד בקושטא · רב בקושטא · ספריו: משנה למלך, פרשת דרכים · רבו: ר' שמואל הלוי מקושטא · תלמידו: מעם לועז

■ **חכם צבי** רבי צבי הירש אשכנזי 1658–1718 ה'תי"ח–תע"ח · נולד בטרביטש · רב באלטונה, אמסטרדם · ספרו: שו"ת חכם צבי · רבו: ר' אפרים הכהן · תלמידיו: פני יהושע, יעב"ץ

■ **רבי אליהו הכהן האתמרי** 1659–1729 ה'תי"ט–תפ"ט · נולד ופעל באיזמיר · ספריו: שבט מוסר, מדרש תלפיות

■ **רבי חיים אבולעפיה** 1660–1744 ה'ת"כ–תק"ד · נולד בחברון · רב בצפת, איזמיר · ספריו: יוסף לקח, עץ החיים · רבותיו: ר' יעקב חגיז, ר' משה גאלנטי · תלמידיו: ר' ישראל יעקב אלגאזי, ר' מסעוד רקח

■ **מנחת יעקב** רבי יעקב ריישר 1661–1733 ה'תכ"א–תצ"ג · רב בפראג, מץ · ספריו: שבות יעקב, מנחת יעקב על תורת החטאת

■ **רבי אליעזר נחום** 1662–1744 ה'תכ"ב–תק"ד · נולד בקושטא · רב באדריאנופול, ירושלים · ספריו: חזון נחום, משנת רבי אליעזר · רבו: רבי יעקב שטרימר

■ **רבי דוד אופנהיים מפראג** 1664–1736 ה'תכ"ד–תצ"ז · נולד בוורמיזא · רב בניקלשבורג, פראג · ספריו: נשאל דוד, מועד דוד · רבו: חוות יאיר · תלמידו: מהר"ם א"ש

■ **רבי חיים אלפאנדרי** 1665–1733 ה'תכ"ה–תצ"ג · רב בקושטא, צפת · ספריו: אש דת, דרך הקודש · רבו: דודו רבי יעקב אליפנדרי · תלמידו: ר' גדליה חיון

■ **מהר"ם א"ש** רבי מאיר איזנשטט 1670–1744 ה'ת"ל–תק"ד · נולד בליטא · רב באייזנשטט · ספריו: שו"ת פנים מאירות, כתנות אור · רבותיו: מגן אברהם, ר' דוד אופנהיים · תלמידו: ר' יהונתן אייבשיץ

■ **רבי ישעיהו באסאן** 1673–1739 ה'תל"ג–תצ"ט · נולד בוורונה · רב ברג'ו אמיליה · ספרו: שו"ת לחמי תודה · רבו: הרמ"ז · תלמידו: רמח"ל

■ **היעב"ץ** רבי יעקב אבן צור 1673–1753 ה'תל"ג–תקי"ג · נולד בפאס · רב בפאס, מקנס · ספריו: משפט וצדקה ביעקב, עט סופר · רבותיו: ר' יהודה בן עטר, ר' מנחם סירירו · תלמידיו: ר' אפרים מונסונייגו

■ **רכב"ם** רבי כליפא בן מלכא 1675–1750 ה'תל"ה–תק"י · נולד באספי · פעל באגאדיר · ספריו: כף נקי, רך וטוב · רבו: ר' יהודה בן עטר

■ **רבי ראובן בר שמואל מזרחי** 1679–1746 ה'תל"ט–תק"ו · נולד בקוסאר · רב בקהילות יהודי ההרים בקווקז

■ **רבי יצחק לומברוזו** 1680–1752 ה'ת"מ–תקי"ב · רב בתוניס · ספרו: זרע יצחק · רבותיו: רבי אברהם טייב, רבי צמח צרפתי · תלמידו: ר' נתן בורג'יל

■ **פני יהושע** רבי יעקב יהושע פלק 1680–1756 ה'ת"מ–תקט"ז · נולד בקרקוב · רב בפרנקפורט על המיין, לבוב · ספריו: פני יהושע, חרבות צורים · רבו: חכם צבי · תלמידיו: המגיד ממזריטש, ר' נתן אדלר

■ **רבי ישראל יעקב אלגאזי** 1680–1756 ה'ת"מ–תקט"ז · רב בירושלים · ספריו: שמע יעקב, ארעא דרבנן · רבותיו: ר' חיים אבולעפיה, ר' יצחק הכהן רפפורט · תלמידו: מהרי"ט אלגאזי

■ **רבי גדליה חיון** 1683–1750 ה'תמ"ג–תק"י · נולד בקושטא · פעל בירושלים · רבו: ר' חיים אלפאנדרי · תלמידו: הרש"ש

■ **רבי יצחק הכהן רפפורט** 1685–1755 ה'תמ"ה–תקט"ו · נולד בירושלים · רב באיזמיר, ירושלים · ספרו: בתי כהונה · רבו: פרי חדש · תלמידו: ר' ישראל יעקב אלגאזי, ר' מסעוד רקח

■ **מעם לועז** רבי יעקב כולי 1689–1732 ה'תמ"ט–תצ"ב · נולד בירושלים · רב בקושטא · ספריו: ילקוט מעם לועז, משנה למלך · רבו: משנה למלך

■ **באר היטב (ר' יהודה אשכנזי)** רבי יהודה אשכנזי מטיקטין 1690–1748 ה'ת"נ–תק"ח · רב בטיקטין · ספרו: באר היטב

■ **ר' מסעוד רקח** רבי מסעוד חי רקח 1690–1768 ה'ת"נ–תקכ"ח · נולד באיזמיר · רב בטריפולי · ספריו: מעשה רקח, דברי הברייתא · רבותיו: ר' חיים אבולעפיה, ר' יצחק הכהן רפפורט · תלמידו: האבר"ך

■ **רבי יוסף מולכו** 1692–1768 ה'תנ"ב–תקכ"ח · נולד בסלוניקי · רב באדריאנופול · ספריו: שלחן גבוה, זובח תודה · רבו: רבי יוסף דוד

■ **רבי יהונתן אייבשיץ** 1694–1764 ה'תנ"ד–תקכ"ד · נולד בפינצ'וב · רב באלטונה, פראג · ספריו: כרתי ופלתי, אורים ותומים · רבותיו: מהר"ם א"ש, ר' אברהם ברודא

■ **שאגת אריה** רבי אריה לייב גינצבורג 1695–1785 ה'תנ"ה–תקמ"ה · נולד בפינסק · רב במץ · ספריו: שאגת אריה, טורי אבן · תלמידיו: ר' חיים מוולוז'ין, ר' אשר לב (וולרשטיין)

■ **רבי זאב וולף קיציס** 1695–1788 ה'תנ"ה–תקמ"ח · נולד במז'יבוז' · רב בטולצ'ין · רבו: הבעש"ט · תלמידיו: ר' ברוך ממז'יבוז', דגל מחנה אפרים

■ **אור החיים** רבי חיים בן עטר 1696–1743 ה'תנ"ו–תק"ג · נולד ופעל בסלא · ספריו: אור החיים, חפץ ה' · רבו: ר' חיים בן עטר הזקן · תלמידו: החיד"א

■ **מהרד"ם** רבי דוד משרקי 1696–1770 ה'תנ"ו–תק"ל · נולד ופעל בצנעא · ספריו: שתילי זיתים, רביד הזהב · רבותיו: אביו רבי שלמה, סבו מארי אהרון משרקי · תלמידו: מהרי"ץ

■ **הבעש"ט** רבי ישראל בעל שם טוב 1698–1760

■ **רבי מאיר תאומים** 1700–1770 ה'ת"ס–תק"ל · רב בלבוב, לוברטוב · ספריו: ברכת יוסף ואליהו רבא, נופת צופים ומאירת עינים · רבו: דודו רבי אליהו בן רבי אהרן · תלמידו: פרי מגדים

■ **רבי מסעוד אלפסי** 1700–1774 ה'ת"ס–תקל"ד · נולד בפאס · רב בתוניס · ספרו: משחא דרבותא · תלמידו: ר' נתן בורג'יל

■ **הרש"ב** רבי שלום בוזגלו 1700–1780 ה'ת"ס–תק"מ · נולד בסלא · רב בלונדון · ספריו: מקדש מלך, כסא מלך · רבו: רבי אברהם אזולאי ממרקש

■ **בעל התולדות** רבי יעקב יוסף הכהן כ"ץ מפולנאה 1700–1781 ה'ת"ס–תקמ"ב · רב בפולנאה · ספריו: תולדות יעקב יוסף, בן פורת יוסף · רבו: הבעש"ט · תלמידיו: ר' ברוך ממז'יבוז', דגל מחנה אפרים

■ **רבי רפאל שלמה לניאדו** 1700–1793 ה'ת"ס–תקנ"ג · נולד בחלב · רב בחלב · ספריו: בית דינו של שלמה, לחם שלמה · רבו: הרב שמואל דוויק הכהן · תלמידיו: ר' צדקה חוצין, ר' אברהם ענתיבי

■ **רבי יהודה עייאש** 1705–1761 ה'תס"ה–תקכ"א · נולד באלמדייה · רב באלג'יר, ירושלים · ספריו: מטה יהודה, בית יהודה · רבו: רבי רפאל ידידיה שלמה צרור

■ **מולא אור שרגא** 1705–1793 ה'תס"ה–תקנ"ג · נולד ופעל ביזד · ספרו: שתי איגרות ליהודי משהד

■ **רמח"ל** רבי משה חיים לוצאטו 1707–1746 ה'תס"ז–תק"ו · נולד ופעל בפדובה · ספריו: מסילת ישרים, דרך ה' · רבו: ר' ישעיהו באסאן

■ **רבי יהודה נבון** 1707–1761 ה'תס"ז–תקכ"א · נולד בקושטא · רב בירושלים · ספריו: קרית מלך רב, מחנה אפרים · רבותיו: רבי אפרים נבון אביו, רבי שלמה אלגאזי · תלמידו: מהרי"ט אלגאזי

■ **המגיד ממזריטש** רבי דב בער ממזריטש 1710–1772 ה'ת"ע–תקל"ב · נולד בלוקאטש · פעל במזריטש · ספרו: מגיד דבריו ליעקב · רבותיו: הבעש"ט, פני יהושע · תלמידיו: החוזה מלובלין, המגיד מקוז'ניץ

■ **פני משה** רבי משה מרגלית 1710–1781 ה'ת"ע–תקמ"א · נולד בקיידאן · רב בקיידאן · ספריו: פני משה, מראה הפנים · תלמידו: הגר"א

■ **רבי דוד בן ברוך הכהן** 1710–1784 ה'ת"ע–תקמ"ד · פעל בתינזרת · ספרו: לדוד ברוך · רבו: אביו רבי ברוך הכהן אזוג

■ **רבי אפרים מונסונייגו** 1710–1790 ה'ת"ע–תק"ן · נולד בפאס · רב בתטואן · רבו: היעב"ץ · תלמידו: ר' יוסף ממאן

■ **נודע ביהודה** רבי יחזקאל הלוי לנדא 1713–1793 ה'תע"ג–תקנ"ג · נולד באפטא · רב בפראג, ברודי · ספריו: שו"ת נודע ביהודה, צל"ח · רבו: רבי יצחק אייזיק סג"ל מלודמיר · תלמידיו: מהר"ם בנט, חיי אדם

■ **מהרי"ץ** מארי יחיא בן יוסף צאלח 1713–1805 ה'תע"ג–תקס"ה · נולד בצנעא · רב בצנעא · ספריו: פעולת צדיק, עץ חיים · רבו: מהרד"ם

■ **רב אד"א** רבי אליעזר די אבילה 1714–1761 ה'תע"ד–תקכ"א · נולד ברבאט · רב ברבאט, סלא · ספריו: מגן גבורים, מלחמת מצווה · רבו: אביו רבי שמואל די אבילה

■ **רבי מרדכי בירדוגו** 1715–1762 ה'תע"ה–תקכ"ב · נולד במקנס · רב במקנס · רבו: רבי משה בירדוגו, המשבי"ר · תלמידיו: ר' יקותיאל בירדוגו, ר' רפאל בירדוגו

■ **רבי אליהו ישראל** 1715–1784 ה'תע"ה–תקמ"ד · נולד ברודוס · רב באלכסנדריה · ספריו: קול אליהו, שני אליהו · רבו: אביו רבי משה ישראל

■ **רבי אלימלך מליז'נסק** 1717–1787 ה'תע"ז–תקמ"ז · נולד בטיקטין · פעל בליז'נסק · ספריו: נועם אלימלך, צעטיל קטן · רבו: המגיד ממזריטש · תלמידיו: החוזה מלובלין, אוהב ישראל

■ **רבי דוד פארדו** 1718–1790 ה'תע"ח–תק"נ · נולד בונציה · רב בספליט, סרייבו · ספריו: חסדי דוד, ספרי דבי רב · רבותיו: רבי שלמה זלמן, רבי יעקב בליליוס

■ **הרש"ש** רבי שלום מזרחי שרעבי 1720–1777 ה'ת"פ–תקל"ז · נולד בתימן · רב בירושלים · ספריו: סידור הרש"ש, פירוש והגהות השמ"ש · רבו: ר' גדליה חיון · תלמידו: מהרי"ט אלגאזי, החיד"א

■ **ר' גרשון ללה נקדי** רבי גרשון ללה בן משה נקדי 1720–1790 ה'ת"פ–תק"נ · פעל באבא־סאווא · ספרו: פירוש על משנה תורה – "היד החזקה" – לרמב"ם

■ **רבי נתן בורג'יל** 1720–1791 ה'ת"פ–תקנ"א · נולד בתוניס · רב בתוניס · ספרו: חק נתן · רבותיו: ר' יצחק לומברוזו, ר' מסעוד אלפסי

■ **רבי חיים מודעי** 1720–1794 ה'ת"פ–תקנ"ד · נולד בקושטא · רב באיזמיר, צפת · ספריו: חיים לעולם, טיב גטין · רבו: ר' חיים אבולעפיה

■ **הגר"א** רבי אליהו בן שלמה זלמן 1720–1797 ה'ת"פ–תקנ"ח · נולד בסלץ · פעל בוילנה · ספריו: ביאור הגר"א על השולחן ערוך, אדרת אליהו · רבו: פני משה · תלמידיו: ר' שמלקה מניקלשבורג, ר' חיים מוולוז'ין

■ **החיד"א** רבי חיים יוסף דוד אזולאי 1724–1806 ה'תפ"ד–תקס"ו · נולד בירושלים · רב באלכסנדריה · ספריו: ברכי יוסף, שם הגדולים · רבותיו: הרש"ש, אור החיים

■ **ר' שמלקה מניקלשבורג** רבי שמואל שמלקה הורוביץ מניקלשבורג 1726–1778 ה'תפ"ו–תקל"ח · נולד בצ'ורטקוב · רב בניקלשבורג · ספריו: דברי שמואל, נזיר השם · רבותיו: המגיד ממזריטש, הגר"א · תלמידיו: החוזה מלובלין, המגיד מקוז'ניץ

■ **המגיד מזלוטשוב** רבי יחיאל מיכל מזלוטשוב 1726–1781 ה'תפ"ו–תקמ"א · נולד בברודי · פעל בזלוטשוב · רבו: הבעש"ט · תלמידיו: אוהב ישראל, מאור ושמש

■ **ר' פנחס מקוריץ** רבי פנחס שפירא מקוריץ 1726–1791 ה'תפ"ו–תקנ"א · נולד בשקלוב · פעל בקוריץ · ספריו: אמרי פנחס, מדרש פנחס · רבו: הבעש"ט · תלמידו: ר' ברוך ממז'יבוז'

■ **פרי מגדים** רבי יוסף תאומים 1727–1792 ה'תפ"ז–תקנ"ב · רב בפרנקפורט על האודר · ספריו: פרי מגדים על או"ח ויו"ד, גינת ורדים · רבו: ר' מאיר תאומים · תלמידו: הנתיבות

■ **רבי דוד בן חסין** 1727–1792 ה'תפ"ז–תקנ"ב · נולד ופעל במקנס · ספריו: תהילה לדוד, מגדל לדוד · רבו: ר' מרדכי בירדוגו

■ **מהרי"ט אלגאזי** רבי יום-טוב אלגאזי 1727–1802 ה'תפ"ז–תקס"ב · נולד באיזמיר · רב בירושלים · ספריו: הלכות יום טוב, שמחת יום טוב · רבותיו: ר' ישראל יעקב אלגאזי, הרש"ש

■ **רבי מנחם מנדל מוויטבסק** 1730–1788 ה'ת"צ–תקמ"ח · נולד בויטבסק · פעל בטבריה · ספריו: פרי הארץ, פרי העץ · רבו: הבעש"ט · תלמידיו: שולחן ערוך הרב, ר' אברהם מקליסק

■ **מאור עיניים** רבי מנחם נחום מצ'רנוביל 1730–1797 ה'ת"צ–תקנ"ח · נולד בנורינסק · פעל בצ'רנוביל · ספריו: מאור עיניים, ישמח לב · רבותיו: המגיד ממזריטש, הבעש"ט · תלמידו: ר' מרדכי מצ'רנוביל

■ **רבי משולם זושא מאניפולי** 1730–1800 ה'ת"צ–תק"ס · פעל באניפולי · ספריו: מנורת זהב, בוצינא קדישא · רבו: המגיד ממזריטש

■ **ההפלאה** רבי פנחס הורוביץ 1731–1805 ה'תצ"א–תקס"ה · נולד בצ'ורטקוב · רב בפרנקפורט דמיין · ספריו: הפלאה, פנים יפות · רבותיו: המגיד ממזריטש, הגר"א · תלמידיו: ר' אברהם בינג, חתם סופר

■ **האבר"ך** רבי אברהם כלפון 1735–1819 ה'תצ"ה–תקע"ט · נולד בליוורנו · פעל בטריפולי · ספריו: סדר הדורות, מעשה צדיקים · רבו: ר' מסעוד רקח

■ **רבי אהרן הגדול מקרלין** 1736–1772 ה'תצ"ו–תקל"ב · נולד ביאנובה · פעל בקרלין · ספרו: קה אכסוף · רבו: המגיד ממזריטש · תלמידו: ר' שלמה מקרלין, בית אהרן

■ **רבי יקותיאל בירדוגו** 1736–1801 ה'תצ"ו–תקס"א · נולד במקנס · רב במקנס · ספרו: תורת יקותיאל · רבו: ר' מרדכי בירדוגו · תלמידיו: ר' רפאל בירדוגו, ר' יעקב בירדוגו

■ **המגיד מקוז'ניץ** רבי ישראל הופשטיין מקוז'ניץ 1736–1814 ה'תצ"ז–תקע"ה · נולד באפטא · פעל בקוז'ניץ · ספריו: עבודת ישראל, נזר ישראל · רבותיו: המגיד ממזריטש, ר' אלימלך מליז'נסק · תלמידיו: ר' בונים מפשיסחה, היהודי הקדוש

■ **רבי שלמה מקרלין** 1738–1792 ה'תצ"ח–תקנ"ב · נולד בטולצ'ין · פעל בקרלין · ספריו: שמע שלמה, מלכי וקודשי · רבותיו: המגיד ממזריטש, ר' אהרן הגדול מקרלין · תלמידו: ר' אורי מסטרליסק

האחרונים · נולדו בשנים 1740–1800 · 108

■ **רבי אלכסנדר סנדר מרגליות** 1740–1802 ה'ת"ק–תקס"ב · רב בסטאנוב · ספריו: תשובות הרא"ם, תורת הרא"ם · תלמידיו: ר' אפרים זלמן מרגליות, הישועות יעקב

■ **רבי יוסף הוכגלרנטר** 1740–1807 ה'ת"ק–תקס"ז · נולד בזמושץ' · רב ביאמפול, זמושץ' · ספריו: משנת חכמים, אותות למועדים · תלמידיו: הרבי מקוצק, ר' צבי הירש חריף

■ **רבי לוי יצחק מברדיצ'ב** 1740–1809 ה'ת"ק–תק"ע · נולד בהוסקוב · רב בברדיצ'ב · ספריו: קדושת לוי, שמועה טובה · רבותיו: המגיד ממזריטש, ר' שמלקה מניקלשבורג · תלמידיו: ר' נתן מברסלב

■ **רבי יצחק מאיו** 1740–1810 ה'ת"ק–תק"ע · נולד בקושטא · רב באיזמיר · ספריו: שרשי הים, שפת הים · רבותיו: רבי יהודה אשכנזי, רבי יצחק נוניס בילמונטי · תלמידו: החבי"ף

■ **באר מים חיים** רבי חיים מצ'רנוביץ 1740–1817 ה'ת"ק–תקע"ח · נולד בבאזור בוצ'אץ' · רב בצ'רנוביץ · ספריו: באר מים חיים, סידורו של שבת · רבו: המגיד מזלוטשוב

■ **רבי אברהם המלאך** 1741–1776 ה'תק"א–תקל"ו · פעל בפסטוב · ספרו: חסד לאברהם · רבו: המגיד ממזריטש · תלמידיו: ר' ישראל מרוזין, שולחן ערוך הרב

■ **ר' נתן אדלר** רבי נתן בן שמעון הכהן אדלר 1741–1800 ה'תק"א–תק"ס · נולד בפרנקפורט · רב בבוסקוביץ' · רבו: פני יהושע · תלמידיו: ר' אברהם בינג, חתם סופר

■ **המגיד מדובנא** רבי יעקב קרנץ מדובנא 1741–1804 ה'תק"א–תקס"ה · נולד בז'טל · רב בדובנא · ספריו: אהל יעקב, קול יעקב · תלמידו: ר' שלמה קלוגר

■ **ר' אברהם מקליסק** רבי אברהם הכהן מקליסק 1741–1810 ה'תק"א–תק"ע · נולד בקאליסק · פעל בטבריה · ספריו: חסד לאברהם, אגרות · רבותיו: המגיד ממזריטש, הגר"א

■ **היר"ח** רבי רפאל יוסף חזן 1741–1820 ה'תק"א–תק"פ · נולד באיזמיר · רב בחברון, ירושלים · ספריו: חקרי לב, מערכי לב · רבותיו: אביו הרב חיים חזן, רבי יעקב אלבעלי · תלמידיו: החבי"ף, ר' חיים דוד חזן

■ **רבי יוסף ממאן** 1741–1822 ה'תק"א–תקפ"ג · נולד בתטואן · רב בבוכרה · רבו: ר' אפרים מונסונייגו · תלמידיו: ר' פנחס הגדול, ר' פנחס נייאז

■ **דגל מחנה אפרים** רבי משה חיים אפרים מסדילקוב 1742–1800 ה'תק"ב–תק"ס · נולד במז'יבוז' · רב בסדילקוב · ספרו: דגל מחנה אפרים · רבותיו: המגיד ממזריטש, הבעש"ט · תלמידו: ר' נחמן מברסלב

■ **קונטרס הספיקות** רבי יהודה כהנא הלר 1743–1819 ה'תק"ג–תקע"ט · נולד בקאלוש · רב בסליש, סיגט · ספריו: קונטרס הספיקות, תרומת הכרי · רבו: אביו רבי יוסף הכהן · תלמידו: קצות החושן

■ **רבי יצחק חי טייב** 1743–1837 ה'תק"ג–תקצ"ז · פעל בתוניס · ספרו: חלב חיטים

■ **רבי חיים פינטו** 1743–1845 ה'תק"ג–תר"ה · נולד באגאדיר · רב במוגדור · ספרו: אלי ארוממנהו · רבו: רבי יעקב ביבאס

■ **ר' משה לייב מסאסוב** רבי משה יהודה לייב ארבליך מסאסוב 1745–1807 ה'תק"ה–תקס"ז · נולד בברודי · פעל בסאסוב · ספריו: חידושי הרמ"ל, ליקוטי רמ"ל · רבותיו: ר' אלימלך מליז'נסק, ר' שמלקה מניקלשבורג · תלמידיו: ר' בונים מפשיסחה, היהודי הקדוש

■ **קצות החושן** רבי אריה לייב הכהן הלר 1745–1812 ה'תק"ה–תקע"ב · נולד בקאלוש · רב בסטרי, רוז'ניאטוב · ספריו: קצות החושן, אבני מילואים · רבו: קונטרס הספיקות

■ **שולחן ערוך הרב** רבי שניאור זלמן מלאדי 1745–1812 ה'תק"ה–תקע"ב · נולד בליוזנה · פעל בלאדי · ספריו: שולחן ערוך הרב, ספר התניא · רבותיו: המגיד ממזריטש, ר' מנחם מנדל מוויטבסק · תלמידיו: הצמח צדק, אדמו"ר האמצעי

■ **החוזה מלובלין** רבי יעקב יצחק הלוי הורוויץ מלובלין 1745–1815 ה'תק"ה–תקע"ה · נולד ביוזפוב · פעל בלובלין · ספריו: דברי אמת, זיכרון זאת · רבותיו: המגיד ממזריטש, ר' אלימלך מליז'נסק · תלמידיו: ר' בונים מפשיסחה, היהודי הקדוש

■ **רבי מנחם מנדל מרימנוב** 1745–1815 ה'תק"ה–תקע"ה · נולד בהמבורג · רב ברימנוב · ספריו: מנחם ציון, דברי מנחם · רבותיו: המגיד ממזריטש, ר' אלימלך מליז'נסק · תלמידיו: ר' נפתלי מרופשיץ, הסבא מראדושיץ

■ **ר' דוד מלעלוב** רבי דוד בידרמן מלעלוב 1746–1814 ה'תק"ו–תקע"ד · נולד בביאלה · רב בלעלוב · רבותיו: החוזה מלובלין, המגיד מקוז'ניץ · תלמידיו: היהודי הקדוש, ר' משה מלעלוב

■ **רבי מרדכי מקרמניץ** 1746–1820 ה'תק"ו–תק"פ · רב בקרמניץ · ספרו: תפילה ישרה · רבותיו: ר' אלימלך מליז'נסק, המגיד מזלוטשוב · תלמידיו: ר' מאיר'ל מפרמישלאן, ר' נתן מברסלב

■ **רבי רפאל בירדוגו** 1747–1822 ה'תק"ז–תקפ"ב · נולד במקנס · רב במקנס · ספריו: משפטים ישרים, לשון לימודים · רבותיו: ר' מרדכי בירדוגו, ר' יקותיאל בירדוגו · תלמידו: ר' יעקב בירדוגו

■ **הרש"ם** רבי ששון מרדכי שנדוך 1747–1830 ה'תק"ז–תקצ"א · נולד ופעל בבגדאד · ספריו: קול ששון, דבר בעתו · רבו: ר' צדקה חוצין

■ **חיי אדם** רבי אברהם דנציג 1748–1820 ה'תק"ח–תק"פ · נולד בדנציג · רב בוילנה · ספריו: חיי אדם, חכמת אדם · רבותיו: הגר"א, נודע ביהודה · תלמידו: רש"ש (שטראשון)

■ **אוהב ישראל** רבי אברהם יהושע השיל מאפטא 1748–1825 ה'תק"ח–תקפ"ה · נולד בז'מיגרוד · רב באפטא, יאסי · ספריו: אוהב ישראל, תורת אמת · רבותיו: ר' אלימלך מליז'נסק, המגיד מזלוטשוב · תלמידיו: ר' בונים מפשיסחה, היהודי הקדוש

■ **רבי חיים מוולוז'ין** 1749–1821 ה'תק"ט–תקפ"א · רב בוולוז'ין · ספריו: נפש החיים, רוח חיים · רבותיו: הגר"א, שאגת אריה · תלמידיו: ר' יצחק מוולוז'ין, ר' זונדל מסלנט

■ **ר' ישראל נקולי** רבי ישראל מזרחי (נקולי) 1750–1810 ה'תק"י–תק"ע · נולד ברוקל · רב בדרבנט

■ **רבי מנחם מנדל משקלוב** 1750–1827 ה'תק"י–תקפ"ז · נולד בשקלוב · רב בירושלים · ספריו: מים אדירים, דרך הקודש · רבו: הגר"א

■ **ר' אייזיק מקאליב** רבי יצחק אייזיק טויב מקאליב 1751–1821 ה'תקי"א–תקפ"א · נולד בסרנץ' · רב בקאלוב · ספריו: סול או קוקוש מאר, גלות גלות · רבותיו: ר' אלימלך מליז'נסק, ר' שמלקה מניקלשבורג

■ **מאור ושמש** רבי קלונימוס קלמן הלוי אפשטיין מקרקוב 1751–1823 ה'תקי"א–תקפ"ג · נולד בניישטאט · פעל בקרקוב · ספרו: מאור ושמש · רבותיו: החוזה מלובלין, אוהב ישראל

■ **רבי משולם איגרא** 1752–1801 ה'תקי"ב–תקס"א · נולד בבוצ'אץ' · רב בטיסמניץ, פרשבורג · ספריו: שו"ת רבינו משולם איגרא, איגרא רמה · תלמידיו: ר' נפתלי מרופשיץ, מהר"ם בנט

■ **רבי משה חיים** 1752–1836 ה'תקי"ב–תקצ"ז · נולד בבגדאד · רב בבצרה, בגדאד · ספרו: דבר משה · תלמידיו: ר' יעקב בר יוסף הרופא, ר' אליהו בן משה חיים

■ **ר' אברהם בינג** רבי אברהם הלוי בינג 1752–1841 ה'תקי"ב–תר"א · נולד בפרנקפורט · רב בוירצבורג · ספריו: זכרון אברהם, זכור לאברהם · רבותיו: ההפלאה, ר' נתן אדלר · תלמידיו: ערוך לנר, ר' יצחק דב במברגר

■ **רבי ברוך ממז'יבוז'** 1753–1811 ה'תקי"ג–תקע"ב · נולד ופעל במז'יבוז' · ספריו: בוצינא דנהורא, אמרות טהורות · רבותיו: המגיד ממזריטש, הבעש"ט · תלמידיו: ר' צבי הירש מזידיטשוב, ר' נתן מברסלב

■ **רבי יצחק טייב** 1753–1828 ה'תקי"ג–תקפ"ח · נולד בתוניס · רב בתוניס · ספריו: ערך השולחן, חוקת הפסח · רבותיו: רבי יוסף זרקא, רבי שלמה אלפאסי · תלמידו: ר' ישועה בסיס

■ **מהר"ם בנט** רבי מרדכי בנט מניקלשבורג 1753–1829 ה'תקי"ג–תקפ"ט · נולד בצ'ורגו · רב בניקלשבורג · ספריו: ביאור מרדכי, גדולת מרדכי · רבותיו: ר' שמלקה מניקלשבורג, נודע ביהודה · תלמידו: ר' בונים מפשיסחה

■ **רבי אלעזר פלקלס** 1754–1826 ה'תקי"ד–תקפ"ו · נולד בפראג · רב בפראג, גוטיין · ספריו: שו"ת תשובה מאהבה, עולת חודש · רבו: נודע ביהודה

■ **ר' אשר לב (וולרשטיין)** רבי אשר לב 1754–1837 ה'תקי"ד–תקצ"ז · נולד במינסק · רב בקרלסרוהה · רבו: שאגת אריה · תלמידו: ערוך לנר

■ **רבי בנימין וולף איגר** 1756–1795 ה'תקט"ז–תקנ"ה · נולד ברוטרדם · רב בצילץ, לייפניק · ספרו: יער הלבנון · רבו: אביו רבי עקיבא

■ **ישמח משה** רבי משה טייטלבוים מאוהעל 1758–1841 ה'תקי"ח–תר"א · נולד בפרעמישלא · רב בשינווא, איהל · ספריו: ישמח משה, תפילה למשה · רבותיו: החוזה מלובלין, אוהב ישראל · תלמידו: ייטב לב

■ **ר' נפתלי מרופשיץ** רבי נפתלי צבי הורוביץ מרופשיץ 1760–1827 ה'תק"כ–תקפ"ז · רב ברופשיץ · ספריו: זרע קודש, אילה שלוחה · רבותיו: החוזה מלובלין, אוהב ישראל · תלמידיו: דברי חיים, ר' אייזיק מקומרנא

■ **ר' מאיר מאפטא** רבי מאיר הלוי רוטנברג מאפטא 1760–1827 ה'תק"כ–תקפ"ז · נולד בפולין · רב באפטא · ספרו: אור לשמים · רבו: החוזה מלובלין · תלמידו: תפארת שלמה

■ **רבי אפרים זלמן מרגליות** 1760–1828 ה'תק"כ–תקפ"ח · נולד בגליציה · פעל בברודי · ספריו: מטה אפרים, שו"ת בית אפרים · רבו: ר' אלכסנדר סנדר מרגליות · תלמידו: מהר"ץ חיות

■ **רעק"א** רבי עקיבא איגר 1761–1837 ה'תקכ"ב–תקצ"ח · רב במרקיש־פרידלנד, פוזנא · ספריו: גליון הש"ס, הגהות על גליון השולחן ערוך · רבו: ר' וולף איגר · תלמידיו: ר' זונדל מסלנט, ר' צבי הירש קלישר

■ **חתם סופר** רבי משה סופר (שרייבר) 1762–1839 ה'תקכ"ב–תקצ"ט · נולד בפרנקפורט · רב בפרשבורג, מטרסדורף · ספריו: שו"ת חתם סופר, חידושי חתם סופר על הש"ס · רבותיו: ההפלאה, ר' נתן אדלר · תלמידיו: הכתב סופר, המהר"ם שיק

■ **רבי צבי הירש מזידיטשוב** 1763–1831 ה'תקכ"ג–תקצ"א · נולד בסמביר · רב בזידיטשוב · ספריו: עטרת צבי, סור מרע ועשה טוב · רבותיו: החוזה מלובלין, אוהב ישראל · תלמידיו: דברי חיים, ר' אייזיק מקומרנא

■ **רבי שמחה בונים מפשיסחה** 1765–1827 ה'תקכ"ה–תקפ"ז · נולד בוודז'יסלאב · פעל בפשיסחה · ספריו: קול שמחה, קול מבשר · רבותיו: החוזה מלובלין, אוהב ישראל · תלמידיו: הרבי מקוצק, חידושי הרי"ם

■ **הסבא מראדושיץ** רבי ישכר בער מראדושיץ 1765–1843 ה'תקכ"ה–תר"ג · רב בראדושיץ, פשדבורז' · רבותיו: החוזה מלובלין, אוהב ישראל · תלמידו: תפארת שלמה

■ **רבי אברהם ענתיבי** 1765–1858 ה'תקכ"ה–תרי"ח · נולד בחלב · רב בחלב · ספריו: יושב אהלים, מר ואהלות · רבו: ר' רפאל שלמה לניאדו

■ **היהודי הקדוש** רבי יעקב יצחק רבינוביץ' מפשיסחה 1766–1813 ה'תקכ"ו–תקע"ד · פעל בפשיסחה · ספריו: תורת היהודי הקדוש, כתבי קודש · רבותיו: החוזה מלובלין, אוהב ישראל · תלמידיו: ר' בונים מפשיסחה, הסבא מראדושיץ

■ **ר' אהרן מסטרשלה** רבי אהרן הלוי הורביץ מסטרשלה 1766–1828 ה'תקכ"ו–תקפ"ט · נולד באסבה · רב בסטרשלה · ספריו: שערי היחוד והאמונה, עבודת הלוי · רבו: שולחן ערוך הרב

■ **אהבת שלום** רבי מנחם מנדל הגר מקוסוב 1768–1825 ה'תקכ"ח–תקפ"ו · נולד בקולומיאה · רב בקוסוב · ספרו: אהבת שלום · רבותיו: ר' משה לייב מסאסוב, ר' צבי הירש מנדבורנה

■ **ר' מתתיהו מזרחי** רבי מתתיהו בן שמואל הכהן מזרחי 1770–1830 ה'תק"ל–תק"צ · פעל בשמאכה · ספרו: קול מבשר

■ **הנתיבות** רבי יעקב לורברבוים מליסא 1770–1832 ה'תק"ל–תקצ"ב · נולד בזבארוב · רב בקאלוש, ליסא · ספריו: נתיבות המשפט, חוות דעת · רבותיו: ר' משולם איגרא, פרי מגדים · תלמידו: ר' צבי הירש קלישר

■ **ר' מרדכי מצ'רנוביל** רבי מרדכי טברסקי מצ'רנוביל 1770–1837 ה'תק"ל–תקצ"ז · נולד ופעל בצ'רנוביל · ספרו: ליקוטי תורה · רבותיו: ר' אהרן הגדול מקרלין, מאור עיניים

■ **פאת השולחן** רבי ישראל משקלוב 1770–1839 ה'תק"ל–תקצ"ט · נולד בשקלוב · רב בירושלים · ספריו: פאת השולחן, תקלין חדתין · רבו: הגר"א

■ **ר' וולף המבורג** רבי אברהם בנימין זאב המבורג 1770–1850 ה'תק"ל–תר"י · נולד ופעל בפיורדא · ספרו: שער הזקנים · רבו: רבי משולם זלמן הכהן · תלמידיו: ערוך לנר, ר' יצחק דב במברגר

■ **רבי יצחק קובו** 1770–1854 ה'תק"ל–תרי"ד · נולד בירושלים · רב בירושלים · ספריו: דגל מחנה, אסופי · תלמידו: שדי חמד

■ **רבי נחמן מברסלב** 1772–1810 ה'תקל"ב–תקע"א · נולד במז'יבוז' · רב במדבדיבקה, ברסלב · ספריו: ליקוטי מוהר"ן, סיפורי מעשיות · רבותיו: ר' ברוך ממז'יבוז', דגל מחנה אפרים · תלמידו: ר' נתן מברסלב

■ **אדמו"ר האמצעי** רבי דובער שניאורי 1773–1827 ה'תקל"ד–תקפ"ח · נולד בליוזנה · רב בלובביץ' · ספריו: תורת חיים, שער היחוד · רבו: שולחן ערוך הרב · תלמידו: הצמח צדק

■ **רבי ישועה בסיס** 1773–1860 ה'תקל"ג–תר"כ · נולד בתוניס · רב בתוניס · ספרו: אבני צדק · רבו: ר' יצחק טייב · תלמידו: ר' אברהם הכהן יצחקי

■ **רבי נח מלכוביץ'** 1775–1832 ה'תקל"ה–תקצ"ב · נולד בלכוביץ' · רבו: ר' ברוך ממז'יבוז' · תלמידיו: ר' משה מקוברין, יסוד העבודה

■ **הישועות יעקב** רבי יעקב משולם אורנשטיין 1775–1839 ה'תקל"ה–תקצ"ט · נולד בסטנוב · רב בלבוב · ספרו: ישועות יעקב · רבו: ר' אלכסנדר סנדר מרגליות · תלמידו: בית יצחק

■ **ר' פנחס די שיגורה** רבי פנחס רפאל יהושע די שיגורה 1775–1851 ה'תקל"ה–תרי"א · נולד באזמיר · רב באזמיר · ספריו: אות היא לעולם, אות לישועה · רבו: הרב חננאל חאביף · תלמידו: החבי"ף

■ **ר' צבי הירש חריף** רבי צבי הירש הלר 1776–1834 ה'תקל"ו–תקצ"ד · נולד בזמושץ' · רב באונגוואר, בוניהד · ספריו: חידושי טיב גיטין, שו"ת טיב גיטין · רבו: ר' יוסף הוכגלרנטר · תלמידיו: מהר"ץ חיות, קיצור שולחן ערוך

■ **ר' משה מלעלוב** רבי משה בידרמן מלעלוב 1776–1850 ה'תקל"ו–תר"י · נולד בלעלוב · רב בפשדבורז' · רבותיו: החוזה מלובלין, היהודי הקדוש · תלמידו: תפארת שלמה

■ **מהריב"ו** רבי יצחק בן וואליד 1777–1870 ה'תקל"ז–תר"ל · נולד בתטואן · רב בתטואן · ספרו: ויאמר יצחק

■ **רבי אלעזר לנדא** 1778–1831 ה'תקל"ח–תקצ"א · נולד בפראג · רב בברודי · ספריו: יד המלך, חידושים והגהות על הש"ס · רבו: אביו החורג רבי משה מפרשיסחא · תלמידו: מהר"ץ חיות

■ **ר' יצחק מוורקא** רבי ישראל יצחק קאליש מוורקא 1779–1848 ה'תקל"ט–תר"ח · נולד בזלושין · רב בוורקא · רבותיו: החוזה מלובלין, ר' בונים מפשיסחה

■ **שערי תשובה** רבי חיים מרדכי מרגליות 1780–1823 ה'תק"מ–תקפ"ג · רב בדובנו, ברסטצ'קה · ספרו: שערי תשובה · רבו: ר' אלכסנדר סנדר מרגליות

■ **רבי צבי הירש ברוידא** 1780–1840 ה'תק"מ–ת"ר · רב באלסיאד, סלנט · רבו: ר' חיים מוולוז'ין · תלמידיו: ר' ישראל סלנטר, ר' שמואל סלנט

■ **רבי נתן מברסלב** 1780–1844 ה'תק"מ–תר"ה · נולד בנמירוב · פעל בברסלב · ספריו: ליקוטי הלכות, ליקוטי תפילות · רבותיו: ר' ברוך ממז'יבוז', ר' מרדכי מקרמניץ

■ **רבי יצחק מוולוז'ין** 1780–1849 ה'תק"מ–תר"ט · נולד בוולוז'ין · רב בוולוז'ין · ספריו: פה קדוש, מילי דאבות · רבו: ר' חיים מוולוז'ין · תלמידיו: הנצי"ב, ר' שמואל סלנט

■ **ר' מאיר'ל מפרמישלאן** רבי מאיר מפרמישלאן 1780–1850 ה'תק"מ–תר"י · נולד בפרמישלאן · רב בפרמישלאן · ספריו: אור המאיר, דברי מאיר · רבו: ר' מרדכי מקרמניץ · תלמידיו: דברי חיים, המהרש"ם

■ **רבי חיים מרדכי לבטון** 1780–1869 ה'תק"מ–תרכ"ט · נולד בחלב · רב בחלב · ספריו: נכח השולחן, בן יאיר

■ **רבי אליהו בן מישאל מזרחי** 1781–1848 ה'תקמ"א–תר"ח · נולד בדרבנט · רב בדרבנט · רבו: אביו, רבי מישאל · תלמידיו: ר' יצחק בן יעקב, ר' אברהם בן חנוכה

■ **השר שלום** רבי שלום רוקח מבעלזא 1781–1855 ה'תקמ"א–תרט"ו · נולד בברודי · רב בבעלזא · ספריו: מדבר קדש, מהר"ש · רבותיו: החוזה מלובלין, אוהב ישראל · תלמידיו: דברי חיים, המהרש"ם

■ **תפארת ישראל** רבי ישראל ליפשיץ 1782–1860 ה'תקמ"ב–תרכ"א · רב בוורונקי, דסאו · ספריו: תפארת ישראל, זרע ישראל · רבו: רעק"א

■ **בני יששכר** רבי צבי אלימלך שפירא מדינוב 1783–1841 ה'תקמ"ג–תר"א · נולד ביאבורניק · רב בדינוב · ספריו: בני יששכר, אגרא דכלה · רבותיו: החוזה מלובלין, אוהב ישראל

■ **רבי שלמה קלוגר** 1785–1869 ה'תקמ"ו–תרכ"ט · נולד בקומרוב · פעל בברודי · ספריו: חכמת שלמה, שו"ת האלף לך שלמה · רבותיו: ר' יוסף הוכגלרנטר, המגיד מדובנא

■ **רבי אליעזר פאפו** 1786–1827 ה'תקמ"ו–תקפ"ז · נולד בסרייבו · רב בסיליסטרה · ספריו: פלא יועץ, חסד לאלפים · רבותיו: רבי משה דאנון, רבי אליהו חאיון · תלמידו: ר' יהודה אלקלעי

■ **רבי יעקב בירדוגו** 1786–1841 ה'תקמ"ו–תר"א · נולד במקנס · רב במקנס · ספריו: שופריה דיעקב, קול יעקב או מעבר יבק · רבותיו: ר' יקותיאל בירדוגו, ר' רפאל בירדוגו

■ **רבי יוסף זונדל מסלנט** 1786–1865 ה'תקמ"ו–תרכ"ו · נולד בסלנט · פעל בירושלים · ספרו: קיצור כללים בדקדוק · רבותיו: ר' חיים מוולוז'ין, רעק"א · תלמידיו: ר' ישראל סלנטר, ר' שמואל סלנט

■ **אג"ן** רבי חיים אברהם גאגין 1787–1848 ה'תקמ"ז–תר"ח · נולד בקושטא · רב בירושלים · ספריו: חוקי חיים, מנחה טהורה

■ **הרבי מקוצק** רבי מנחם מנדל מקוצק 1787–1859 ה'תקמ"ז–תרי"ט · נולד בגוריי · פעל בקוצק · ספריו: אמת ואמונה, אוהל תורה · רבותיו: החוזה מלובלין, ר' בונים מפשיסחה · תלמידיו: חידושי הרי"ם, ר' העניך מאלכסנדר

■ **החבי"ף** רבי חיים פלאג'י מאיזמיר 1787–1868 ה'תקמ"ז–תרכ"ח · נולד באיזמיר · רב באיזמיר · ספריו: כף החיים, לב חיים · רבותיו: היר"ח, ר' יצחק מאיו · תלמידו: ר' אברהם פלאג'י

■ **ר' פנחס הגדול** רבי פנחס הכהן רבין 1788–1858 ה'תקמ"ח–תרי"ח · נולד בבוכרה · רב בבוכרה · רבו: ר' יוסף ממאן · תלמידו: ר' שמעון חכם

■ **ר' יהודה ביבאס** רבי יהודה אריה ליאון ביבאס 1789–1852 ה'תקמ"ט–תרי"ב · נולד בגיברלטר · רב בקורפו · ספרו: אנשי חיל · רבו: סבו · תלמידו: ר' יהודה אלקלעי

■ **רבי אברהם הכהן יצחקי** 1789–1864 ה'תקמ"ט–תרכ"ד · נולד בתוניס · רב בתוניס · ספריו: משמרות כהונה, שלחנו של אברהם · רבו: ר' ישועה בסיס

■ **הצמח צדק** רבי מנחם מנדל שניאורסון מליובאוויטש 1789–1866 ה'תקמ"ט–תרכ"ו · נולד בליוזנה · רב בליובאוויטש · ספריו: צמח צדק, אור התורה · רבותיו: שולחן ערוך הרב, אדמו"ר האמצעי · תלמידו: המהר"ש

■ **רבי יעקב בר יוסף הרופא** 1790–1851 ה'תק"נ–תרי"א · פעל בבגדאד · ספריו: שמן הטוב, שאל יעקב · רבו: ר' משה חיים · תלמידו: ר' עבדאללה סומך

■ **רבי חיים דוד חזן** 1790–1869 ה'תק"נ–תרכ"ט · נולד באיזמיר · רב באיזמיר, ירושלים · ספריו: תורת זבח, נדיב לב · רבו: היר"ח · תלמידו: ר' אליהו חזן

■ **רש"ש (שטראשון)** רבי שמואל שטראשון מווילנא 1793–1872 ה'תקנ"ד–תרל"ב · נולד בזסקוביץ' · פעל בוילנה · ספריו: הגהות וחידושים על התלמוד הבבלי, מקורי הרמב"ם · רבו: חיי אדם

■ **החנ"א** רבי חיים ניסים אבולעפיה 1795–1861 ה'תקנ"ה–תרכ"א · נולד בטבריה · רב בטבריה, ירושלים · ספרו: חנא וחסדא · רבו: רבי יצחק אבולעפיה · תלמידו: ר' יצחק אבולעפיה

■ **רבי צבי הירש קלישר מטורון** 1795–1874 ה'תקנ"ה–תרל"ה · נולד בליסה · רב בטורון · ספריו: דרישת ציון, אמונה ישרה · רבותיו: רעק"א, הנתיבות

■ **רבי יצחק בן יעקב מזרחי** 1795–1877 ה'תקנ"ה–תרל"ז · נולד בקובה · רב בדרבנט · רבו: ר' אליהו בן מישאל · תלמידו: ר' יעקב יצחקי

■ **ר' ישראל מרוז'ין** רבי ישראל פרידמן מרוז'ין 1796–1850 ה'תקנ"ז–תרי"א · נולד בפראהבישט · רב ברוז'ין · ספריו: עירין קדישין, נר ישראל · רבותיו: אוהב ישראל, רבי אברהם המלאך · תלמידיו: דברי חיים, חידושי הרי"ם

■ **דברי חיים** רבי חיים הלברשטאם מצאנז 1797–1876 ה'תקנ"ז–תרל"ו · נולד בטרנוגרוד · רב בצאנז · ספרו: דברי חיים · רבותיו: החוזה מלובלין, אוהב ישראל · תלמידיו: ר' יחזקאל משינאווא, דרכי תשובה

■ **רבי בנימין דיסקין** 1798–1844 ה'תקנ"ח–תר"ד · נולד בסלונים · רב בהורדנה, וולקוביסק · תלמידיו: ר' יצחק אלחנן, ר' אליהו שיק

■ **ר' העניך מאלכסנדר** רבי חנוך הניך הכהן מאלכסנדר 1798–1870 ה'תקנ"ח–תר"ל · נולד בלוטומירסק · רב באלכסנדר · ספרו: חשבה לטובה · רבותיו: ר' בונים מפשיסחה, היהודי הקדוש · תלמידיו: שפת אמת, אבני נזר

■ **ערוך לנר** רבי יעקב אטלינגר מאלטונה 1798–1871 ה'תקנ"ח–תרל"ב · נולד בקרלסרוהה · רב במנהיים, אלטונה · ספריו: ערוך לנר, שו"ת בנין ציון · רבותיו: ר' אברהם בינג, ר' אשר לב (וולרשטיין) · תלמידיו: ר' עזריאל הילדסהיימר, רש"ר הירש

■ **ר' יהודה אלקלעי** הרב יהודה בן שלמה חי אלקלעי 1798–1878 ה'תקנ"ח–תרל"ח · נולד בסרייבו · רב בזמון · ספריו: מנחת יהודה, גורל לה' · רבותיו: ר' אליעזר פאפו, ר' יהודה ביבאס

■ **חידושי הרי"ם** רבי יצחק מאיר אלתר מגור 1799–1866 ה'תקנ"ט–תרכ"ו · פעל בגורא־קלאווריה · ספריו: חידושי הרי"ם, שו"ת הרי"ם · רבותיו: המגיד מקוז'ניץ, ר' בונים מפשיסחה · תלמידיו: ר' העניך מאלכסנדר, שפת אמת

האחרונים · נולדו בשנים 1800–1840 · 74

■ **מי השילוח** רבי מרדכי יוסף ליינר מאיזביצא 1800–1854 ה'תק"ס–תרי"ד · נולד בטומשוב · רב באיזביצא · ספרו: מי השילוח · רבותיו: ר' בונים מפשיסחה, הרבי מקוצק · תלמידו: ר' צדוק הכהן

■ **ר' אברהם אדאדי** רבי אברהם חיים אדאדי 1800–1874 ה'תק"ס–תרל"ד · נולד בטריפולי · רב בטריפולי · ספריו: ויקרא אברהם, השומר אמת · רבותיו: רבי נתן אדאדי, רבי יהודה לביא

■ **רבי אברהם דיין** 1800–1876 ה'תק"ס–תרל"ו · נולד בחלב · רב בחלב · ספריו: ויוסף אברהם, שיר חדש · רבו: אביו רבי ישעיה הדיין

■ **רבי יעקב רקח** 1800–1891 ה'תק"ס–תרנ"א · נולד בטריפולי · רב בטריפולי · ספריו: שולחן לחם הפנים, שערי תפילה · רבו: אביו רבי שלמה רקח

■ **תפארת שלמה** רבי שלמה הכהן רבינוביץ מראדומסק 1801–1866 ה'תקס"א–תרכ"ו · נולד בוולושצ'ובה · רב בראדומסק · ספרו: תפארת שלמה · רבותיו: הסבא מראדושיץ, ר' משה מלעלוב

■ **בית אהרן** רבי אהרן פרלוב מקרלין 1802–1872 ה'תקס"ב–תרל"ב · רב בקרלין · ספרו: בית אהרן · רבותיו: אוהב ישראל, ר' אהרן הגדול מקרלין · תלמידו: ר' אברהם יעקב מסדיגורה

■ **מארי יחיא בדיחי** רבי יחיא בדיחי 1803–1887 ה'תקס"ג–תרמ"ז · נולד בצנעא · רב בצנעא · ספריו: חן טוב, לחם תודה

■ **רבי מרדכי זאב איטינגא** 1804–1863 ה'תקס"ד–תרכ"ג · נולד ופעל בלבוב · ספריו: מפרשי הים, מאירת עיניים · תלמידו: בית יצחק

■ **יסוד העבודה** רבי אברהם וינברג מסלונים 1804–1883 ה'תקס"ד–תרמ"ד · נולד בפינסק · רב בסלונים · ספריו: יסוד העבודה, חסד לאברהם · רבותיו: ר' נח מלכוביץ', ר' משה מקוברין

■ **קיצור שולחן ערוך** רבי שלמה גאנצפריד 1804–1886 ה'תקס"ד–תרמ"ו · נולד באונגוואר · רב באונגוואר · ספריו: קיצור שולחן ערוך, קסת הסופר · רבו: ר' צבי הירש חריף

■ **המרפ"א** רבי רפאל מאיר פאניז'ל 1804–1893 ה'תקס"ד–תרנ"ג · נולד בפאזארדז'יק · רב בירושלים · ספריו: לב מרפ"א, לשון מרפ"א

■ **מהר"ץ חיות** רבי צבי הירש חיות 1805–1855 ה'תקס"ו–תרט"ז · נולד בברודי · רב בז'ולקווה, קאליש · ספריו: הגהות על הש"ס, מבוא התלמוד · רבותיו: ר' צבי הירש חריף, ר' אפרים זלמן מרגליות

■ **ר' פנחס נייאז** רבי פנחס "הקטן" (מולא נייאז) 1805–1875 ה'תקס"ה–תרל"ה · נולד בבוכרה · רב בבוכרה · רבו: ר' יוסף ממאן · תלמידו: ר' אברהם אמינוף

■ **אביר יעקב** רבי יעקב אבוחצירא 1805–1880 ה'תקס"ו–תר"מ · נולד בתאפילאלת · רב בתאפילאלת · ספריו: יורו משפטיך ליעקב, פתוחי חותם · רבותיו: אביו רבי מסעוד, הרב ישועה דעינו · תלמידיו: ר' מסעוד אבוחצירא, ר' דוד אבוחצירא

■ **ר' אייזיק מקומרנא** רבי יצחק אייזיק ספרין מקומרנא 1806–1874 ה'תקס"ו–תרל"ד · רב בקומרנא · ספריו: היכל הברכה, זוהר חי · רבותיו: אוהב ישראל, ר' צבי הירש מזידיטשוב

■ **רבי אליהו בן משה חיים** 1807–1859 ה'תקס"ז–תרי"ט · נולד ופעל בבגדאד · ספרו: מדרש אליהו · רבו: ר' משה חיים · תלמידו: בן איש חי

■ **ר' יצחק דב במברגר** רבי יצחק דב הלוי במברגר מווירצבורג 1807–1878

■ **המהר"ם שיק** רבי משה שיק 1807–1879 ה'תקס"ז–תרל"ט · רב בירגין, חוסט · ספריו: שו"ת מהר"ם שיק, מהר"ם שיק על תרי"ג מצוות · רבו: חתם סופר · תלמידו: רד"צ הופמן

■ **רבי אברהם אנקאווא** 1807–1891 ה'תקס"ז–תרנ"א · נולד בסלא · רב במסכרה · ספריו: זבח שלמים, זכור לאברהם · רבו: הרב רפאל ביבאס

■ **רבי ישראל משה חזן** 1808–1862 ה'תקס"ח–תרכ"ב · רב ברומא, קורפו · ספריו: קנאת ציון, כרך של רומי · רבו: היר"ח

■ **ייטב לב** רבי יקותיאל יהודה טייטלבוים מסיגט 1808–1883 ה'תקס"ח–תרמ"ג · נולד בדרוהוביץ' · רב בסטרופקוב, סיגט · ספריו: ייטב לב, ייטב פנים · רבו: ישמח משה · תלמידו: קדושת יום טוב

■ **רש"ר הירש** רבי שמשון בן רפאל הירש 1808–1888 ה'תקס"ח–תרמ"ט · נולד בהמבורג · רב באולדנבורג, ניקלשבורג · ספריו: חורב, פירוש לחמישה חומשי תורה · רבו: ערוך לנר

■ **רבי אליהו שיק** 1809–1874 ה'תקס"ט–תרל"ד · נולד בוולקוביסק · רב בלידא, קוברין · ספריו: עין אליהו, דרך אבות · רבו: ר' בנימין דיסקין · תלמידו: ר' יצחק אלחנן

■ **המלבי"ם** רבי מאיר לייבוש וייזר 1809–1879 ה'תקס"ט–תר"מ · נולד בוולוצ'יסק · רב בורשן, בוקרשט · ספריו: מקראי קודש, התורה והמצוה · רבו: ר' צבי הירש מזידיטשוב

■ **ר' ישראל סלנטר** רבי ישראל ליפקין מסלנט 1809–1883 ה'תק"ע–תרמ"ג · נולד בזאגר · רב בוילנה · ספריו: אור ישראל, אגרת המוסר · רבותיו: ר' זונדל מסלנט, ר' צבי הירש ברוידא · תלמידיו: משנה ברורה (החפץ חיים), ר' אליעזר גורדון

■ **שואל ומשיב** רבי יוסף שאול הלוי נתנזון 1810–1875 ה'תק"ע–תרל"ה · נולד בברז'אן · רב בלמברג · ספריו: שואל ומשיב, מגן גיבורים · רבו: ר' מאיר'ל מפרמישלאן · תלמידו: המהרש"ם

■ **רבי אברהם פלאג'י** 1810–1899 ה'תק"ע–תרנ"ט · נולד באיזמיר · רב באיזמיר · ספריו: ויען אברהם, שמע אברהם · רבו: החבי"ף

■ **ר' נחומקה מהורדנא** רבי מנחם נחום קפלן 1811–1879 ה'תקע"א–תרל"ט · נולד בבייסוגולה · פעל בהורודנה · רבותיו: רבי אברהם טיקטינסקי, רבי ישראל הלר · תלמידו: משנה ברורה (החפץ חיים)

■ **פתחי תשובה** רבי אברהם צבי הירש אייזנשטט 1813–1868 ה'תקע"ג–תרכ"ח · נולד בביאליסטוק · פעל באוטיאן · ספריו: פתחי תשובה, נחלת צבי

■ **רבי עבדאללה סומך מבגדאד** 1813–1889 ה'תקע"ג–תרמ"ט · נולד בבגדאד · רב בבגדאד · ספריו: זבחי צדק, שו"ת · רבו: ר' יעקב בר יוסף הרופא · תלמידיו: בן איש חי, ר' יהודה פתיה

■ **רבי אברהם בן חנוכה (מושאילוב)** 1815–1861 ה'תקע"ה–תרכ"א · נולד בדרבנט · רב בטמיר־חאן־שורה · רבו: ר' אליהו בן מישאל · תלמידו: ר' חזגיל מושאילוב

■ **הכתב סופר** רבי אברהם שמואל בנימין סופר 1815–1872 ה'תקע"ה–תרל"ב · נולד בפרשבורג · רב בפרשבורג · ספריו: שו"ת כתב סופר, כתב סופר על התורה · רבו: חתם סופר · תלמידיו: רד"צ הופמן, ר' יוסף חיים זוננפלד

■ **רבי גרשון בר ראובן מזרחי** 1815–1891 ה'תקע"ו–תרנ"א · נולד בקובה · רב בקובה · רבו: אביו, רבי ראובן בר גרשון מזרחי · תלמידו: ר' יצחק בר גרשון

■ **ר' יחזקאל משינאווא** רבי יחזקאל שרגא הלברשטאם משינאווא 1815–1898 ה'תקע"ה–תרנ"ט · נולד בטרנוגרוד · רב בשינאווא · ספרו: דברי יחזקאל · רבותיו: דברי חיים, השר שלום · תלמידיו: דרכי תשובה, מנחת אלעזר

■ **הנצי"ב** רבי נפתלי צבי יהודה ברלין 1816–1893 ה'תקע"ז–תרנ"ג · נולד במיר · רב בוולוז'ין · ספריו: העמק דבר, העמק שאלה · רבו: ר' יצחק מוולוז'ין · תלמידיו: ר' איסר זלמן מלצר, ר' שמעון שקופ

■ **רבי שמואל סלנט** 1816–1909 ה'תקע"ו–תרס"ט · נולד בוולקוניק · רב בירושלים · ספרו: תורת רבינו שמואל סלנט · רבותיו: ר' יצחק מוולוז'ין, ר' זונדל מסלנט · תלמידיו: הרב צבי פסח פרנק (הר צבי), ר' יחיאל מיכל טוקצינסקי

■ **רבי יצחק אלחנן ספקטור מקובנה** 1817–1896 ה'תקע"ז–תרנ"ו · נולד בראש · רב בקובנה · ספריו: שו"ת באר יצחק, נחל יצחק · רבותיו: ר' בנימין דיסקין, ר' אליהו שיק · תלמידו: ר' אברהם חוולס

■ **מהרי"ל דיסקין** רבי משה יהושע יהודה לייב דיסקין מבריסק 1817–1898 ה'תקע"ז–תרנ"ח · נולד בגרודנו · רב בבריסק · ספרו: שו"ת מהרי"ל דיסקין · תלמידיו: הרוגוצ'ובר, ר' יוסף חיים זוננפלד

■ **היש"א ברכה** רבי יעקב שאול אלישר 1817–1906 ה'תקע"ז–תרס"ו · נולד בצפת · רב בירושלים · ספריו: מעשה אי"ש, שמחה לאי"ש · רבו: אביו החורג רבי בנימין מרדכי נבון · תלמידו: הרב עוזיאל

■ **ר' אליהו מני** רבי אליהו סלימאן מני 1818–1899 ה'תקע"ח–תרנ"ט · נולד בבגדאד · רב בחברון · ספריו: זכרונות אליהו, תנא דבי אליהו · רבו: ר' עבדאללה סומך · תלמידו: ר' שלמה ליב אליעזרוב

■ **ר' אברהם יעקב מסדיגורה** רבי אברהם יעקב פרידמן מסדיגורה 1819–1883 ה'תק"פ–תרמ"ג · נולד ברוז'ין · רב בסדיגורה · ספריו: אמת ליעקב, ליקוטים תלפיות · רבותיו: ר' ישראל מרוז'ין, בית אהרן

■ **ר' ראובן מן רא"ם** רבי ראובן בן אברהם משה מן רא"ם 1820–1890 ה'תק"פ–תר"נ · פעל בקובה · ספרו: שש כנפים

■ **בית הלוי** רבי יוסף דוב הלוי סולובייצ'יק מבריסק 1820–1892 ה'תק"פ–תרנ"ב · נולד בניסוויז · רב בסלוצק, בריסק · ספריו: שו"ת בית הלוי, בית הלוי · תלמידו: ר' חיים מבריסק, הרוגוצ'ובר

■ **רבי עזריאל הילדסהיימר** 1820–1899 ה'תק"פ–תרנ"ט · נולד בהלברשטאדט · רב באייזנשטט, ברלין · ספריו: שו"ת רבי עזריאל, חידושי רבי עזריאל · רבו: ערוך לנר · תלמידו: רד"צ הופמן

■ **הסבא קדישא** רבי שלמה אליעזר אלפנדרי 1820–1930 ה'תק"פ–תר"צ · נולד בקושטא · רב בדמשק, צפת · ספריו: שו"ת הסבא קדישא, אדעתא דרבנן · תלמידו: כף החיים

■ **רבי דוד חפץ (חאפיז)** 1821–1898 ה'תקפ"א–תרנ"ח · נולד בבוכרה · רב בקוקנד · ספריו: חוט המשולש, ברכת האילנות

■ **רבי אליהו חיים מייזל מלודז'** 1821–1912 ה'תקפ"א–תרע"ב · נולד בהורודוק · רב בלומז'ה, לודז' · רבו: ר' יצחק מוולוז'ין

■ **רבי צדוק הכהן מלובלין** 1823–1900 ה'תקפ"ג–תר"ס · נולד בקריזבורג · רב בלובלין · ספריו: פרי צדיק, צדקת הצדיק · רבו: מי השילוח

■ **רבי רפאל משה אלבז** 1824–1896 ה'תקפ"ד–תרנ"ו · נולד בצפרו · רב בצפרו · ספריו: כיסא המלכים, הלכה למשה · רבותיו: דודו רבי עמרם אלבז, רבי עמור אביטבול

■ **הסבא מקלם** רבי שמחה זיסל זיו מקלם 1824–1898 ה'תקפ"ד–תרנ"ח · נולד בקלם · רב בקלם · ספרו: חכמה ומוסר · רבו: ר' ישראל סלנטר · תלמידיו: הסבא מסלבודקה, ר' ירוחם ממיר

■ **רבי שמואל מוהליבר** 1824–1898 ה'תקפ"ד–תרנ"ח · נולד בהליבוקיה · רב בסובאלק, ראדום · ספריו: שו"ת מהר"ש מוהליבר, חקרי הלכה ושו"ת · רבו: ר' יצחק מוולוז'ין

■ **רבי יצחק אבולעפיה** 1824–1910 ה'תקפ"ד–תר"ע · נולד בדמשק · רב בטבריה, דמשק · ספריו: פני יצחק, לב נשבר · רבו: החנ"א

■ **רבי חיים קורח** 1824–1914 ה'תקפ"ד–תרע"ד · נולד ופעל בצנעא · ספרו: החיים והשלום · רבותיו: אביו הרב יוסף קורח, הרב יוסף קארה · תלמידיו: מארי יחיא קאפח, ר' יחיא יצחק הלוי

■ **רבי אברהם הלל** 1824–1920 ה'תקפ"ד–תר"פ · רב בבגדאד · רבו: ר' עבדאללה סומך

■ **ר' יהושע מבעלז** רבי יהושע רוקח מבעלזא 1825–1894 ה'תקפ"ה–תרנ"ד · רב בבלז · ספריו: לקט אמרי קודש, מהר"י · רבו: השר שלום · תלמידיו: המהרי"ד מבעלז, ר' אהרן מבעלז

■ **צוף דב"ש** רבי דוד בן שמעון 1826–1879 ה'תקפ"ו–תרל"ט · נולד ברבאט · רב בירושלים · ספריו: שערי צדק, שער החצר · רבו: רבי סעדיה מארג'י · תלמידו: ר' רפאל אהרן בן שמעון

■ **ר' דוד משה מצ'ורטקוב** רבי דוד משה פרידמן מצ'ורטקוב 1827–1903 ה'תקפ"ז–תרס"ד · רב בצ'ורטקוב · ספרו: דברי דוד · רבו: ר' ישראל מרוז'ין · תלמידו: המהרש"ם

■ **בית יצחק** רבי יצחק יהודה שמלקיש מלבוב 1827–1905 ה'תקפ"ח–תרס"ו · נולד בלבוב · רב בזוראבנו, ברעזאן · ספריו: שו"ת בית יצחק, בית יצחק על התורה · רבותיו: הישועות יעקב, ר' מרדכי זאב איטינגא

- **רבי יעקב דוויק הכהן** 1828–1919 ה'תקפ"ח–תרע"ט · נולד בחלב · רב בחלב, קיליז · ספריו: דרך אמונה, שארית יעקב · רבותיו: אביו, רבי מרדכי עבאדי
- **ערוך השולחן** רבי יחיאל מיכל הלוי אפשטיין 1829–1908 ה'תקפ"ט–תרס"ח · נולד בבוברויסק · רב בנובהרדוק, נובוזיבקוב · ספריו: ערוך השולחן, ערוך השולחן העתיד · רבו: ר' יצחק מוולוז'ין · תלמידיו: הרב מפוניבז', הרב זווין
- **צמח צדיק** רבי מנחם מנדל הגר מויז'ניץ 1830–1884 ה'תק"צ–תרמ"ה · נולד בקוסוב · רב בויז'ניץ · ספרו: צמח צדיק · רבו: ר' ישראל מרוז'ין · תלמידיו: אהבת ישראל, אמרי ברוך
- **רבי משה דנישבסקי** 1830–1910 ה'תק"צ–תר"ע · נולד בסמרגון · רב בסלובודקה · ספרו: באר משה · תלמידו: אור שמח
- **רבי אליהו חי גג'** 1830–1915 ה'תק"צ–תרע"ה · רב באלג'יר · ספריו: חסד ואמת, זה השלחן · רבותיו: רבי שלמה זרקא, אביו רבי יוסף גג'
- **שדי חמד** רבי חיים חזקיהו מדיני 1832–1904 ה'תקצ"ג–תרס"ה · נולד בירושלים · רב בקרסו־בזאר, חברון · ספריו: שדי חמד, מכתב לחזקיהו · רבו: ר' יצחק קובו
- **רבי חיים ברלין** 1832–1912 ה'תקצ"ב–תרע"ג · רב בוולוז'ין, ירושלים · ספריו: נשמת חיים, אמרי חיים · רבותיו: הנצי"ב, ר' יצחק מוולוז'ין
- **המהר"ש** רבי שמואל שניאורסון מלובביץ' 1834–1882 ה'תקצ"ד–תרמ"ג · נולד בלובביץ' · רב בלובביץ' · ספריו: ספר המאמרים, אגרות קודש · רבו: הצמח צדק · תלמידו: הרש"ב
- **בן איש חי** רבי יוסף חיים מבגדאד 1835–1909 ה'תקצ"ה–תרס"ט · נולד ופעל בבגדאד · ספריו: בן איש חי, רב פעלים · רבותיו: ר' עבדאללה סומך, ר' אליהו בן משה חיים · תלמידיו: ר' שמעון אגסי, ר' יהודה פתיה
- **המהרש"ם** רבי שלום מרדכי הכהן שבדרון מברז'אן 1835–1911 ה'תקצ"ה–תרע"א · נולד בביעניוב · רב בבוצ'אץ', ברז'אן · ספריו: שו"ת מהרש"ם, דעת תורה · רבותיו: השר שלום, ר' מאיר'ל מפרמישלאן · תלמידיו: אמרי חיים
- **קדושת יום טוב** רבי חנניה יום טוב ליפא טייטלבוים מסיגט 1836–1904 ה'תקצ"ו–תרס"ד · נולד בסיגט · רב בטעטש, סיגט · ספרו: קדושת יום טוב · רבותיו: דברי חיים, ייטב לב
- **ר' איצל'ה פטרבורגר** רבי יצחק בלאזר 1837–1907 ה'תקצ"ז–תרס"ז · נולד בשניפישוק · רב בסנקט פטרבורג · ספריו: פרי יצחק, אור ישראל · רבו: ר' ישראל סלנטר · תלמידו: ר' אליהו לופיאן
- **רבי רפאל שפירא מוולוז'ין** 1837–1921 ה'תקצ"ז–תרפ"א · נולד בסמורגון · רב בוולוז'ין · ספריו: תורת רפאל, הגהות להעמק שאלה · רבו: הנצי"ב · תלמידיו: ר' חיים מבריסק, הרב אונטרמן
- **אבני נזר** רבי אברהם בורנשטיין מסוכטשוב 1838–1910 ה'תקצ"ט–תר"ע · נולד בבנדין · רב בסוכטשוב · ספריו: אבני נזר, אגלי טל · רבותיו: הרבי מקוצק, חידושי הרי"ם · תלמידו: ר' אליעזר גורדון
- **משנה ברורה (החפץ חיים)** רבי ישראל מאיר הכהן מראדין 1839–1933 ה'תקצ"ט–תרצ"ג · נולד בז'טל · רב בראדין · ספריו: משנה ברורה, חפץ חיים · רבותיו: ר' ישראל סלנטר, ר' נחומקה מהורדנא · תלמידיו: ר' איסר זלמן מלצר, הרב מפוניבז'

האחרונים · נולדו בשנים 1840–1880 · 74

- **ר' יוסף כוג'הינוף** רבי יוסף הכהן כוג'הינוף 1840–1924 ה'תר"ר–תרפ"ד · נולד בחאנות קוקנד · רב בסמרקנד · רבו: רבי יהושע שושן
- **רבי אליעזר גורדון מטלז** 1841–1910 ה'תר"א–תר"ע · נולד בצירניאן · רב בטלז · ספרו: תשובות רבי אליעזר · רבותיו: ר' ישראל סלנטר, אבני נזר · תלמידיו: הרב מפוניבז', ר' יוסף לייב בלוך
- **רשב"ח** הרב שלמה בכור חוצין 1843–1892 ה'תר"ג–תרנ"ב · נולד ופעל בבגדאד · ספריו: מעשה ניסים, תלמוד קטן · רבו: ר' עבדאללה סומך
- **רבי שמעון חכם** 1843–1910 ה'תר"ג–תר"ע · נולד ופעל בבוכרה · ספריו: תרגום התנ"ך לבוכרית, זכר צדיק · רבו: ר' פנחס הגדול
- **רד"צ הופמן** רבי דוד צבי הופמן 1843–1921 ה'תר"ד–תרפ"ב · נולד בוורבו · רב בברלין · ספריו: פירושו לתורה, ראיות מכריעות נגד ולהוזן · רבותיו: ר' יצחק דב במברגר, הכתב סופר · תלמידו: הרב יוסף צבי קרליבך
- **אור שמח** רבי מאיר שמחה הכהן מדווינסק 1843–1926 ה'תר"ג–תרפ"ו · נולד בבוטרימוניס · רב בדווינסק · ספריו: אור שמח, משך חכמה · רבו: ר' משה דנישבסקי · תלמידו: הרב הרצוג
- **ר' שלמה פנחסוב** רבי שלמה (באבאג'אן) פנחסוב 1843–1927 ה'תר"ג–תרפ"ח · נולד ופעל בסמרקנד · ספריו: חשק שלמה, סדר שבע הקפות · רבו: סבו, רבי שלמה ניסן
- **אמרי ברוך** רבי ברוך הגר מויז'ניץ 1845–1892 ה'תר"ה–תרנ"ג · נולד בקוסוב · רב בויז'ניץ · ספרו: אמרי ברוך · רבו: צמח צדיק · תלמידו: אהבת ישראל
- **הרידב"ז** רבי יעקב דוד וילובסקי 1845–1913 ה'תר"ה–תרע"ד · נולד בקוברין · רב בסלוצק, צפת · ספריו: פירוש על התלמוד הירושלמי, מגדל דוד · תלמידיו: ר' ברוך בער, ר' יוסף אליהו הנקין
- **ר' חזגיל מושאילוב** רבי יחזקאל (חזגיל) בן אברהם מושאילוב 1846–1913 ה'תר"ו–תרע"ג · נולד בטמיר־חאן־שורה · רב בטמיר־חאן־שורה · רבו: ר' אברהם בן חנוכה · תלמידו: ר' רפאל מושאילוב
- **רבי יעקב יצחקי** 1846–1917 ה'תר"ו–תרע"ז · נולד בדרבנט · רב בדרבנט · ספרו: אהלי יעקב · רבו: ר' יצחק בן יעקב · תלמידו: ר' אסף פינחסוב
- **ר' חיים בז'רנו** הרב חיים משה בז'רנו 1846–1931 ה'תר"ו–תרצ"א · נולד בסטארה זאגורה · רב בבוקרשט, אדריאנופול · ספריו: ארשת החיים, תשובה מחיים · רבותיו: סבו הרב יצחק ברוך קלדרון, הרב נסים אלקלעי
- **שפת אמת** רבי יהודה אריה ליב אלתר מגור 1847–1905 ה'תר"ז–תרס"ה · נולד בוורשה · רב בגור · ספרו: שפת אמת · רבותיו: חידושי הרי"ם, ר' העניך מאלכסנדר · תלמידיו: אמרי אמת, בית ישראל
- **ר' שלמה מבאבוב** רבי שלמה הלברשטאם מבאבוב 1847–1905 ה'תר"ז–תרס"ה · רב בבאבוב · ספרו: עטרת שלמה · רבו: דברי חיים
- **רבי רפאל אנקווה** 1847–1935 ה'תר"ז–תרצ"ה · נולד בסלא · רב ברבאט, סלא · ספריו: קרני ראם, פעמוני זהב · רבו: חותנו רבי יששכר אצראף
- **ר' אליהו חזן** רבי אליהו בכור חזן 1848–1908 ה'תר"ח–תרס"ח · נולד באיזמיר · רב בטריפולי, אלכסנדריה · ספרו: תעלומות לב · רבו: ר' חיים דוד חזן
- **רבי רפאל אהרן בן שמעון** 1848–1928 ה'תר"ח–תרפ"ח · נולד ברבאט · רב בקהיר · ספריו: נהר מצרים, ומצור דב"ש · רבו: צוף דב"ש
- **רבי יוסף חיים זוננפלד** 1848–1932 ה'תר"ט–תרצ"ב · נולד בורבו · רב בירושלים · ספרו: שלמת חיים · רבותיו: הכתב סופר, מהרי"ל דיסקין
- **הסבא מסלבודקה** רבי נתן צבי פינקל מסלבודקה 1849–1927 ה'תר"ט–תרפ"ז · נולד בראסיין · רב בסלבודקה, חברון · ספרו: אור הצפון · רבו: הסבא מקלם · תלמידיו: ר' איסר זלמן מלצר, ר' משה מרדכי אפשטיין
- **דרכי תשובה** רבי צבי הירש שפירא ממונקאטש 1850–1913 ה'תר"י–תרע"ד · נולד בסטריזוב · רב במונקאטש · ספריו: דרכי תשובה, באר לחי ראי · רבותיו: דברי חיים, ר' יחזקאל משינאווא · תלמידו: מנחת אלעזר
- **הסבא מנובהרדוק** רבי יוסף יוזל הורוביץ מנובהרדוק 1850–1919 ה'תר"י–תר"פ · נולד בפלונגיאן · רב בנובהרדוק · ספרו: מדרגת האדם · רבותיו: ר' ישראל סלנטר, הסבא מקלם · תלמידיו: הסטייפלר, ר' יחזקאל אברמסקי
- **מארי יחיא קאפח** 1850–1931 ה'תר"י–תרצ"א · נולד בצנעא · רב בצנעא · ספריו: מלחמות ה', דעת אלקים · רבו: ר' חיים קורח · תלמידו: הרב קאפח
- **הרד"ף** רבי דוד פיפאנו 1851–1924 ה'תרי"א–תרפ"ד · נולד בסלוניקי · רב בסלוניקי, סופיה · ספריו: חושן האפד, אבני האפד · רבו: רבי יהודה קובו
- **רבי שמעון אגסי** 1852–1914 ה'תרי"ב–תרע"ד · נולד ופעל בבגדאד · ספריו: בני אהרן, שם משמעון · רבו: בן איש חי · תלמידיו: הרב נסים, ר' יעקב מוצפי
- **רבי שלמה מוסאיוף** 1852–1922 ה'תרי"ב–תרפ"ב · נולד ופעל בבוכרה · ספרו: סידור חוקת עולם · רבו: רבי יהושע שושן
- **רבי יצחק בר גרשון מזרחי** 1852–1930 ה'תרי"ב–תר"צ · נולד בקובה · רב בקובה · רבו: ר' גרשון בר ראובן
- **המהרי"ד מבעלז** רבי ישכר דב רוקח מבעלז 1854–1926 ה'תרי"ד–תרפ"ז · רב בבלז · ספריו: מהרי"ד, דביר קדשו · רבו: ר' יהושע מבעלז · תלמידיו: ר' אהרל'ה ראטה, ר' אהרן מבעלז
- **רבי יעקב מאיר** 1856–1939 ה'תרט"ז–תרצ"ט · נולד בירושלים · רב בירושלים, סלוניקי · רבותיו: רבי אהרן עזריאל, הרב מנחם בכר יצחק
- **ר' אברהם חוולס** רבי אברהם הלוי חוולס 1857–1931 ה'תרי"ז–תרצ"א · נולד בליטא · רב בצחינוואלי · רבו: ר' יצחק אלחנן · תלמידיו: ר' משה דבראשוילי, ר' גבריאל דבראשוילי
- **רבי אברהם אמינוף** 1857–1939 ה'תרי"ז–תרצ"ט · נולד בבוכרה · רב בירושלים · ספריו: ליקוטי דינים, שולחן הטהור · רבו: ר' פנחס נייאז
- **רבי ראובן אלואשווילי** 1858–1922 ה'תרי"ח–תרפ"ב · נולד בכותאיסי · רב בכותאיסי · ספריו: טהרת ישראל, זבח ומנחה · רבו: אביו, רבי אהרון בן יצחק אלואשווילי · תלמידו: ר' משה דבראשווילי
- **הרוגוצ'ובר** רבי יוסף רוזין 1858–1936 ה'תרי"ח–תרצ"ו · נולד בראגאצ'וב · רב בדווינסק · ספריו: צפנת פענח, מכתבי תורה · רבותיו: מהרי"ל דיסקין, בית הלוי · תלמידיו: הרב זווין, ר' יעקב ישראל זובר
- **רבי יהודה לייב צירלסון מקישינב** 1859–1941 ה'תר"כ–תש"א · נולד בקוזלק · רב בקישינב · ספריו: עצי הלבנון, גבול יהודה
- **רבי יהודה פתיה** 1859–1942 ה'תרי"ט–תש"ב · נולד ופעל בבגדאד · ספריו: מנחת יהודה, בית לחם יהודה · רבותיו: ר' עבדאללה סומך, בן איש חי · תלמידו: ר' סלמאן מוצפי
- **הרש"ב** רבי שלום דובער שניאורסון מליובאוויטש 1860–1920 ה'תרכ"א–תר"פ · נולד בלובביץ' · רב בלובביץ' · ספריו: קונטרס עץ החיים, מאמרי חסידות · רבו: המהר"ש · תלמידיו: הריי"צ, ר' שלמה ליב אליעזרוב
- **ר' יוסף לייב בלוך** רבי יוסף יהודה לייב בלוך 1860–1929 ה'תר"כ–תר"צ · נולד ברוסיין · רב בטלז · ספריו: שיעורי דעת, שיעורי הלכה · רבותיו: ר' חיים מבריסק, הנצי"ב · תלמידו: ר' אברהם אליהו קפלן
- **אהבת ישראל** רבי ישראל הגר מויז'ניץ 1860–1936 ה'תר"כ–תרצ"ו · נולד בויז'ניץ · רב בבידוולה, ויז'ניץ · ספריו: אהבת ישראל, אור ישראל · רבותיו: צמח צדיק, אמרי ברוך · תלמידיו: ר' אהרל'ה ראטה, אמרי חיים
- **ר' שמעון שקופ** רבי שמעון יהודה הכהן שקופ 1860–1939 ה'תר"כ–ת"ש · נולד בטורץ · רב בגרודנה · ספריו: שערי יושר, חידושי רבי שמעון יהודה הכהן · רבותיו: ר' חיים מבריסק, הנצי"ב · תלמידיו: הרב מפוניבז', ר' אלחנן וסרמן
- **רבי מיכאל אליאשווילי** 1861–1938 ה'תרכ"א–תרצ"ח · נולד בסוג'ונה · רב בסוג'ונה, פותי · ספריו: זבח ומנחה, בן מנוח · רבותיו: הרב יצחק גאנאשווילי מקולאשי, אביו, רבי מנוח אליאשווילי
- **רבי אברהם שטרנהרץ** 1862–1955 ה'תרכ"ב–תשט"ו · נולד בברסלב · רב בטשערין, קרמנצ'וג · ספריו: טובות זכרונות, רינת ציון · רבותיו: סבו רבי נחמן מטשערין, זקנו רבי צבי אריה
- **ר' ברוך בער** רבי ברוך בר ליבוביץ מקמניץ 1863–1939 ה'תרכ"ד–ת"ש · נולד בסלוצק · רב בקמניץ · ספריו: ברכת שמואל, חידושי ושיעורי רבי ברוך בער · רבותיו: ר' חיים מבריסק, הנצי"ב · תלמידיו: ר' יעקב קמנצקי, ר' אייזיק שר
- **רבי חיים עוזר גרודזנסקי מווילנה** 1863–1940 ה'תרכ"ג–ת"ש · נולד באיוויה · רב בוילנה · ספריו: שו"ת אחיעזר, אחיעזר: קובץ אגרות · רבותיו: ר' חיים מבריסק, הנצי"ב · תלמידיו: החזון איש, ר' אליהו דסלר
- **ר' שלמה ליב אליעזרוב** רבי שלמה יהודה ליב אליעזרוב 1863–1952 ה'תרכ"ג–תשי"ב · נולד ביעקבשטאט · רב בסמרקנד, חברון · ספרו: שו"ת שאילת שלמה · רבותיו: הרש"ב, ר' אליהו מני · תלמידו: ר' בן ציון רבין
- **רבי זליג ראובן בנגיס** 1864–1953 ה'תרכ"ד–תשי"ג · נולד בשניפישוק · רב בירושלים · ספריו: לפלגות ראובן, חידושי הגרז"ר · רבותיו: ר' חיים מבריסק, הנצי"ב · תלמידו: הרב אלישיב
- **הרב קוק (הראי"ה)** הרב אברהם יצחק הכהן קוק 1865–1935 ה'תרכ"ה–תרצ"ה · נולד בגריבה · רב ביפו, ירושלים · ספריו: שבת הארץ, אורות · רבו: הנצי"ב · תלמידיו: הרב חרל"פ, פחד יצחק (ר' יצחק הוטנר)
- **ר' משה יצחקוף** רבי משה הכהן יצחקוף 1865–1943 ה'תרכ"ה–תש"ג · נולד בבוכרה · רב בירושלים · תלמידו: ר' מיכאל חי זירקיוף
- **אמרי אמת** רבי אברהם מרדכי אלתר מגור 1865–1948 ה'תרכ"ו–תש"ח · נולד בגור · רב בגור · ספרו: אמרי אמת · רבו: שפת אמת · תלמידיו: בית ישראל, פני מנחם
- **רבי דוד אבוחצירא** 1866–1919 ה'תרכ"ו–תרע"ט · נולד ופעל בתאפילאלת · ספריו: פתח האוהל, רישא וסיפא · רבו: אביר יעקב · תלמידו: באבא סאלי
- **רבי משה מרדכי אפשטיין** 1866–1933 ה'תרכ"ו–תרצ"ד · נולד בבאקשט · רב בסלובודקה, חברון · ספריו: לבוש מרדכי, שו"ת לבוש מרדכי · רבותיו: הסבא מסלבודקה, ר' חיים מבריסק · תלמידיו: ר' אברהם אליהו קפלן, ר' יעקב יצחק רודרמן
- **רבי שלמה טאג'ר** 1866–1935 ה'תרכ"ו–תרצ"ו · נולד בירושלים · רב בטשקנט, דמשק
- **רבי יחיא יצחק הלוי** 1867–1932 ה'תרכ"ז–תרצ"ב · נולד בצנעא · רב בצנעא · ספרו: תשובות בהלכה · רבו: ר' חיים קורח · תלמידו: ר' שלום יצחק הלוי
- **מהרי"ץ דושינסקי** רבי יוסף צבי דושינסקי 1867–1948 ה'תרכ"ז–תש"ט · נולד בפאקש · רב בגלנטה, ירושלים · ספריו: שו"ת מהרי"ץ, חידושי מהרי"ץ · רבותיו: רבי שמחה בונם סופר, רבי משה פולק · תלמידו: שבט הלוי
- **רבי יעקב חי זריהן מטבריה** 1869–1953 ה'תרכ"ט–תשי"ג · נולד בטבריה · רב בטבריה · ספריו: בכורי יעקב, אהל יעקב · רבותיו: רבי דוד עבו, רבי חביב חיים דוד סתהון
- **כף החיים** רבי יעקב חיים סופר 1870–1939 ה'תר"ל–תרצ"ט · נולד בבגדאד · פעל בירושלים · ספריו: כף החיים, קול יעקב · רבותיו: ר' עבדאללה סומך, בן איש חי
- **דבר אברהם** רבי אברהם דוב כהנא שפירא מקובנה 1870–1943 ה'תרל"א–תש"ג · רב בקובנה · ספריו: שו"ת דבר אברהם, דבר אברהם: חלק הדרוש · רבותיו: ר' חיים מבריסק, הנצי"ב · תלמידו: ר' יעקב יצחק רודרמן
- **רבי אהרן בן שמעון** 1870–1949 ה'תר"ל–תש"ט · נולד בצפת · רב בצפת, בוכרה · תלמידו: ר' חזקיה רבין
- **רבי איסר זלמן מלצר** 1870–1953 ה'תר"ל–תשי"ד · נולד במיר · רב בסלוצק, ירושלים · ספריו: אבן האזל, הגהות וביאורים לחידושי הרמב"ן · רבותיו: הסבא מסלבודקה, ר' חיים מבריסק · תלמידיו: הרב שך, ר' שלמה זלמן אוירבך
- **הגרנ"ט** רבי נפתלי צבי טרופ 1871–1928 ה'תרל"א–תרפ"ט · נולד בגרודנא · רב בראדין · ספרו: חידושי הגרנ"ט · רבותיו: הסבא מסלבודקה, ר' אליעזר גורדון
- **מנחת אלעזר** רבי חיים אלעזר שפירא ממונקאטש 1871–1937 ה'תרל"ב–תרצ"ז · נולד בסטריזוב · רב במונקאטש · ספרו: מנחת אלעזר · רבותיו: ר' יחזקאל משינאווא, דרכי תשובה · תלמידו: מנחת יצחק
- **רבי עמרם קורח** 1871–1952 ה'תרל"א–תשי"ב · נולד בצנעא · רב בצנעא · ספריו: סערת תימן, נווה שלום · רבו: אביו רבי יחיא קורח
- **רבי יחיאל מיכל טוקצינסקי** 1871–1955 ה'תרל"ב–תשט"ו · נולד בלחוביץ' · רב בירושלים · ספריו: גשר החיים, לוח לארץ ישראל · רבו: ר' שמואל סלנט
- **ר' חזקיה רבין** רבי חזקיה הכהן רבין 1872–1944 ה'תרל"ב–תש"ה · נולד בבוכרה · רב בבוכרה · ספרו: עטרת חזקיה · רבו: ר' אהרן בן שמעון · תלמידו: ר' בן ציון רבין, ר' יהודה הכהן רבין
- **ר' ירוחם ממיר** רבי ירוחם הלוי ליבוביץ ממיר 1873–1936 ה'תרל"ד–תרצ"ו · נולד בליובאן · רב במיר · ספריו: דעת חכמה ומוסר, דעת תורה · רבותיו: הסבא מסלבודקה, משנה ברורה (החפץ חיים) · תלמידיו: ר' דוד פוברסקי, ר' חצקל לוינשטיין
- **הרב צבי פסח פרנק (הר צבי)** רבי צבי פסח פרנק 1873–1960 ה'תרל"ג–תשכ"א · נולד בקובנה · רב בירושלים · ספריו: שו"ת הר צבי, כרם ציון · רבותיו: ר' אליעזר גורדון, ר' שמואל סלנט · תלמידו: ר' שלמה זלמן אוירבך
- **רבי יצחק אייזיק שר** 1875–1952 ה'תרל"ה–תשי"ב · נולד בהלוסק · רב בסלבודקה, בני ברק · ספריו: עמק ההבנה בתורה וחז"ל, בית ישראל · רבותיו: הסבא מסלבודקה, ר' ברוך בער
- **רבי אליהו לופיאן** 1876–1970 ה'תרל"ו–תש"ל · נולד בגרייבו · רב בלונדון, זכרון יעקב · ספרו: לב אליהו · רבותיו: הסבא מקלם, ר' איצל'ה פטרבורגר · תלמידו: ר' פנחס הכהן רבין (השני)
- **רבי יונתן שטייף** 1877–1958 ה'תרל"ז–תשי"ח · נולד בגאיא · רב בבודפשט · ספריו: חדשים גם ישנים, שו"ת מהר"י שטייף · רבותיו: רבי שמחה בונם סופר, רבי דוד ניימן־לאקנבך
- **רבי אליעזר יהודה פינקל ממיר** 1877–1965 ה'תרל"ז–תשכ"ה · נולד בקלם · רב במיר · ספריו: דברי אליעזר, יד אליעזר · רבותיו: הסבא מסלבודקה, ר' חיים מבריסק
- **החזון איש** רבי אברהם ישעיהו קרליץ מבני ברק 1878–1953 ה'תרל"ט–תשי"ד · נולד בקוסובה · פעל בבני ברק · ספריו: חזון איש, אמונה וביטחון · רבו: ר' חיים עוזר · תלמידיו: הסטייפלר, ר' מיכל יהודה ליפקוביץ
- **רבי יצחק אלפייה** 1878–1955 ה'תרל"ח–תשט"ו · נולד בחלב · פעל בירושלים · ספריו: יאיר נתיב, שיח יצחק · תלמידו: ר' עובדיה הדאיה
- **ר' עקיבא סופר (דעת סופר)** רבי עקיבא סופר מפרשבורג 1878–1959 ה'תרל"ח–תש"כ · רב בפרשבורג, ירושלים · ספריו: דעת סופר, דעת סופר על התורה · רבו: רבי אליעזר זוסמן סופר מפאקש

האחרונים · נולדו בשנים 1880–1910 · 96

- **העקידת יצחק מאלכסנדר** רבי יצחק מנחם מנדל דנציגר מאלכסנדר 1880–1942 ה'תר"מ–תש"ב · נולד באלכסנדר · רב באלכסנדר · ספרו: עקידת יצחק · רבותיו: דודו רבי ירחמיאל ישראל יצחק דנציגר, אביו רבי שמואל צבי דנציגר
- **הריי"צ** רבי יוסף יצחק שניאורסון מליובאוויטש 1880–1950 ה'תר"מ–תש"י · נולד בלובביץ' · רב בניו יורק · ספריו: ספר המאמרים, לקוטי דיבורים · רבו: הרש"ב · תלמידיו: ר' שמואל לויטין, הגרא"ח נאה
- **הרב בן־ציון מאיר חי עוזיאל** 1880–1953 ה'תר"מ–תשי"ג · נולד בירושלים · רב בירושלים, תל אביב · ספריו: משפטי עוזיאל, מכמני עוזיאל · רבו: היש"א ברכה · תלמידיו: ר' עובדיה יוסף, ר' דוד שלוש
- **ר' אהרן מבעלז** רבי אהרן רוקח מבעלז 1880–1957 ה'תר"מ–תשי"ז · נולד בבעלז · רב בבעלז · ספרו: הערות על קצות החושן · רבותיו: המהרי"ד מבעלז, ר' יהושע מבעלז
- **ר' רפאל מושאילוב** רבי רפאל בן יחזקאל מושאילוב 1881–1929 ה'תרמ"א–תר"צ · נולד בטמיר־חאן־שורה · רב בטמיר־חאן־שורה · רבו: ר' חזגיל מושאילוב
- **רבי יוסף אליהו הנקין** 1881–1973 ה'תרמ"א–תשל"ג · נולד בקלימוביץ' · רב באוני, סמאליאן · ספריו: פירושי איברא, עדות לישראל · רבותיו: ר' איסר זלמן מלצר, הרידב"ז
- **הרב יעקב משה חרל"פ** 1882–1951 ה'תרמ"ב–תשי"ב · נולד בירושלים · רב בשערי חסד, רחביה · ספריו: מי מרום, בית זבול · רבו: הרב קוק (הראי"ה) · תלמידיו: הרב אברהם שפירא, הרב שאול ישראלי
- **רבי שאול אבן דנאן** 1882–1972 ה'תרמ"ב–תשל"ב · נולד בפאס · רב ברבאט · ספרו: הגם שאול · רבו: אביו רבי שלמה אבן דנאן
- **רבי שמואל לויטין** 1882–1974 ה'תרמ"ג–תשל"ד · נולד בפאהאר · רב בכותאיסי, נעוול · רבותיו: הרש"ב, הריי"צ · תלמידו: ר' יעקב דבראשוילי
- **רבי יוסף ברויאר** 1882–1980 ה'תרמ"ב–תש"מ · נולד בפאפא · רב בפרנקפורט, ניו יורק · ספריו: דברי יוסף, הפיוטים לראש השנה
- **הרב יוסף צבי קרליבך מהמבורג** 1883–1942 ה'תרמ"ג–תש"ב · נולד בליבק · רב בליבק, המבורג · ספריו: ספר הספרים, שלושת הנביאים הגדולים · רבו: רד"צ הופמן
- **רבי מנחם זמבה** 1883–1943 ה'תרמ"ג–תש"ג · נולד בפראגה · רב בורשה · ספריו: אוצר הספרא, אוצר הספרי · רבו: שפת אמת
- **הרב דוד באזוב** 1883–1947 ה'תרמ"ג–תש"ח · נולד בצחינוואלי · רב באוני, אחלציחה · רבו: ר' אברהם חוולס
- **רבי אסף פינחסוב** 1884–1920 ה'תרמ"ד–תרפ"א · נולד בג'רג' · פעל בדרבנט · ספרו: תרגום הסידור לג'והורי עם הנוסח העברי · רבו: ר' יעקב יצחקי
- **רבי אברהם גרודזינסקי** 1884–1944 ה'תרמ"ד–תש"ד · נולד בוורשה · רב בסלובודקה · ספרו: תורת אברהם · רבו: הסבא מסלבודקה · תלמידו: ר' מאיר חדש
- **שרידי אש** רבי יחיאל יעקב וינברג 1884–1966 ה'תרמ"ד–תשכ"ו · נולד בצ'כנובצ'ה · רב בפילווישקי, ברלין · ספריו: שו"ת שרידי אש, חידושי בעל שרידי אש על הש"ס · רבו: הסבא מסלבודקה · תלמידו: הרבי מלובביץ'
- **ר' ניסן בן־ציון** רבי ניסן בן־ציון 1885–1953 ה'תרמ"ו–תשי"ג · נולד בנובהרדוק · רב בקריית חיים, חיפה · ספרו: בנין ציון
- **ר' חצקל לוינשטיין** רבי יחזקאל לוינשטיין 1885–1974 ה'תרמ"ה–תשל"ד · נולד בוורשה · רב במיר, פוניבז' · ספריו: אור יחזקאל, ממזרח שמש · רבותיו: משנה ברורה (החפץ חיים), ר' ירוחם ממיר
- **אמרי שאול (מודז'יץ)** רבי שאול ידידיה אלעזר טאוב ממודז'יץ 1886–1947 ה'תרמ"ז–תש"ח · נולד באוז'רוב · רב בראקוב, קארטשוב · ספריו: אמרי שאול, ישא ברכה
- **רבי שרגא פייבל מנדלוביץ'** 1886–1948 ה'תרמ"ו–תש"ח · נולד בוילאג · פעל בניו יורק · רבותיו: רבי משה גרינוולד, רבי שמואל רוזנברג
- **רבי ראובן גרוזובסקי** 1886–1958 ה'תרמ"ז–תשי"ח · נולד במינסק · רב בקמניץ · ספריו: חידושי רבי ראובן, מאמרי רבי ראובן
- **הגרי"ז** רבי יצחק זאב הלוי סולובייצ'יק מבריסק 1886–1959 ה'תרמ"ז–תש"כ · נולד בוולוז'ין · רב בבריסק, ירושלים · ספריו: חידושי מרן רי"ז הלוי, חידושי הגרי"ז · רבו: ר' חיים מבריסק · תלמידיו: הרב שך, ר' שמואל רוזובסקי
- **רבי יוסף שלמה כהנמן מפוניבז'** 1886–1969 ה'תרמ"ו–תשכ"ט · נולד בקוהל · רב בוידז', פוניבז' · ספריו: דברי הרב, משא על קדושת ישראל וקדושת ארץ ישראל · רבותיו: ר' שמעון שקופ, משנה ברורה (החפץ חיים) · תלמידיו: ר' דוד פוברסקי, ר' גרשון אדלשטיין
- **רבי יחזקאל אברמסקי** 1886–1976 ה'תרמ"ו–תשל"ו · נולד בדשקאוצי · רב בסמאליאן, לונדון · ספריו: חזון יחזקאל, ארץ ישראל נחלת עם ישראל · רבותיו: ר' חיים מבריסק, הסבא מנובהרדוק
- **הרב איסר יהודה אונטרמן** 1886–1976 ה'תרמ"ו–תשל"ו · נולד בבריסק · רב בליברפול, תל אביב · ספריו: שבט מיהודה, מצוות פיקוח נפש וגדריה · רבותיו: ר' שמעון שקופ, ר' רפאל שפירא
- **רבי שלמה יוסף זוין** 1886–1978 ה'תרמ"ז–תשל"ח · נולד בקזמירוב · רב בקזמירוב, קלימאון · ספריו: אנציקלופדיה תלמודית, המועדים בהלכה · רבותיו: הרוגוצ'ובר, ערוך השולחן
- **רבי עזרא עטייה** 1887–1970 ה'תרמ"ז–תש"ל · נולד בחלב · רב בירושלים · ספרו: עלה עזרא · רבותיו: רבי יהודה אצלאן עטייה, רבי אברהם חיים עדס · תלמידיו: ר' עובדיה יוסף, אור לציון (חכם בן ציון)
- **הרב דוד כהן (הנזיר)** 1887–1972 ה'תרמ"ז–תשל"ב · נולד במיישגולה · פעל בירושלים · ספריו: קול הנבואה, אורות הקודש · רבותיו: משנה ברורה (החפץ חיים), הרב קוק (הראי"ה)
- **אמרי חיים** רבי חיים מאיר הגר מויז'ניץ 1887–1972 ה'תרמ"ח–תשל"ב · נולד בויז'ניץ · רב בגרויסוורדיין · ספריו: אמרי חיים, לקוטי אמרי חיים · רבותיו: המהרש"ם, אהבת ישראל · תלמידו: ישועות משה
- **הרבי מסאטמר** רבי יואל טייטלבוים מסאטמר 1887–1979 ה'תרמ"ז–תשל"ט · נולד בסיגט · רב באורשיווא, קרולי · ספריו: ויואל משה, דברי יואל · תלמידיו: ר' אברהם יצחק מתולדות אהרן, ר' מוטל'ה מוויז'ניץ מונסי
- **רבי דוד חי אדרעי** 1888–1932 ה'תרמ"ח–תרצ"ב · נולד בצפת · רב בטשקנט, צפת · ספרו: בד דוד
- **הרב יצחק אייזיק הלוי הרצוג** 1888–1959 ה'תרמ"ט–תשי"ט · נולד בלומז'ה · רב בירושלים ·
- **ר' דוד רפפורט** רבי דוד הכהן רפפורט 1889–1941 ה'תר"נ–תש"ב · נולד במינסק · רב בברנוביץ' · ספריו: צמח דוד, מקדש דוד
- **האדמו"ר מפיאסצנה** רבי קלונימוס קלמיש שפירא מפיאסצנה 1889–1943 ה'תרמ"ט–תש"ד · נולד בגרודזיסק מזובייצקי · רב בפיאסצנה, ורשה · ספריו: חובת התלמידים, אש קודש · רבותיו: חמיו רבי ירחמיאל משה הופשטיין מקוז'ניץ, סבו רבי חיים שמואל הורוביץ מחנצ'ין
- **רבי עובדיה הדאיה** 1889–1969 ה'תר"נ–תשכ"ט · נולד בחלב · רב בפתח תקווה, ירושלים · ספריו: ישכיל עבדי, דע"ה והשכל · רבו: ר' יצחק אלפייה
- **ר' משה יחיאל מאוז'רוב** רבי משה יחיאל הלוי אפשטיין מאוז'רוב 1889–1971 ה'תר"נ–תשל"א · נולד בפולין · רב באוז'רוב · ספריו: אש דת, באר משה · רבותיו: אביו רבי אברהם שלמה אפשטיין, סבו רבי אריה לייב אפשטיין
- **באבא סאלי** רבי ישראל אביחצירא 1889–1984 ה'תר"נ–תשמ"ד · נולד בריסאני · רב בריסאני, ארפוד · רבותיו: ר' מסעוד אבוחצירא, ר' דוד אבוחצירא
- **הגרא"ח נאה** רבי אברהם חיים נאה 1890–1954 ה'תר"נ–תשי"ד · נולד בחברון · רב בירושלים · ספריו: שיעורי תורה, קצות השלחן · רבותיו: הרש"ב, הריי"צ · תלמידו: ר' מיכאל חי זירקיוף
- **רבי יחזקאל סרנא** 1890–1969 ה'תר"נ–תשכ"ט · נולד בהרדוק · רב בחברון, ירושלים · ספריו: דליות יחזקאל, בית יחזקאל · רבו: הסבא מסלבודקה · תלמידיו: הרב אברהם שפירא, הרב בקשי דורון
- **רבי רפאל ברוך טולידנו ממקנס** 1890–1970 ה'תר"נ–תשל"א · נולד במקנס · רב במקנס · ספריו: קיצור שולחן ערוך השלם, שו"ת רבי ברוך · רבותיו: רבי חיים בירדוגו, רבי חיים משאש
- **ר' מרדכי שלמה מבויאן** רבי מרדכי שלמה פרידמן מבויאן 1890–1971 ה'תרנ"א–תשל"א · נולד בבויאן · פעל בניו יורק
- **רבי שלום יצחק הלוי** 1890–1973 ה'תרנ"א–תשל"ג · נולד בצנעא · רב בתל אביב, ירושלים · ספריו: דברי חכמים, דברי שלום · רבו: ר' יחיא יצחק הלוי
- **הרצי"ה** הרב צבי יהודה הכהן קוק 1891–1982 ה'תרנ"א–תשמ"ב · נולד בזיימליס · רב בירושלים · ספריו: לנתיבות ישראל, שיחות הרב צבי יהודה · רבו: הרב קוק (הראי"ה)
- **רבי יעקב קמנצקי** 1891–1986 ה'תרנ"א–תשמ"ו · נולד בקאלושקובה · רב בציטביאן, טורונטו · ספריו: אמת ליעקב, עיונים במקרא · רבותיו: הסבא מסלבודקה, ר' איסר זלמן מלצר
- **רבי שלמה היימן** 1892–1944 ה'תרנ"ב–תש"ה · נולד בפאריץ' · רב בניו יורק · ספריו: חידושי רבי שלמה, שיעורי רבי שלמה · רבו: ר' ברוך בער · תלמידו: ר' מיכל יהודה ליפקוביץ
- **ר' אליהו דסלר** רבי אליהו אליעזר דסלר 1892–1953 ה'תרנ"ב–תשי"ד · נולד בהומל · רב בגייטסהד · ספריו: מכתב מאליהו, חידושי הגרא"א דסלר על הש"ס · רבו: ר' חיים עוזר
- **רבי אהרן קוטלר** 1892–1962 ה'תרנ"ב–תשכ"ג · נולד בסוויסלוץ' · רב בקלצק, לייקווד · ספריו: משנת רבי אהרן, חידושים על מסכתות הש"ס · רבו: הסבא מסלבודקה · תלמידו: ר' גדליה שור
- **רבי יוסף משאש ממקנס** 1892–1974 ה'תרנ"ב–תשל"ד · נולד במקנס · רב בתלמסאן, חיפה · ספריו: מים חיים, אוצר המכתבים · רבותיו: הרב יוסף אלקובי, הרב רפאל אלקובי
- **ר' חיים יעקב מקומרנא** רבי חיים יעקב ספרין מקומרנא 1892–1979 ה'תרנ"ב–תשל"ט · נולד בבוריסלוב · פעל בירושלים · ספריו: בית יעקב, פרי חיים · רבו: רבי ישכר דב רוקח
- **ר' אהרל'ה ראטה** רבי אהרן ראטה 1894–1947 ה'תרנ"ד–תש"ז · נולד באונגוואר · רב בירושלים · ספריו: שומר אמונים, שולחן הטהור · רבותיו: אהבת ישראל, המהרי"ד מבעלז · תלמידיו: ישועות משה, ר' אברהם יצחק מתולדות אהרן
- **רבי אליהו מאיר בלוך** 1894–1955 ה'תרנ"ה–תשט"ו · רב בקליבלנד
- **רבי יהודה לייב לוין ממוסקבה** 1894–1971 ה'תרנ"ד–תשל"א · נולד בניקופול · רב במוסקבה
- **בית ישראל** רבי ישראל אלתר מגור 1894–1977 ה'תרנ"ה–תשל"ז · נולד בגור · רב בירושלים · ספריו: בית ישראל, מכתבים ומאמרים · רבותיו: שפת אמת, אמרי אמת
- **רבי יעקב ישראל זובר** 1895–1953 ה'תרנ"ו–תשי"ג · נולד בשצעדרין · רב בסטוקהולם, בוסטון · ספריו: זכרון יעקב, מאורי אור · רבותיו: הרש"ב, הרוגוצ'ובר
- **מקור ברוך (סערט ויז'ניץ)** רבי ברוך הגר מסערט ויז'ניץ 1895–1963 ה'תרנ"ה–תשכ"ד · נולד בויז'ניץ · רב בפולין, קיצמן · ספרו: מקור ברוך · רבותיו: רבי מאיר אריק, רבי אברהם מנחם מנדל שטיינברג
- **רבי יצחק נסים** 1895–1981 ה'תרנ"ו–תשמ"א · נולד בבגדאד · רב בירושלים · ספריו: יין הטוב, לדור ולדורות · רבו: ר' שמעון אגסי · תלמידו: הרב מרדכי אליהו
- **רבי משה פיינשטיין** 1895–1986 ה'תרנ"ה–תשמ"ו · נולד באוזדה · רב בלובן, ניו יורק · ספריו: אגרות משה, דברות משה · רבו: ר' איסר זלמן מלצר
- **רבי גבריאל דבראשוילי מסוראמי** 1896–1985 ה'תרנ"ו–תשמ"ו · נולד בצחינוואלי · רב בסוראמי · רבותיו: ר' חיים מבריסק, ר' אברהם חוולס
- **ר' אליעזר זוסיא מסקולען** רבי אליעזר זוסיא פורטוגל מסקולען 1897–1982 ה'תרנ"ח–תשמ"ב · נולד בסקולן · רב בסקולן, צ'רנוביץ · ספריו: קונטרס השבת, נועם אליעזר · רבותיו: רבי מרדכי שלום יוסף פרידמן מסדיגורה, רבי אברהם מתתיהו פרידמן משטפנשט
- **רבי לוי יצחק בנדר** 1897–1989 ה'תרנ"ז–תשמ"ט · נולד בגרודזיסק מזובייצקי · פעל בירושלים · ספריו: שיח שרפי קודש, נועם שיח · רבו: רבי אברהם חזן
- **רבי יעקב עדס** 1898–1963 ה'תרנ"ח–תשכ"ג · נולד בירושלים · רב בתל אביב, ירושלים · ספרו: חדות יעקב · רבותיו: אביו רבי אברהם חיים עדס, רבי רפאל שלמה לניאדו · תלמידיו: אור לציון (חכם בן ציון), ר' יהודה הכהן רבין
- **רבי משה דבראשוילי ("הקטן")** 1898–1980 ה'תרנ"ח–תש"מ · נולד בצחינוואלי · רב בכותאיסי · ספרו: תפילת אחים · רבותיו: משנה ברורה (החפץ חיים), ר' אברהם חוולס
- **רבי מאיר חדש** 1898–1989 ה'תרנ"ח–תשמ"ט · נולד בפאריץ' · פעל בירושלים · ספריו: אור הצפון, אור חדש · רבותיו: הסבא מסלבודקה, ר' אברהם גרודזינסקי · תלמידו: ר' ברוך מרדכי אזרחי
- **לב שמחה** רבי שמחה בונים אלתר מגור 1898–1992 ה'תרנ"ח–תשנ"ב · נולד בגורה קלוואריה · פעל בירושלים · ספרו: לב שמחה · רבו: אמרי אמת
- **רבי יצחק כדורי** 1898–2006 ה'תרנ"ט–תשס"ו · נולד בבגדאד · רב בירושלים · ספריו: פתחי עולם, קדושת יצחק · רבו: הרב אפרים כהן
- **ר' יעקב יוסף מסקווירא** רבי יעקב יוסף טברסקי מסקווירא 1899–1968 ה'תרנ"ט–תשכ"ח · נולד בסקווירה · רב בקאלאראש · רבו: רבי ישכר דוב מבעלזא
- **רבי יעקב מוצפי** 1899–1983 ה'תר"ס–תשמ"ג · נולד בבגדאד · רב בירושלים · ספרו: שו"ת תפארת יעקב · רבו: ר' שמעון אגסי
- **הסטייפלר** רבי יעקב ישראל קניבסקי 1899–1985 ה'תרנ"ט–תשמ"ה · נולד בטשאן · רב בפינסק, בני ברק · ספריו: קהילות יעקב, שערי תבונה · רבותיו: החזון איש, הסבא מנובהרדוק · תלמידיו: ר' חיים קניבסקי, ר' נסים קרליץ
- **רבי אלעזר מנחם מן שך** 1899–2001 ה'תרנ"ט–תשס"ב · נולד בובלנינקס · רב בבני ברק · ספריו: אבי עזרי, מכתבים ומאמרים · רבותיו: הסבא מסלבודקה, ר' איסר זלמן מלצר · תלמידיו: ר' שמעון בעדני, ר' שמואל אוירבך
- **ר' יוחנן מקרלין** רבי יוחנן פרלוב מקרלין 1900–1955 ה'תר"ס–תשט"ז · נולד בסטולין · רב בלוצק
- **רבי סלמאן מוצפי** 1900–1974 ה'תר"ס–תשל"ה · נולד בבגדאד · רב בירושלים · ספרו: האלף לך שלמה · רבו: ר' יהודה פתיה
- **רבי יעקב יצחק רודרמן מבולטימור** 1900–1987 ה'תר"ס–תשמ"ז · נולד ברוסיה הלבנה · רב בבולטימור · ספריו: עבודת לוי, שיחות לוי · רבותיו: הסבא מסלבודקה, ר' משה מרדכי אפשטיין
- **רבי יעקב קצין** 1900–1994 ה'תר"ס–תשנ"ה · נולד בירושלים · רב בירושלים, ניו יורק · ספריו: הציוי אר"ץ, אור הלבנה · רבו: ר' עזרא עטייה
- **רבי יעקב דבראשוילי** 1902–1988 ה'תרס"ב–תשמ"ח · נולד בצחינוואלי · רב בירושלים · רבותיו: ר' אברהם חוולס, ר' שמואל לויטין
- **מנחת יצחק** רבי יצחק יעקב וייס 1902–1989 ה'תרס"ב–תשמ"ט · נולד בדולינה · רב בגרוסוורדיין, מנצ'סטר · ספריו: מנחת יצחק, דברי יצחק · רבו: מנחת אלעזר
- **הרבי מלובביץ'** רבי מנחם מנדל שניאורסון מליובאוויטש 1902–1994 ה'תרס"ב–תשנ"ד · נולד במיקולאייב · פעל בניו יורק · ספריו: היום יום, רשימות · רבותיו: הריי"צ, שרידי אש
- **רבי דוד פוברסקי** 1902–1999 ה'תרס"ב–תשנ"ט · נולד בליובאן · רב בבני ברק · ספריו: ישועת דוד, שיעורי רבי דוד · רבותיו: ר' איסר זלמן מלצר, הרב מפוניבז'
- **ויחי יוסף (פאפא)** רבי יוסף גרינוולד מפאפא 1903–1984 ה'תרס"ג–תשמ"ד · נולד בברזוביץ · רב בסאטמר, פאפא · ספריו: ויחי יוסף, שו"ת ויען יוסף · רבותיו: אביו רבי יעקב יחזקיה גרינוולד, אחי סבו רבי אליעזר דוד גרינוולד · תלמידו: ר' מוטל'ה מוויז'ניץ מונסי
- **ר' משה מרדכי מלעלוב** רבי משה מרדכי בידרמן מלעלוב 1903–1987 ה'תרס"ג–תשמ"ז · נולד ופעל בירושלים · ספריו: ברכת משה, קדושת מרדכי · רבותיו: רבי אברהם אלימלך פרלוב מקרלין, סבו רבי דוד צבי שלמה בידרמן מלעלוב
- **הגרי"ד סולובייצ'יק** הרב יוסף דוב הלוי סולובייצ'יק מבוסטון 1903–1993 ה'תרס"ג–תשנ"ג · נולד בפרוז'ני · רב בבוסטון · ספריו: איש ההלכה, איש האמונה הבודד · רבו: ר' חיים מבריסק · תלמידו: ר' חיים פינחס שיינברג
- **רבי יהודה בוטרשוילי** 1905–1985 ה'תרס"ו–תשמ"ה · נולד בקולאשי · רב במלחובקה
- **השפע חיים (קלויזנבורג)** רבי יקותיאל יהודה הלברשטאם מצאנז־קלויזנבורג 1905–1994 ה'תרס"ה–תשנ"ד · נולד ברודניק · רב בקלויזנבורג · ספריו: שו"ת דברי יציב, שפע חיים · רבותיו: אביו רבי צבי הירש הלברשטאם, רבי דוד צבי טעבלי זעהמאן
- **פחד יצחק (ר' יצחק הוטנר)** רבי יצחק הוטנר 1906–1980 ה'תרס"ו–תשמ"א · נולד בורשה · רב בניו יורק · ספריו: פחד יצחק, תורת הנזיר · רבותיו: הסבא מסלבודקה, הרב קוק (הראי"ה) · תלמידו: ר' שלמה וולבה
- **ר' מענדל פוטרפס** רבי מנחם מנדל פוטרפס 1907–1995 ה'תרס"ח–תשנ"ה · נולד בפלשצניץ · פעל בכפר חב"ד
- **ר' שלמה מבאבוב (השני)** רבי שלמה הלברשטאם מבאבוב 1907–2000 ה'תרס"ח–תש"ס · נולד בבאבוב · רב בבאבוב · ספריו: דברי שלמה, ליקוטי כרם שלמה
- **רבי ישראל זאב גוסטמן** 1908–1991 ה'תרס"ח–תשנ"א · נולד בליטא · רב בשניפישוק, וילנה · ספריו: קונטרסי שיעורים, הליכות ישראל · רבו: ר' שמעון שקופ
- **רבי שמעון שוואב** 1908–1995 ה'תרס"ט–תשנ"ה · נולד בפרנקפורט · רב בבולטימור, ניו יורק · ספריו: עיון תפילה, מעין בית השואבה
- **ר' שמואל שלמה מראדזין** רבי שמואל שלמה ליינר מראדזין 1909–1942 ה'תרס"ט–תש"ב · נולד בראדזין · רב בוורשה, ראדזין · רבו: אביו רבי מרדכי יוסף אלעזר ליינר
- **הרב שאול ישראלי** 1909–1995 ה'תרס"ט–תשנ"ה · נולד בסלוצק · רב בכפר הרא"ה, ירושלים · ספריו: ארץ חמדה, עמוד הימיני · רבותיו: הרב קוק (הראי"ה), הרב חרל"פ
- **רבי שלום משאש** 1909–2003 ה'תרס"ט–תשס"ג · נולד במקנס · רב בקזבלנקה, ירושלים · ספריו: שו"ת שמ"ש ומגן, תבואות שמ"ש · רבותיו: רבי יצחק אסבאג, אביו, הרב מימון משאש

האחרונים · נולדו בשנים 1910–2025 · 57

- **הרב פינחס קהתי** 1910–1976 ה'תר"ע–תשל"ז · נולד ברובנו · פעל בבני ברק · ספרו: משניות מבוארות, הקונטרס השבועי
- **רבי גדליה שור** 1910–1979 ה'תרע"א–תשל"ט · נולד באיסטריק · רב בניו יורק, מונסי · ספרו: אור גדליהו · רבו: ר' אהרן קוטלר
- **רבי יהודה צדקה** 1910–1991 ה'תר"ע–תשנ"ב · נולד בירושלים · רב בירושלים · ספרו: קול יהודה · תלמידו: אור לציון (חכם בן ציון)
- **רבי שלמה זלמן אוירבך** 1910–1995 ה'תר"ע–תשנ"ה · נולד בירושלים · רב בירושלים · ספריו: מנחת שלמה, מאורי אש · רבותיו: ר' איסר זלמן מלצר, הרב צבי פסח פרנק (הר צבי) · תלמידיו: ר' שמואל אוירבך, ר' יהושע נויבירט
- **רבי יוסף שלום אלישיב** 1910–2012 ה'תר"ע–תשע"ב · נולד בשאוול · רב בירושלים · ספרו: כתבוני לדורות · רבו: ר' זליג ראובן בנגיס
- **רבי חיים פינחס שיינברג** 1910–2012 ה'תר"ע–תשע"ב · נולד באוסטרוב · רב בירושלים · ספריו: טבעת החושן, אגרא דשמעתתא · רבותיו: ר' שמעון שקופ, הגרי"ד סולובייצ'יק
- **רבי מצליח מאזוז** 1911–1971 ה'תרע"ב–תשל"א · נולד בג'רבה · רב בתוניס · ספריו: איש מצליח, מצמיח ישועה · רבותיו: הרב רחמים חי חויתה הכהן, רבי רפאל ג'אמי · תלמידו: הרב מאיר מאזוז
- **ר' בן ציון רבין** רבי בן ציון הכהן רבין 1911–1995 ה'תרע"א–תשנ"ה · נולד בבוכרה · רב בירושלים, תל אביב · רבותיו: ר' שלמה ליב אליעזרוב, ר' חזקיה רבין
- **רבי משה מלכה מפתח תקווה** 1911–1997 ה'תרע"א–תשנ"ז · נולד בהרי האטלס · רב בפתח תקווה · ספריו: מקוה המים, נטפי המים · רבו: רבי יהושע בירדוגו
- **נתיבות שלום** רבי שלום נח ברזובסקי מסלונים 1911–2000 ה'תרע"א–תש"ס · נולד בברנוביץ' · רב בירושלים · ספריו: נתיבות שלום, תורת אבות · רבותיו: רבי אברהם וינברג השני, רבי אברהם שמואל הירשוביץ · תלמידו: ר' נפתלי מבאבוב
- **הרב אברהם שפירא** הרב אברהם אלקנה כהנא שפירא 1911–2007 ה'תרע"א–תשס"ח · נולד בירושלים · רב בירושלים · ספריו: שיעורי מרן הגר"א שפירא, מנחת אברהם · רבותיו: ר' משה מרדכי אפשטיין, הרב חרל"פ
- **רבי מרדכי שרעבי** 1912–1983 ה'תרע"ב–תשמ"ד · נולד בתימן · רב בירושלים · רבותיו: סבו, רבי אברהם יפת תעיזי, רבי חיים סינואני · תלמידו: הרב מרדכי אליהו
- **רבי שמחה זיסל ברוידא** 1912–2000 ה'תרע"ב–תש"ס · נולד בירושלים · רב בירושלים · ספרו: שם דרך · רבו: ר' איסר זלמן מלצר
- **רבי שמואל רוזובסקי** 1913–1979 ה'תרע"ג–תשל"ט · נולד בגרודנא · רב בפוניבז' · ספריו: שיעורי רבי שמואל, חידושי רבי שמואל · רבותיו: ר' שמעון שקופ, הגרי"ז · תלמידו: ר' גרשון אדלשטיין
- **הרב יעקב פישמן ממוסקבה** 1913–1983 ה'תרע"ג–תשמ"ג · נולד בסלוצק · רב במוסקבה
- **רבי מיכל יהודה ליפקוביץ** 1913–2011 ה'תרע"ד–תשע"א · נולד בוולוז'ין · רב בבני ברק · ספריו: מנחת יהודה, עמק השער · רבותיו: ר' איסר זלמן מלצר, החזון איש · תלמידו: ר' חיים קניבסקי
- **שבט הלוי** רבי שמואל הלוי ואזנר 1913–2015 ה'תרע"ג–תשע"ה · נולד בוינה · רב בבני ברק · ספריו: שבט הלוי, חידושי שבט הלוי · רבו: מהרי"ץ דושינסקי
- **ר' אברהם יצחק מתולדות אהרן** רבי אברהם יצחק קאהן מתולדות אהרן 1914–1996 ה'תרע"ד–תשנ"ז · נולד בצפת · פעל בירושלים · ספריו: דברי אמונה, אסיפת מכתבים · רבותיו: ר' אהרל'ה ראטה, הרבי מסאטמר
- **ר' ברוך רבינוביץ ממונקאטש** רבי ברוך יהושע ירחמיאל רבינוביץ ממונקאטש 1914–1997 ה'תרע"ה–תשנ"ח · נולד בפרצ'ב · רב במונקאטש, חולון · ספריו: דברי נבונים, בינת נבונים
- **רבי שלמה וולבה** 1914–2005 ה'תרע"ד–תשס"ה · נולד בברלין · רב בבאר יעקב · ספריו: עלי שור, בין ששת לעשור · רבותיו: ר' ירוחם ממיר, פחד יצחק (ר' יצחק הוטנר)
- **ברך משה (סאטמר)** רבי משה טייטלבוים מסאטמר 1914–2006 ה'תרע"ה–תשס"ו · נולד בסיגט · רב בסנטה, ויליאמסבורג · ספרו: ברך משה · רבו: הרבי מסאטמר
- **רבי אהרן יהודה ליב שטינמן** 1914–2017 ה'תרע"ה–תשע"ח · נולד בקמניץ · רב בבני ברק · ספרו: אילת השחר · רבו: הגרי"ז
- **רבי מרדכי גיפטר** 1915–2001 ה'תרע"ו–תשס"א · נולד בפורטסמות' · רב בקליבלנד
- **ישועות משה** רבי משה יהושע הגר מוויז'ניץ 1916–2012 ה'תרע"ו–תשע"ב · נולד בגרוסוורדיין · רב בבני ברק · ספריו: ישועות משה על התורה, וידעת היום · רבותיו: אהבת ישראל, ר' אהרל'ה ראטה
- **בבא מאיר** רבי מאיר אבוחצירא 1917–1983 ה'תרע"ז–תשמ"ג · נולד בתאפילאלת · רב במידלת, ארפוד · ספרו: אור המאיר
- **הרב יוסף קאפח** 1917–2000 ה'תרע"ח–תש"ס · נולד בצנעא · רב בירושלים · ספריו: משנה תורה לרמב"ם, מורה הנבוכים · רבו: מארי יחיא קאפח
- **רבי יצחק זילבר** 1917–2004 ה'תרע"ז–תשס"ד · נולד בקאזאן · פעל בירושלים · ספריו: להישאר יהודי, ולהבה לא תבער בך · רבו: אביו רבי בן־ציון חיים זילבר
- **ר' בנימין זילבר** רבי בנימין יהושע זילבר 1917–2008 ה'תרע"ז–תשס"ח · נולד בפולין · פעל בבני ברק · ספריו: אז נדברו, ברית עולם · רבו: החזון איש
- **רבי יהושע מאמאן** 1917–2018 ה'תרע"ח–תשע"ח · נולד בצפרו · רב במרקש, נהריה · ספריו: עמק יהושע, שתי ידות · רבו: הרב דוד עטר
- **רבי יהודה הכהן רבין** 1919–2001 ה'תרע"ט–תשס"ב · נולד בבוכרה · פעל בירושלים · ספריו: משנת ראב"י, משנת יהודה · רבותיו: ר' חזקיה רבין, ר' יעקב עדס
- **רבי עובדיה יוסף** 1920–2013 ה'תרפ"א–תשע"ד · נולד בבגדאד · רב בקהיר, תל אביב · ספריו: יביע אומר, יחוה דעת · רבותיו: ר' עזרא עטייה, הרב עוזיאל · תלמידיו: הרב בקשי דורון, הרב יעקב יוסף
- **רבי דוד שלוש מנתניה** 1920–2016 ה'תר"פ–תשע"ו · נולד במרוקו · רב בנתניה · ספריו: חמדה גנוזה, בני עמי · רבותיו: ר' עזרא עטייה, הרב עוזיאל
- **ר' מוטל'ה מוויז'ניץ מונסי** רבי מרדכי הגר מוויז'ניץ מונסי 1922–2018 ה'תרפ"ב–תשע"ח · נולד בגרוסוורדיין · רב במונסי · רבותיו: הרבי מסאטמר, ויחי יוסף (פאפא)
- **רבי נחום פרצוביץ** 1923–1986 ה'תרפ"ג–תשמ"ז · נולד בטורק · רב בירושלים · ספריו: חידושי רבי נחום, שיעורי רבי נחום · רבותיו: ר' ברוך בער, ר' אלחנן וסרמן
- **משנה הלכות (אונגוואר)** רבי מנשה קליין מאונגוואר 1923–2011 ה'תרפ"ג–תשע"א · נולד באוז'הורוד · רב בויליאמסבורג, בורו פארק · ספריו: משנה הלכות, מגיד משנה על התורה · רבותיו: אביו רבי אליעזר זאב קליין מארליווה, רבי יוסף אלימלך כהנא מאונגוואר
- **רבי גרשון אדלשטיין** 1923–2023 ה'תרפ"ג–תשפ"ג · נולד בשומיאץ · רב בבני ברק · ספרו: שיעורי הגרי"ג · רבותיו: הרב מפוניבז', ר' שמואל רוזובסקי
- **אור לציון (חכם בן ציון)** רבי בן ציון אבא שאול 1924–1998 ה'תרפ"ד–תשנ"ח · נולד בירושלים · רב בירושלים · ספריו: אור לציון, הליכות עולם · רבותיו: ר' עזרא עטייה, ר' יעקב עדס · תלמידו: הרב יעקב יוסף
- **הרב חיים דוד הלוי** 1924–1998 ה'תרפ"ד–תשנ"ח · נולד בירושלים · רב בראשון לציון, תל אביב · ספריו: מקור חיים השלם, עשה לך רב · רבותיו: ר' עזרא עטייה, הרב עוזיאל
- **רבי ישראל יעקב פישר** 1925–2003 ה'תרפ"ה–תשס"ג · נולד בירושלים · רב בירושלים · ספרו: אבן ישראל
- **פני מנחם** רבי פינחס מנחם אלתר מגור 1926–1996 ה'תרפ"ו–תשנ"ו · נולד בפלניצה · רב בירושלים · ספריו: פני מנחם, שולי הגיליון · רבותיו: הרב מפוניבז', אמרי אמת
- **רבי נסים קרליץ** 1926–2019 ה'תרפ"ו–תש"פ · נולד בקוסובה · רב בבני ברק · ספרו: חוט שני · רבותיו: החזון איש, הסטייפלר
- **ר' יהושע נויבירט** רבי יהושע ישעיה נויבירט 1927–2013 ה'תרפ"ז–תשע"ג · נולד בהלברשטאדט · רב בירושלים · ספרו: שמירת שבת כהלכתה · רבו: ר' שלמה זלמן אוירבך
- **רבי חיים קניבסקי** 1928–2022 ה'תרפ"ח–תשפ"ב · נולד בפינסק · פעל בבני ברק · ספריו: דרך אמונה, שונה הלכות · רבותיו: החזון איש, הסטייפלר
- **רבי שמעון בעדני** 1928–2023 ה'תרפ"ח–תשפ"ג · נולד בחדרה · רב בירושלים · רבותיו: ר' עזרא עטייה, הרב שך
- **רבי מרדכי אליהו** 1929–2010 ה'תרפ"ט–תש"ע · נולד בירושלים · רב בבאר שבע, ירושלים · ספריו: מאמר מרדכי, דרכי טהרה · רבותיו: ר' עזרא עטייה, הרב נסים
- **רבי דוד פיינשטיין מניו יורק** 1929–2020 ה'תרפ"ט–תשפ"א · נולד בליובאן · רב בניו יורק · ספריו: ודברת בם, יד דודי
- **רבי ברוך מרדכי אזרחי** 1929–2023 ה'תרפ"ט–תשפ"ד · נולד בירושלים · רב בירושלים · ספרו: ברכת מרדכי · רבו: ר' מאיר חדש
- **חכם שלום כהן** רבי שלום כהן 1930–2022 ה'תרצ"א–תשפ"ג · נולד בירושלים · רב בירושלים · ספריו: דובר שלום, דברי שלום · רבו: ר' עזרא עטייה
- **ר' נפתלי מבאבוב** רבי נפתלי צבי הלברשטאם מבאבוב 1931–2005 ה'תרצ"א–תשס"ה · רב בבורו פארק · רבו: נתיבות שלום
- **רבי שמואל אוירבך** 1931–2018 ה'תרצ"ב–תשע"ח · נולד ופעל בירושלים · ספרו: דרכי שמואל · רבותיו: הרב שך, ר' שלמה זלמן אוירבך
- **חכם רפאל אלאשוילי** רבי רפאל אלאשוילי 1934–2005 ה'תרצ"ד–תשס"ה · נולד בקולאשי · רב בגורי, קולאשי · רבותיו: חכם יוסף מודזגווירישוולי, חכם מישל אג'יאשווילי
- **ר' פנחס הכהן רבין (השני)** רבי פנחס הכהן רבין 1939–2019 ה'ת"ש–תש"פ · נולד בירושלים · רב בתל אביב · רבו: ר' אליהו לופיאן
- **רבי אליהו בקשי דורון** 1941–2020 ה'תש"א–תשפ"א · נולד בירושלים · רב בבת ים, חיפה · ספריו: שו"ת בנין אב, בנין אב · רבותיו: ר' עובדיה יוסף, ר' יחזקאל סרנא
- **רבי מאיר מאזוז** 1945–2025 ה'תש"ה–תשפ"ה · נולד בתוניס · רב בבני ברק · ספריו: שו"ת בית נאמן, חומש בית נאמן · רבו: ר' מצליח מאזוז
- **הרב יעקב יוסף** 1946–2013 ה'תש"ז–תשע"ג · נולד בירושלים · רב בירושלים · ספריו: חזון יעקב – בעתה אחישנה, בעתה אחישנה · רבותיו: ר' עובדיה יוסף, אור לציון (חכם בן ציון)

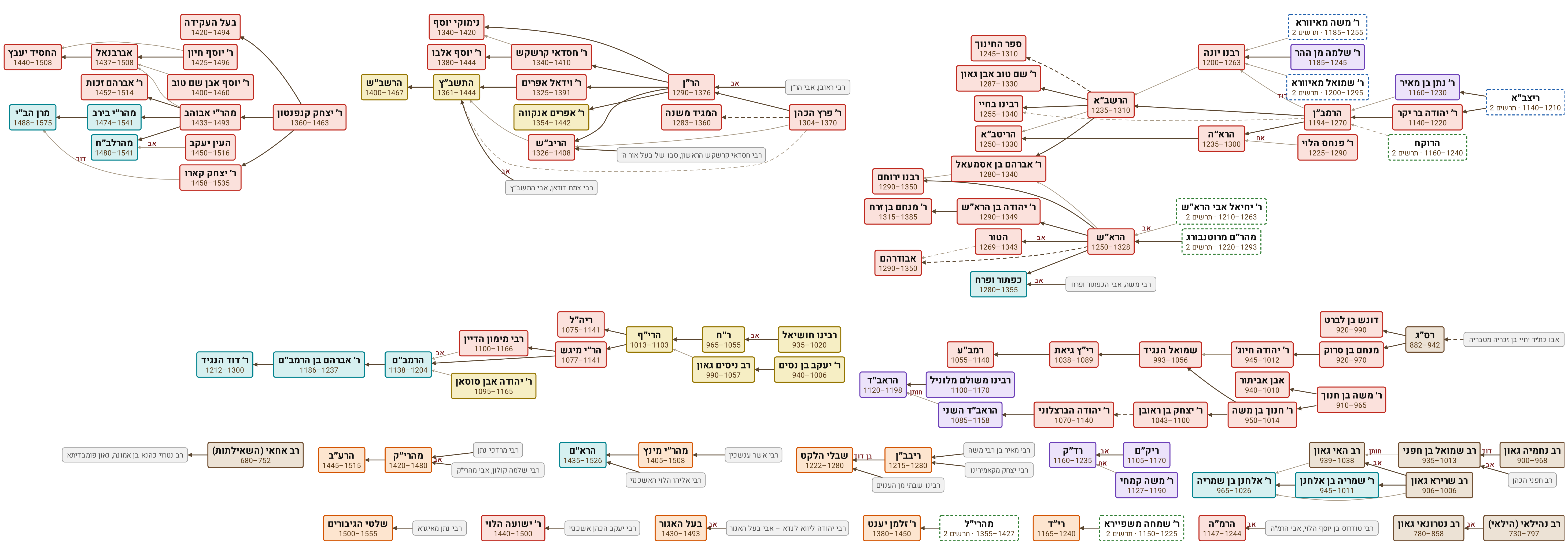
משה קיבל תורה מסיני

משה רבנו ← יהושע ← הזקנים ← הנביאים ← אנשי כנסת הגדולה ← הזוגות ← התנאים · המשנה ← האמוראים · התלמוד ← רבנן סבוראי ← הגאונים ← ומהם החכמים שבתרשימים

חכם · צבע לפי האזור · רבו מתרשים אחר · רב שאין לו ערך בספר · חץ מהרב אל התלמיד · קו בהיר: רב נוסף · המשך בדף אחר · קו מקווקו · לא ודאי

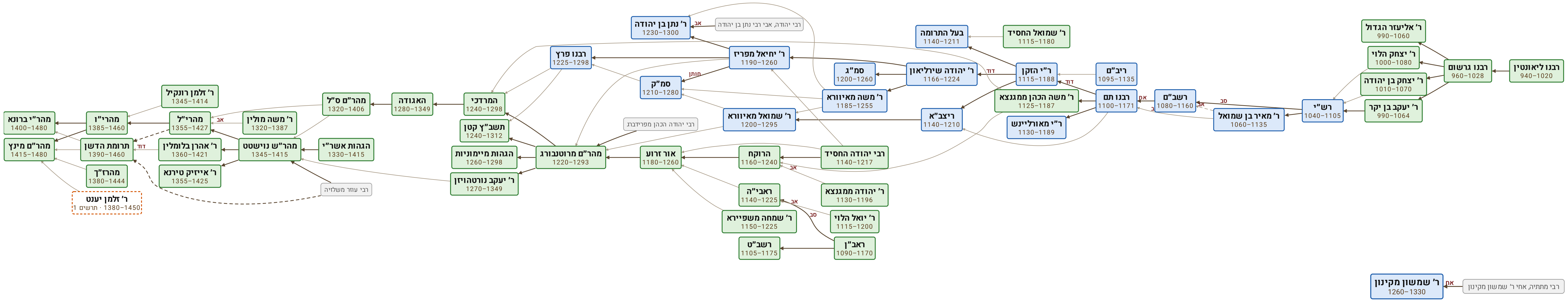
תרשים 1 · הגאונים והראשונים · בבל, ספרד, פרובנס, איטליה וצפון אפריקה

95 חכמים בתרשים · כל קו יוצא מהרב ומסתיים בחץ אצל תלמידו

תרשים 2 · הראשונים · צרפת ואשכנז

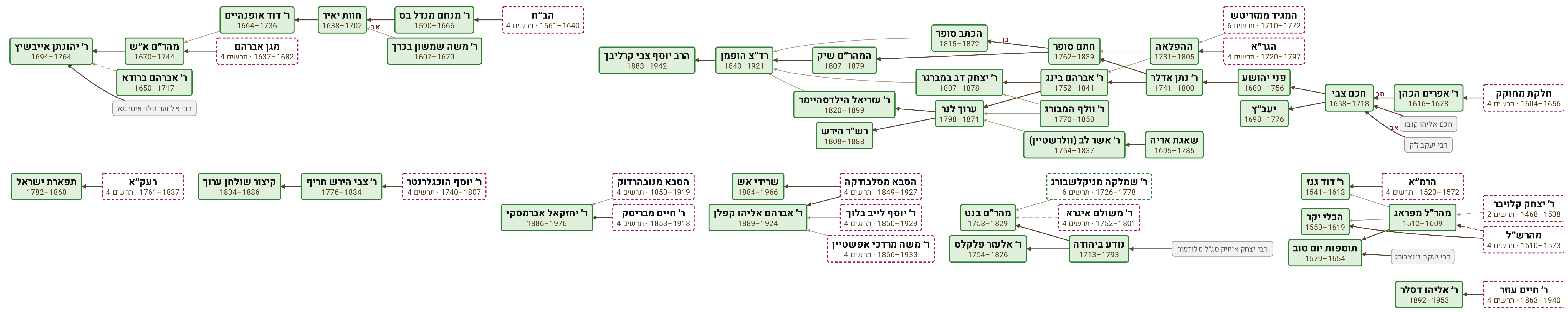
54 חכמים בתרשים · כל קו יוצא מהרב ומסתיים בחץ אצל תלמידו

חכם · צבע לפי האזור | רבו מתרשים אחר | רב שאין לו ערך בספר | חץ מהרב אל התלמיד · קו בהיר: רב נוסף | המשך בדף אחר | קו מקווקו · לא ודאי

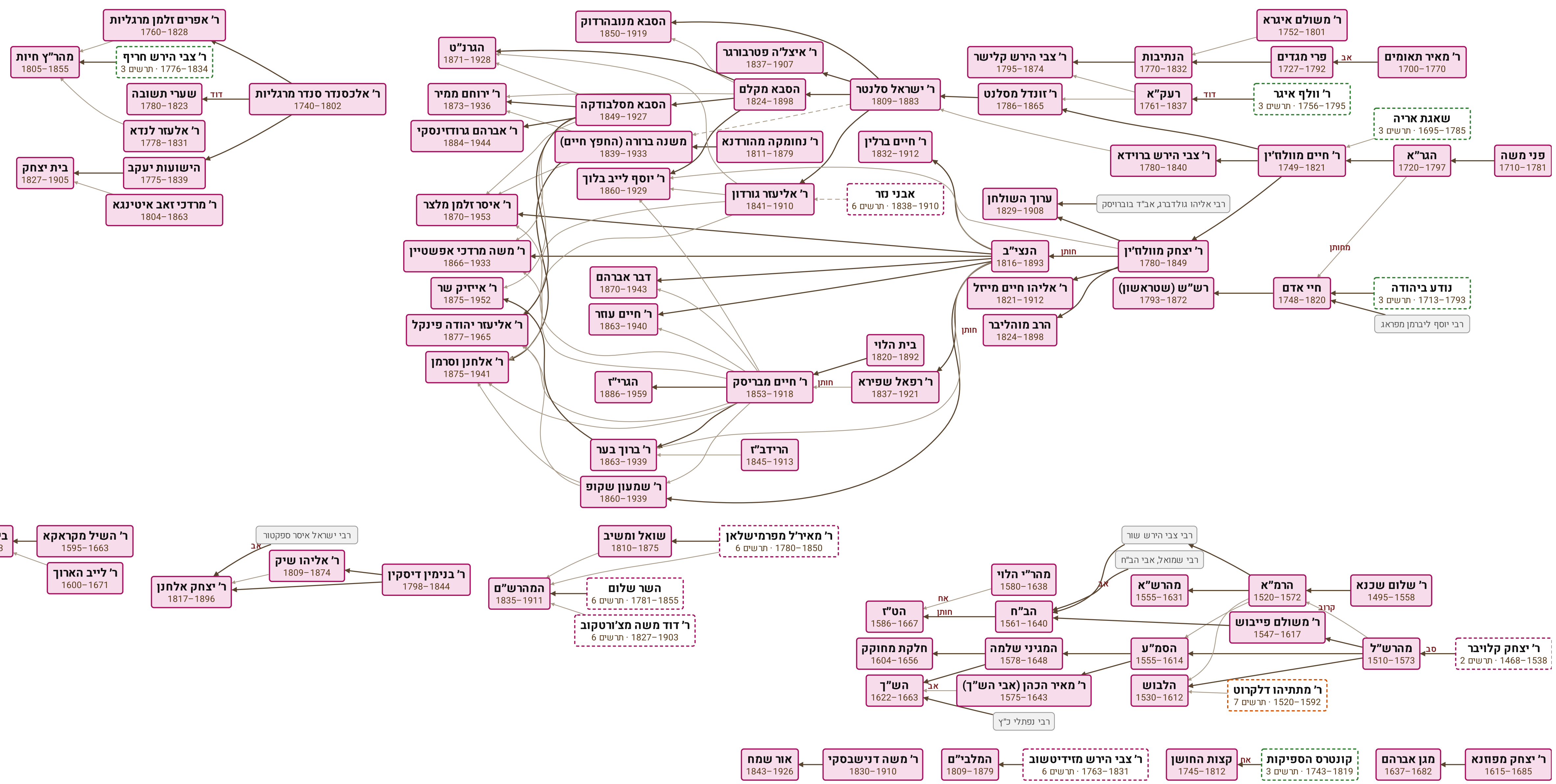
תרשים 3 · האחרונים · אשכנז

40 חכמים בתרשים · כל קו יוצא מהרב ומסתיים בחץ אצל תלמידו

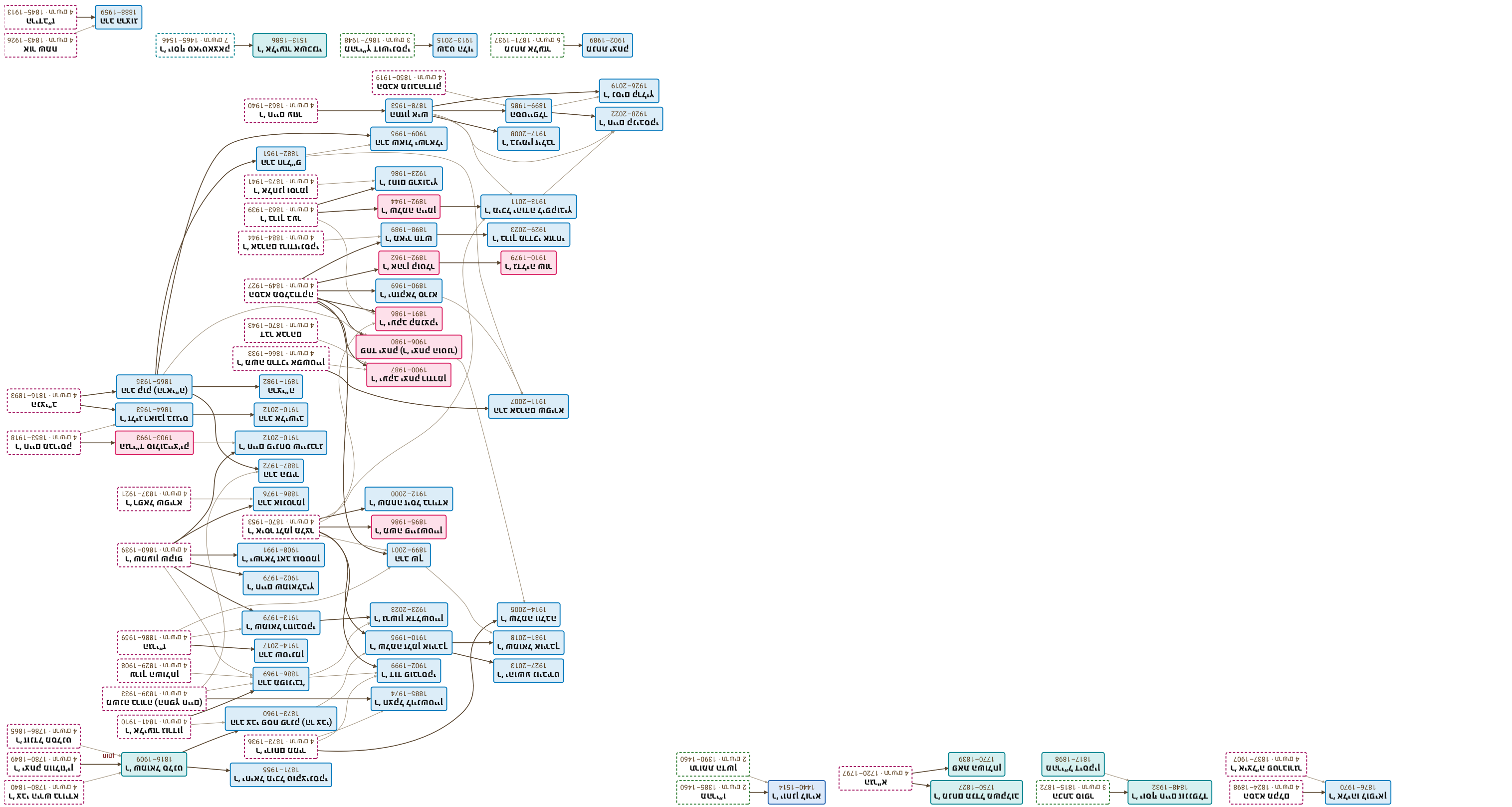

תרשים 4 · האחרונים · ליטא ופולין

84 חכמים בתרשים · כל קו יוצא מהרב ומסתיים בחץ אצל תלמידו

מפת קיבוץ מרחבי מקורי

מקרא · 55 איש־זוג בעלי־זוג מתוך 77 בני משפחה שנמצאו בעץ אך אינם מופיעים בתרשים

תרשים 3 · המשכיות · אחרי רבקה כהנא־פרידמן המשך ישיר בחמישה דורות

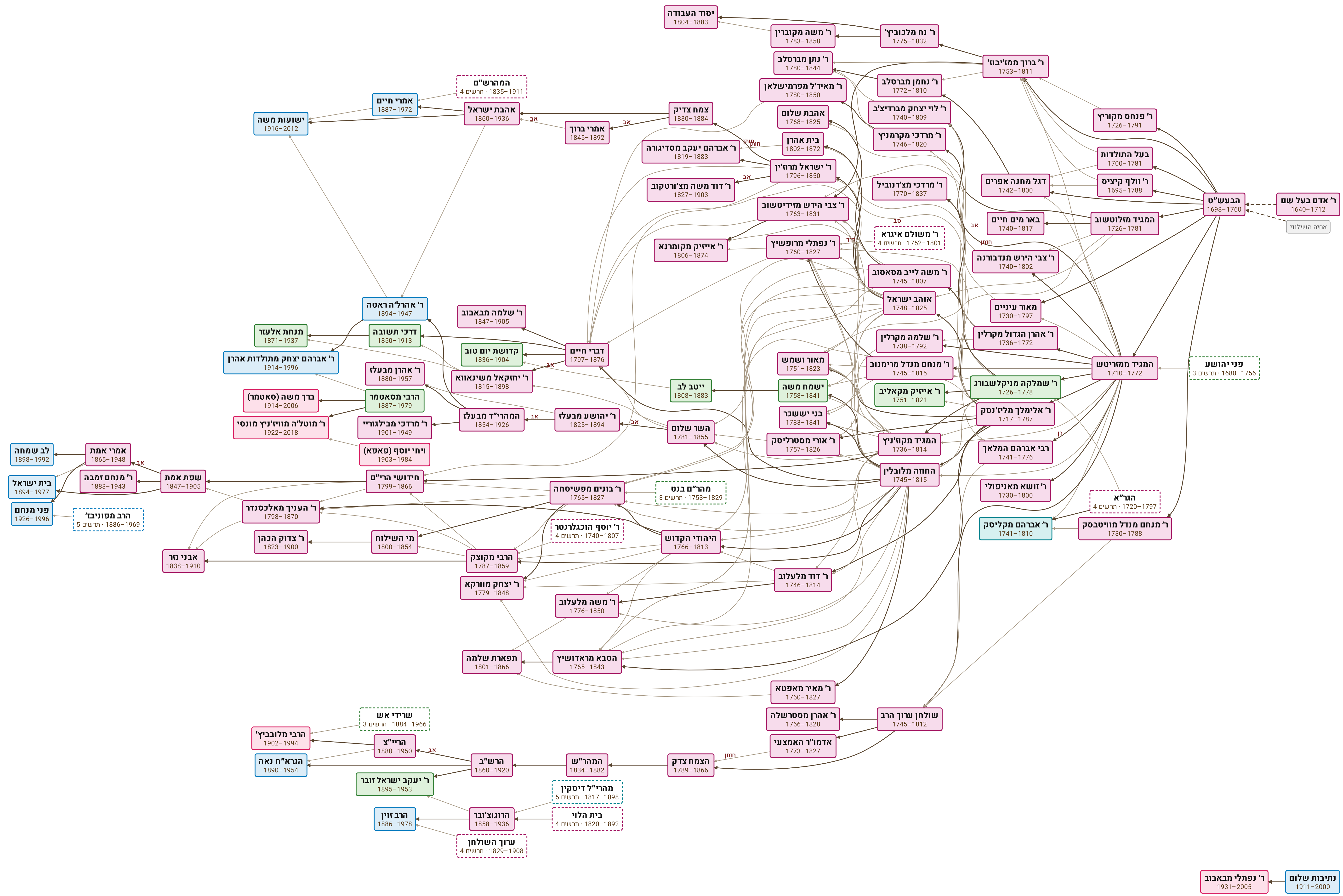
משה קיבל תורה מסיני

שושלת · דף 4 מתוך 6

חכם · צבע לפי האזור | רבו מתרשים אחר | רב שאין לו ערך בספר | חץ מהרב אל התלמיד · קו בהיר: רב נוסף | המשך בדף אחר | קו מקווקו · לא ודאי

תרשים 6 · האחרונים · החסידות

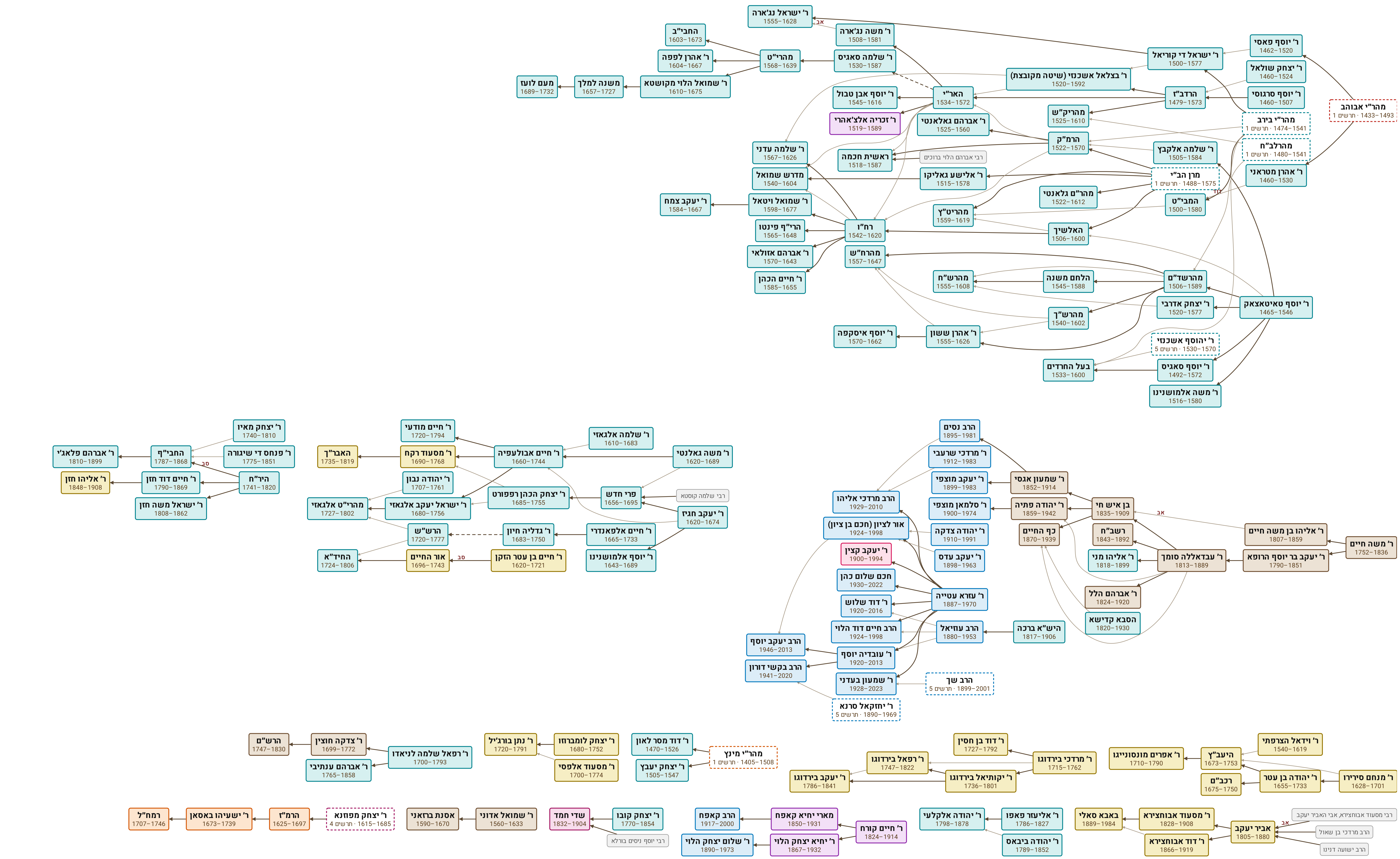
104 חכמים בתרשים · כל קו יוצא מהרב ומסתיים בחץ אצל תלמידו

חכם · צבע לפי האזור | רבו מתרשים אחר | רב שאין לו ערך בספר | חץ מהרב אל התלמיד · קו בהיר: רב נוסף | המשך בדף אחר | קו מקווקו · לא ודאי

תרשים 7 · האחרונים · ספרד ועדות המזרח

159 חכמים בתרשים · כל קו יוצא מהרב ומסתיים בחץ אצל תלמידו

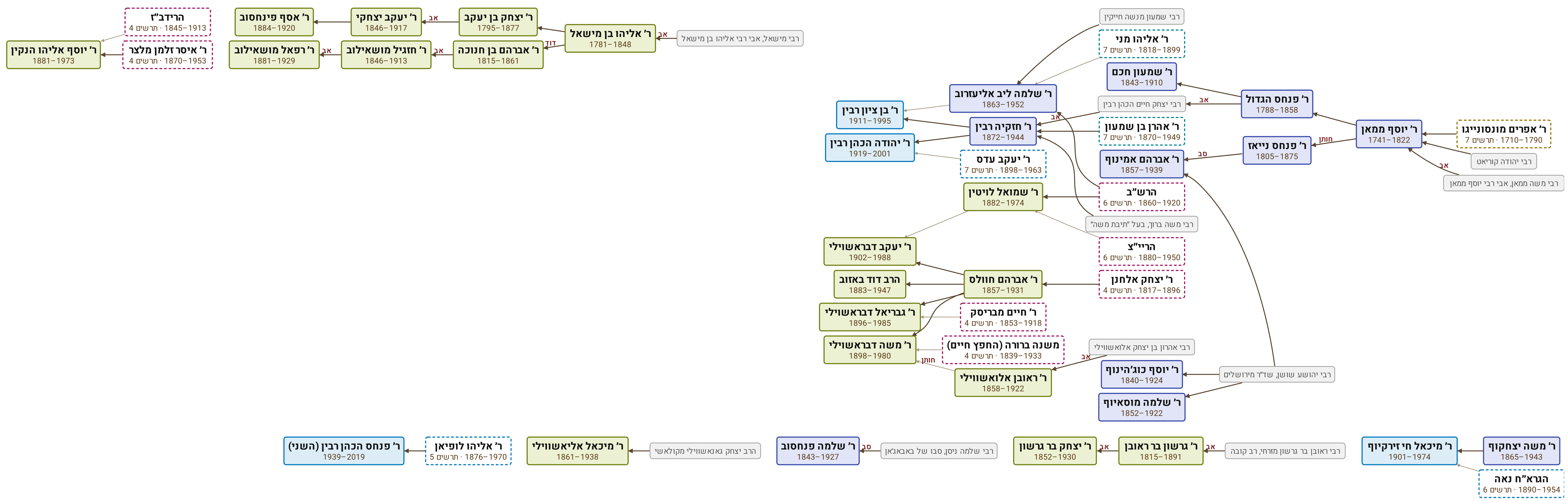
משה קיבל תורה מסיני

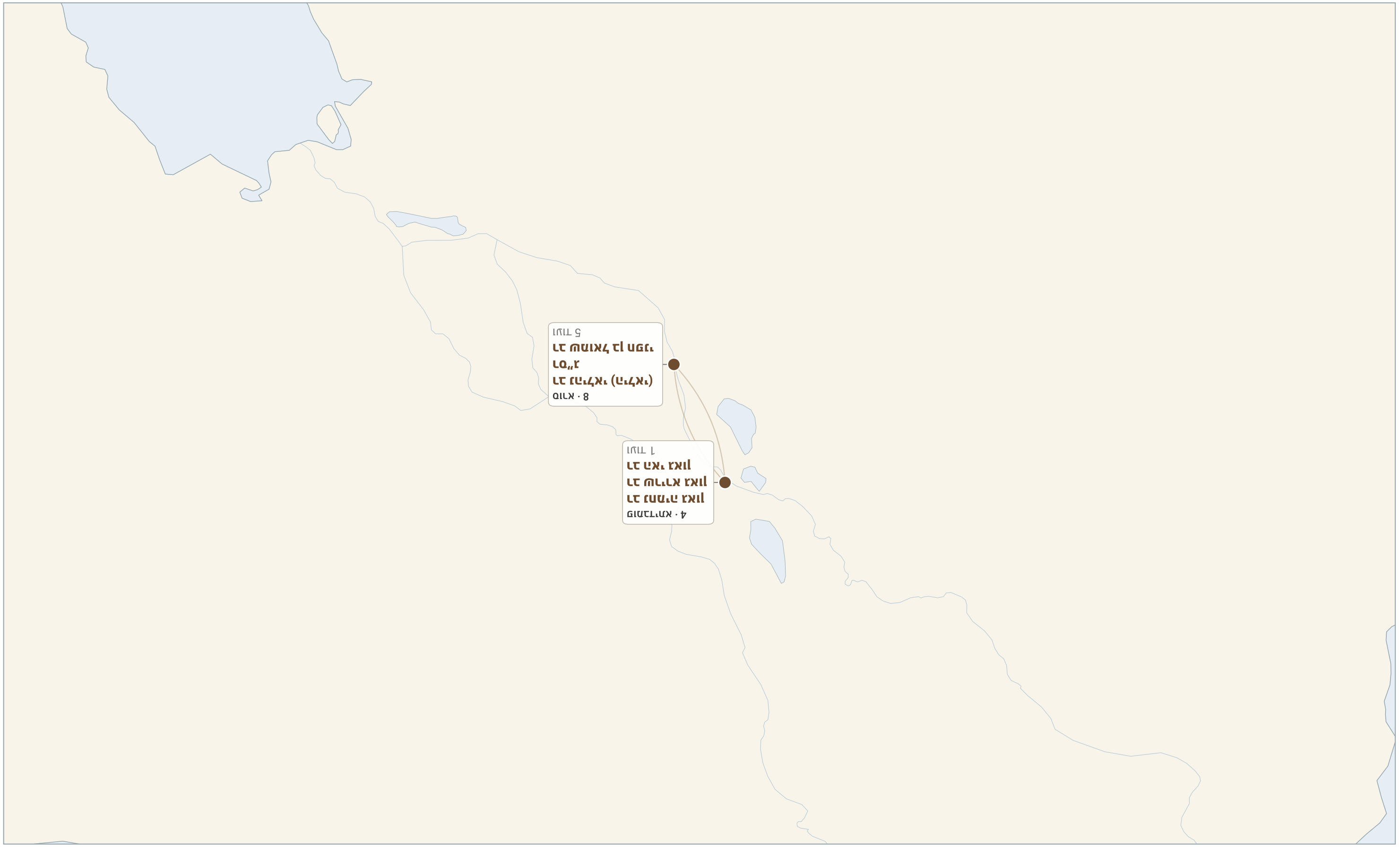
חכם · צבע לפי האזור | רבו מתרשים אחר | רב שאין לו ערך בספר | חץ מהרב אל התלמיד · קו בהיר: רב נוסף | המשך בדף אחר | קו מקווקו · לא ודאי

תרשים 8 · האחרונים · קווקז ובוכרה

33 חכמים בתרשים · כל קו יוצא מהרב ומסתיים בחץ אצל תלמידו

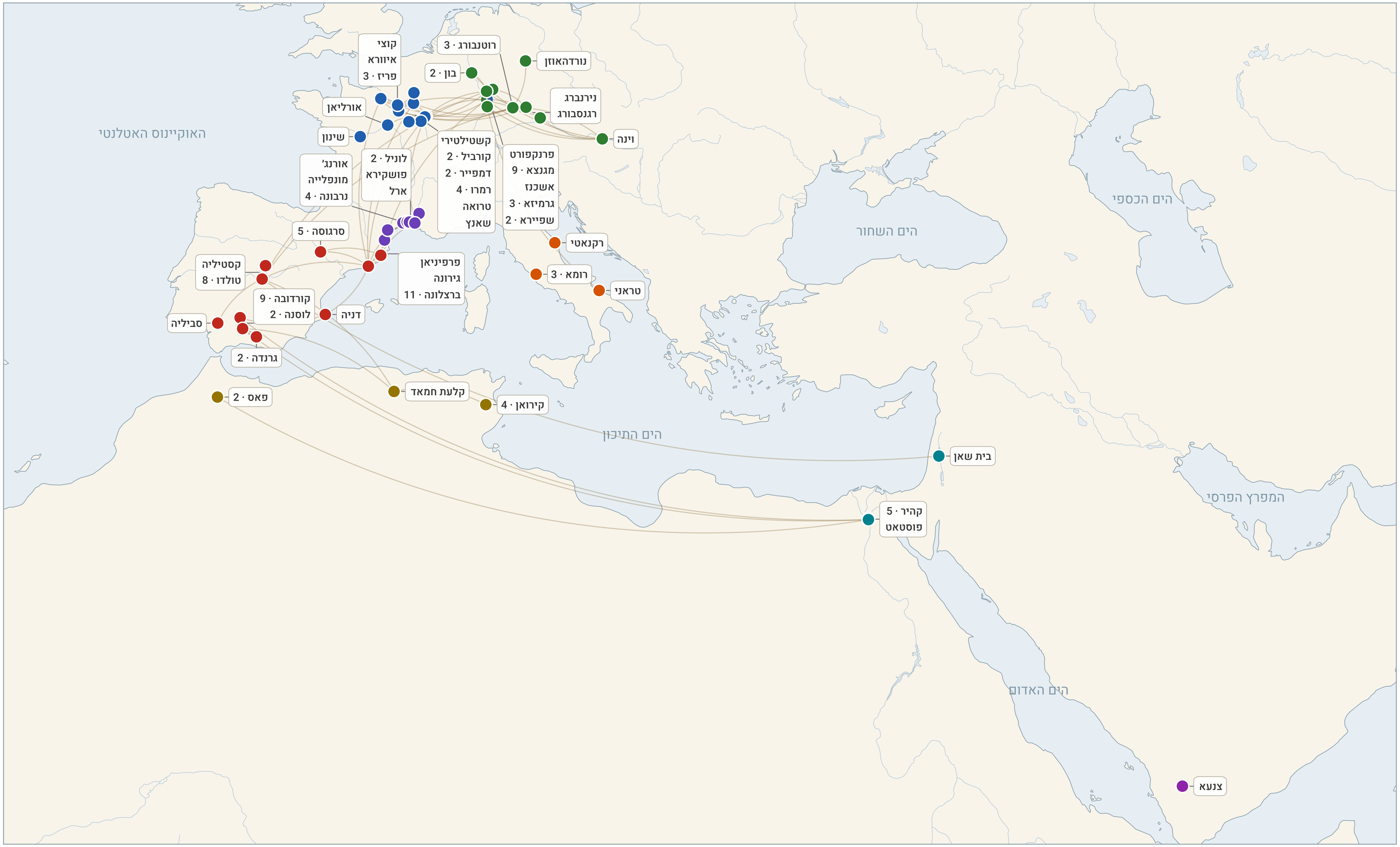

ד.מ"מ – ד.מ"מ · רק מכס לפני הסיבובים תל מלילות, לכלכל מאזני · לילד רק ריב: מפקד המכתים ומשותף המלכיתים · חוזים: לב ומלמיד · 12 מכתים

מפה · מרחקים ומסלולים · 680–1040

מפה · תקופת הראשונים · 900–1300

ד'תר"ס – ה'ס' · כל חכם בעיר העיקרית של פעילותו, בצבע האזור · ליד כל עיר: מספר החכמים ושמה · קווים: רב ותלמיד · 115 חכמים

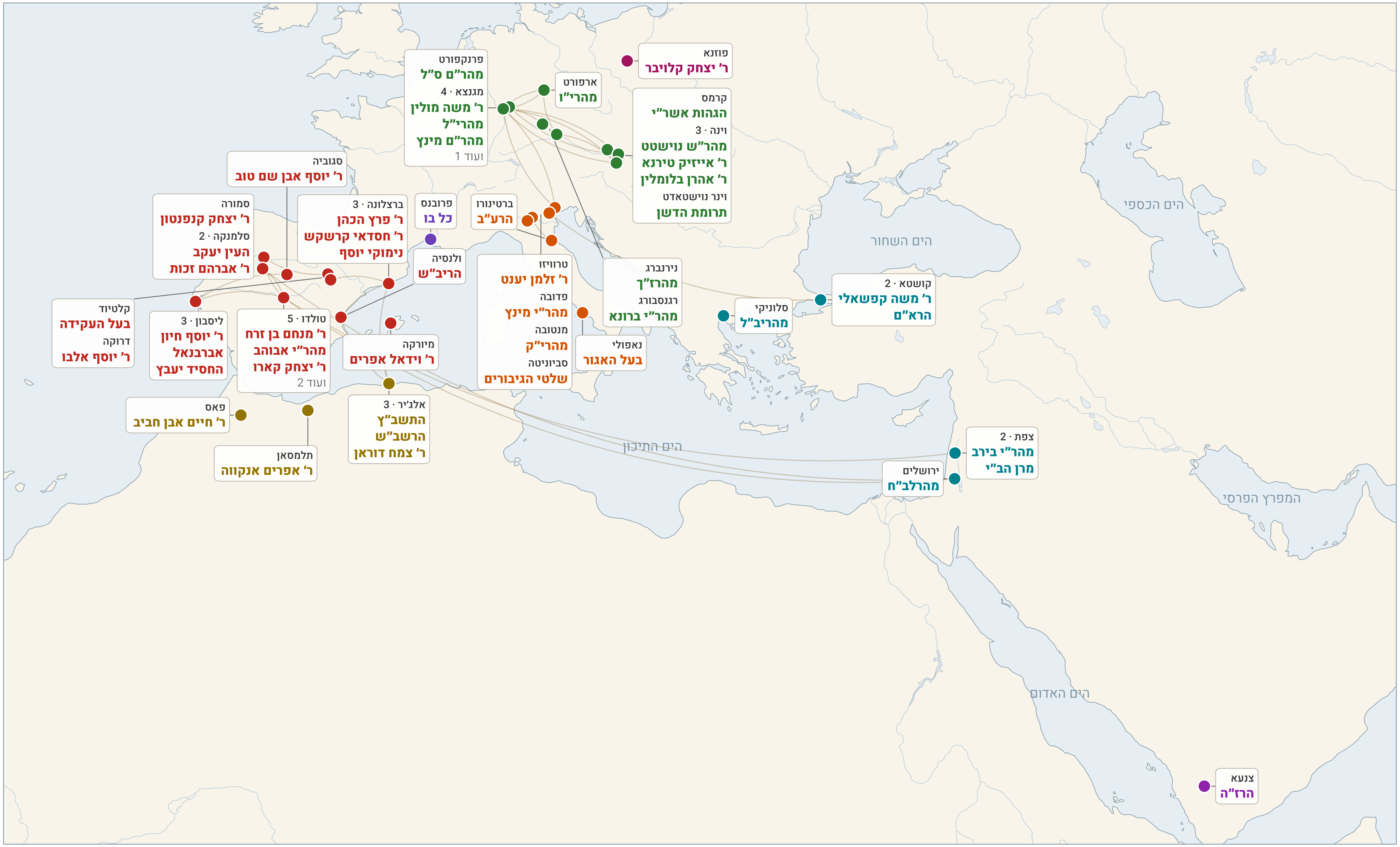

מקום / אזור: צרפת · ספרד · אשכנז · פרובנס · איטליה · צפון אפריקה · ארץ ישראל / האימפריה העות'מאנית · תימן

מפת בסיס: Natural Earth, נחלת הכלל · קווי חוף בני ימינו

מפה · תקופת הראשונים · 1300–1600

ה'ס' – ה'ש"ס · כל חכם בעיר העיקרית של פעילותו, בצבע האזור · ליד כל עיר: מספר החכמים והשמות המרכזיים · קווים: רב ותלמיד · 52 חכמים

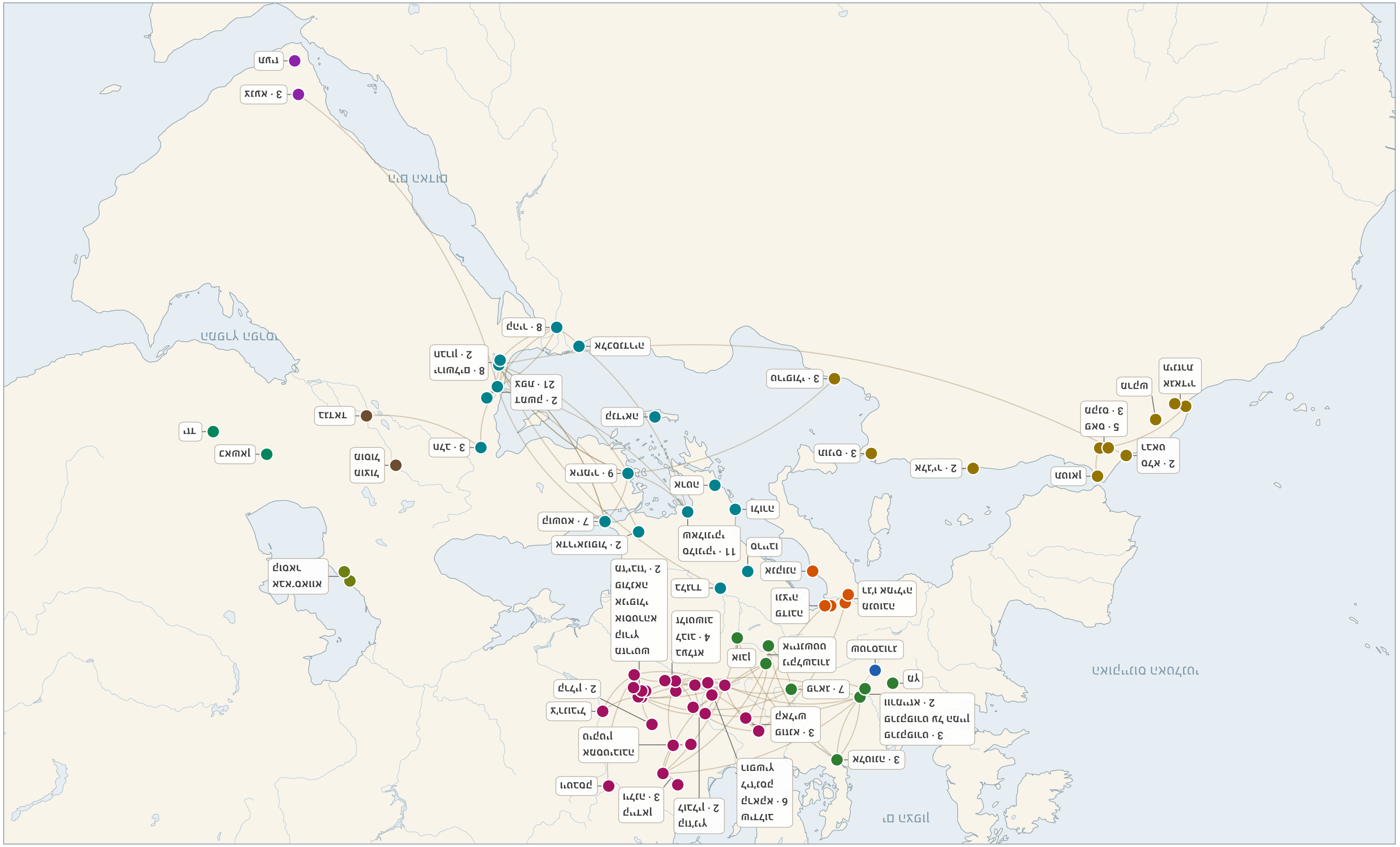

מקום / אזור: ● ספרד ● אשכנז ● פרובנס ● איטליה ● צפון אפריקה ● ארץ ישראל / האימפריה העות'מאנית ● פולין־ליטא ● תימן

מפת בסיס: Natural Earth, נחלת הכלל · קווי חוף בני ימינו

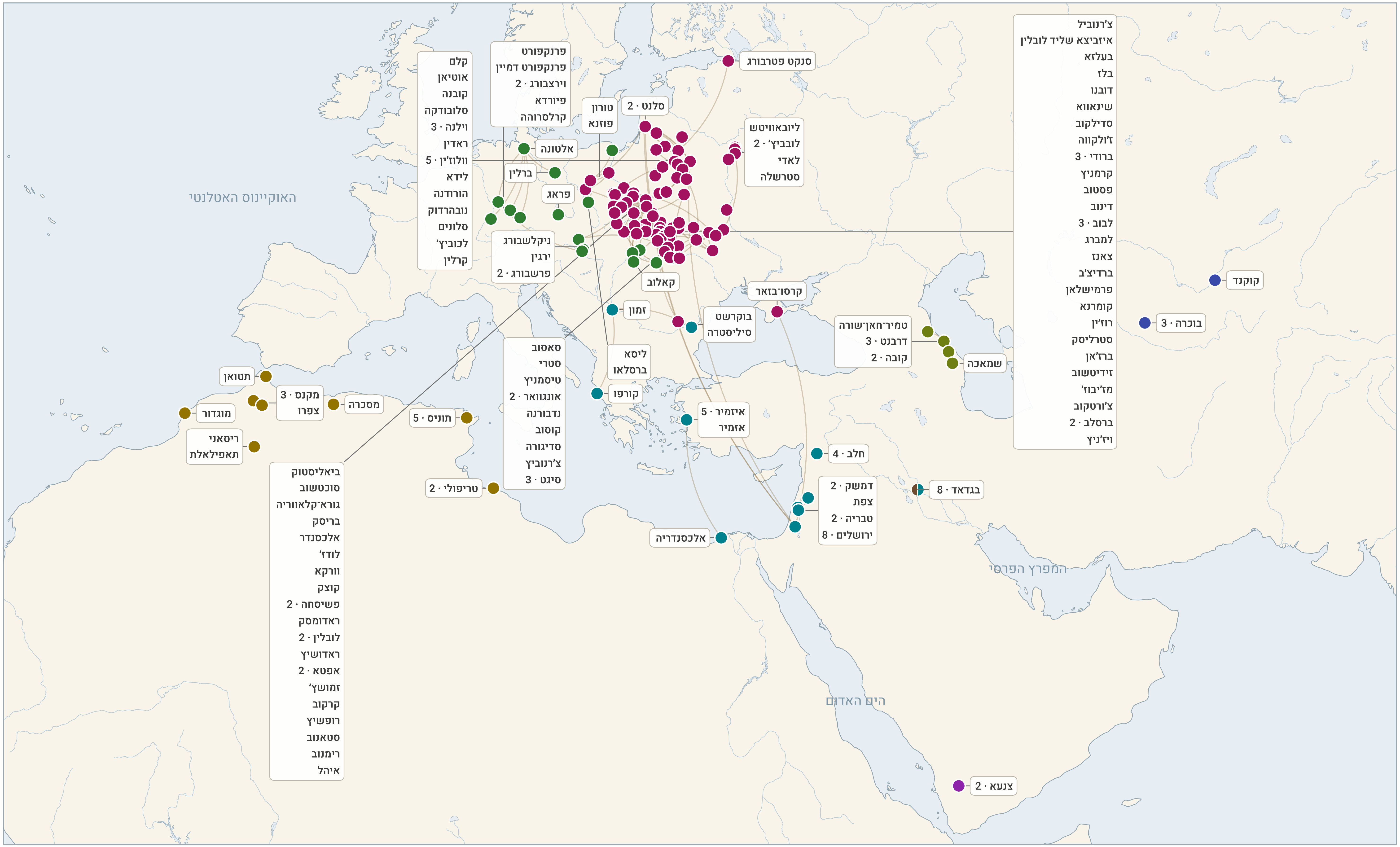
מפה · תרומת האחוזיות · 1440–1740

הרי, – ה"ק · רק חכם למד חומרים מן שרידיהם, לכלי חאזל · ראד רק שיר: מפני חסרים ושתי · ליווה: לב ושלישי · 179 חכים

מפה · תקופת האחרונים · 1740–1840

ה'ת"ק – ה'ת"ר · כל חכם בעיר העיקרית של פעילותו, בצבע האזור · ליד כל עיר: מספר החכמים ושמה · קווים: רב ותלמיד · 182 חכמים

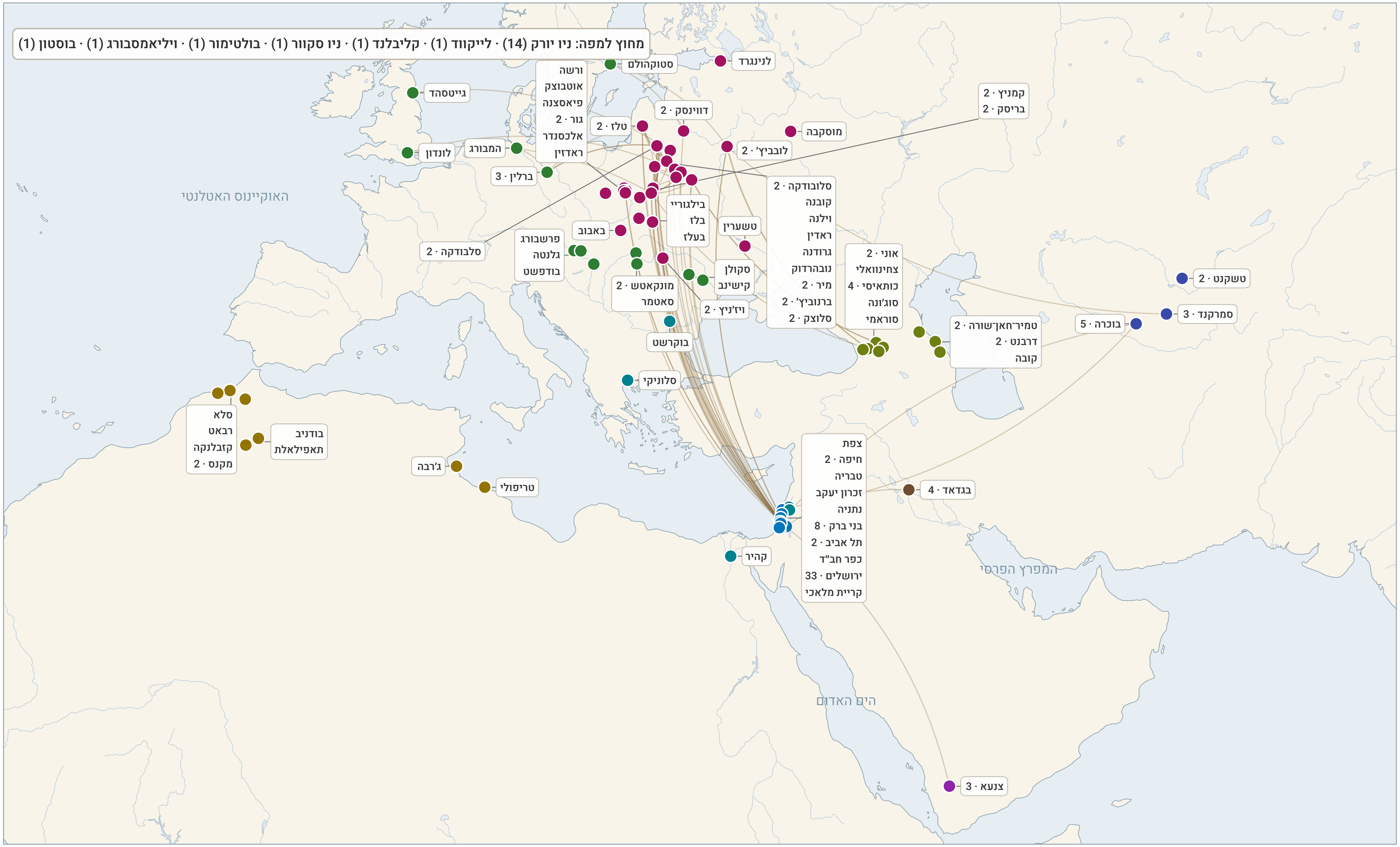

מקום / אזור: אשכנז · צפון אפריקה · בבל · ארץ ישראל / האימפריה העות'מאנית · פולין־ליטא · קווקז · בוכרה · תימן

מפת בסיס: Natural Earth, נחלת הכלל · קווי חוף בני ימינו

מפה · תקופת האחרונים · 1840–1910

ה'ת"ר – ה'תר"ע · כל חכם בעיר העיקרית של פעילותו, בצבע האזור · ליד כל עיר: מספר החכמים ושמה · קווים: רב ותלמיד · 170 חכמים

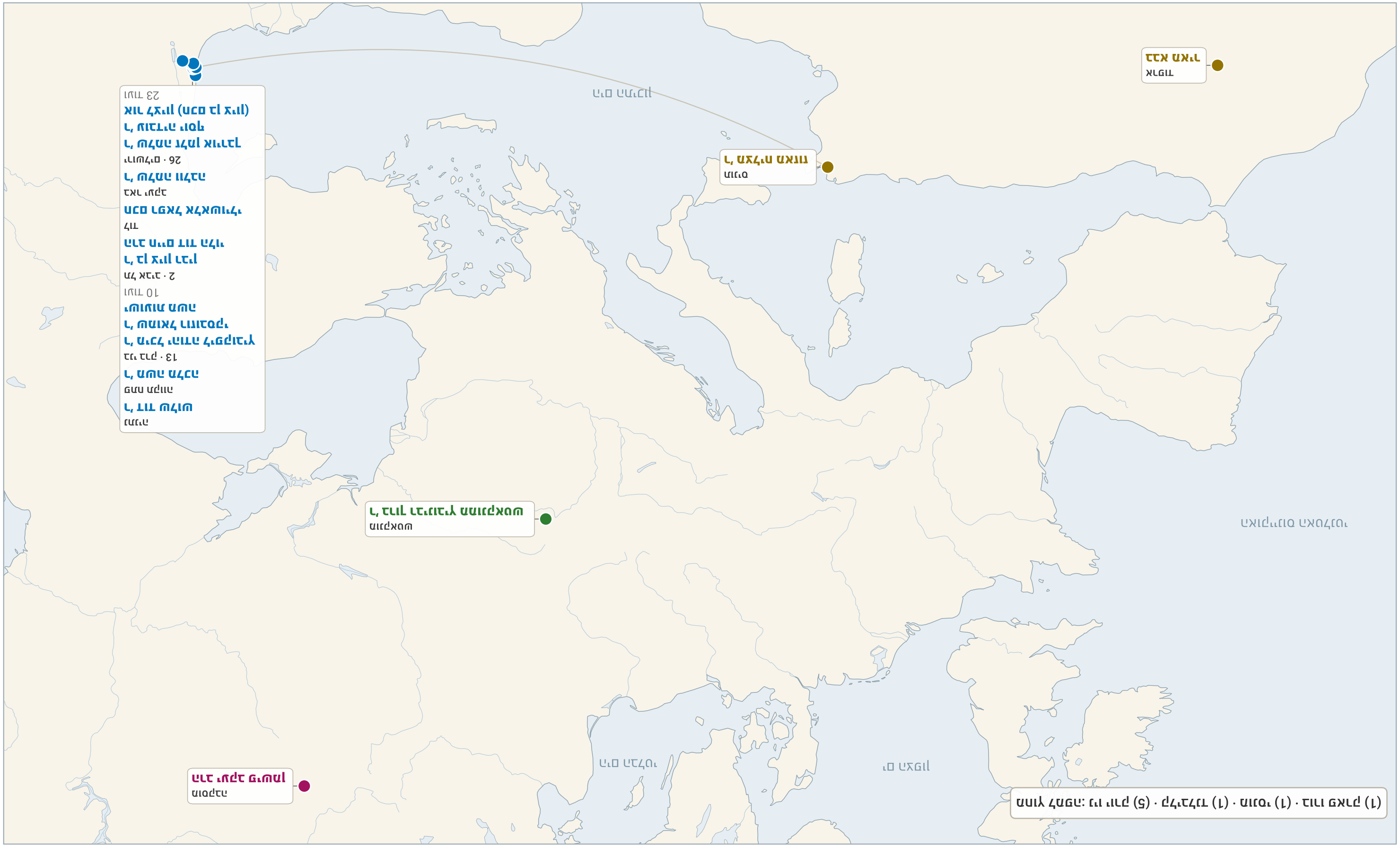
מקום / אזור: אשכנז · צפון אפריקה · בבל · ארץ ישראל / האימפריה העות'מאנית · פולין־ליטא · קווקז · בוכרה · תימן · ארץ ישראל

מפת בסיס: Natural Earth, נחלת הכלל · קווי חוף בני ימינו

מפת פעילות הארגונים במזרח התיכון · 1910–2025

ד"ש-7

מקרא / אזור: אתרנו · עבור אפרידם · בוקר־לוטם · אין מחלוקת

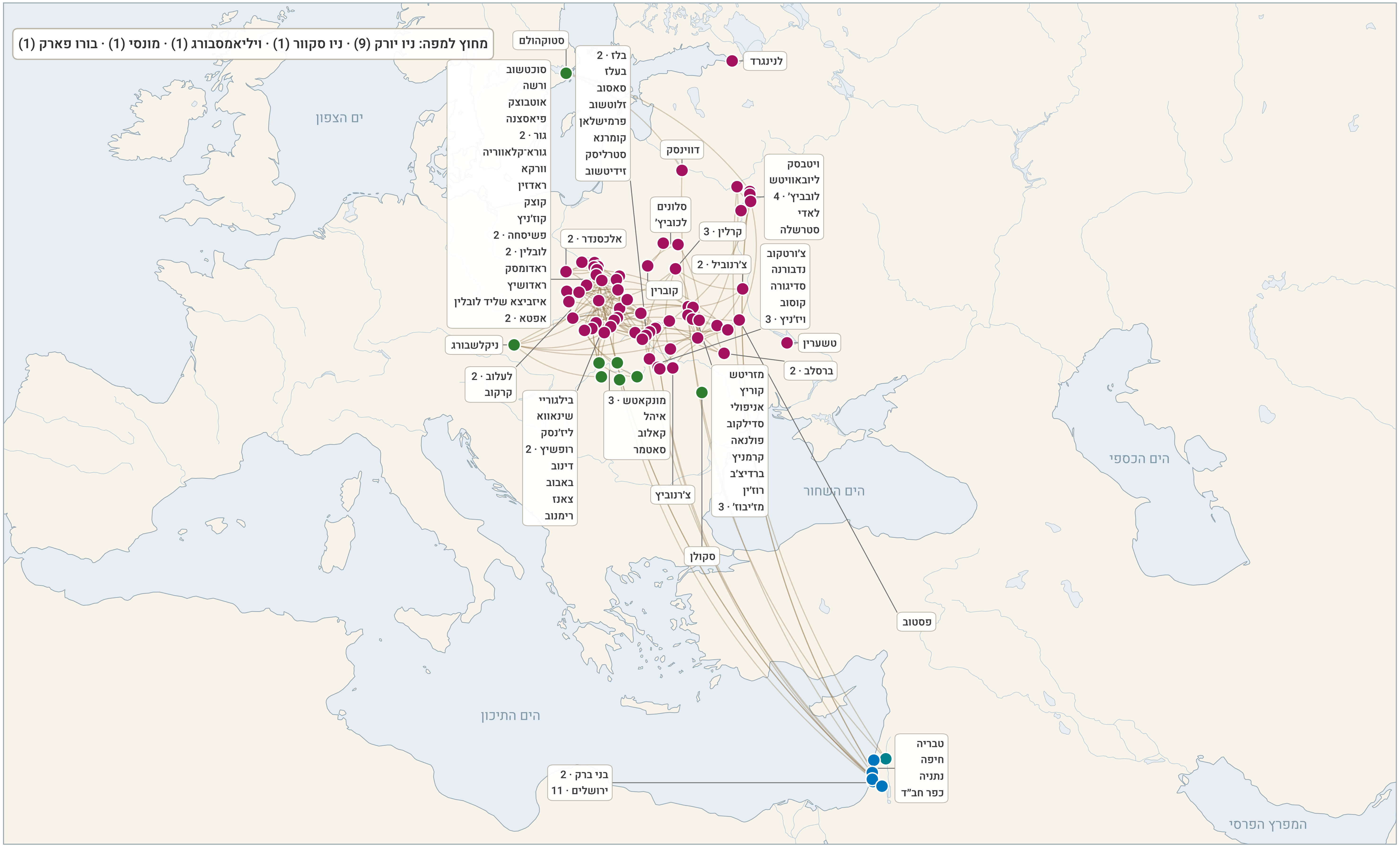

מקרא: ● אתרנו ● עבור אפרידם ● בוקר־לוטם ● אין מחלוקת

מפה ד"ש: מחלקת מודיעין, חטיבת הרצל · מהדורה שלישית, מרץ 2025

מפה · חסידות · 1640–2020

ה'ת' – ה'תש"פ · כל חכם בעיר העיקרית של פעילותו, בצבע האזור · ליד כל עיר: מספר החכמים ושמה · קווים: רב ותלמיד · 126 חכמים

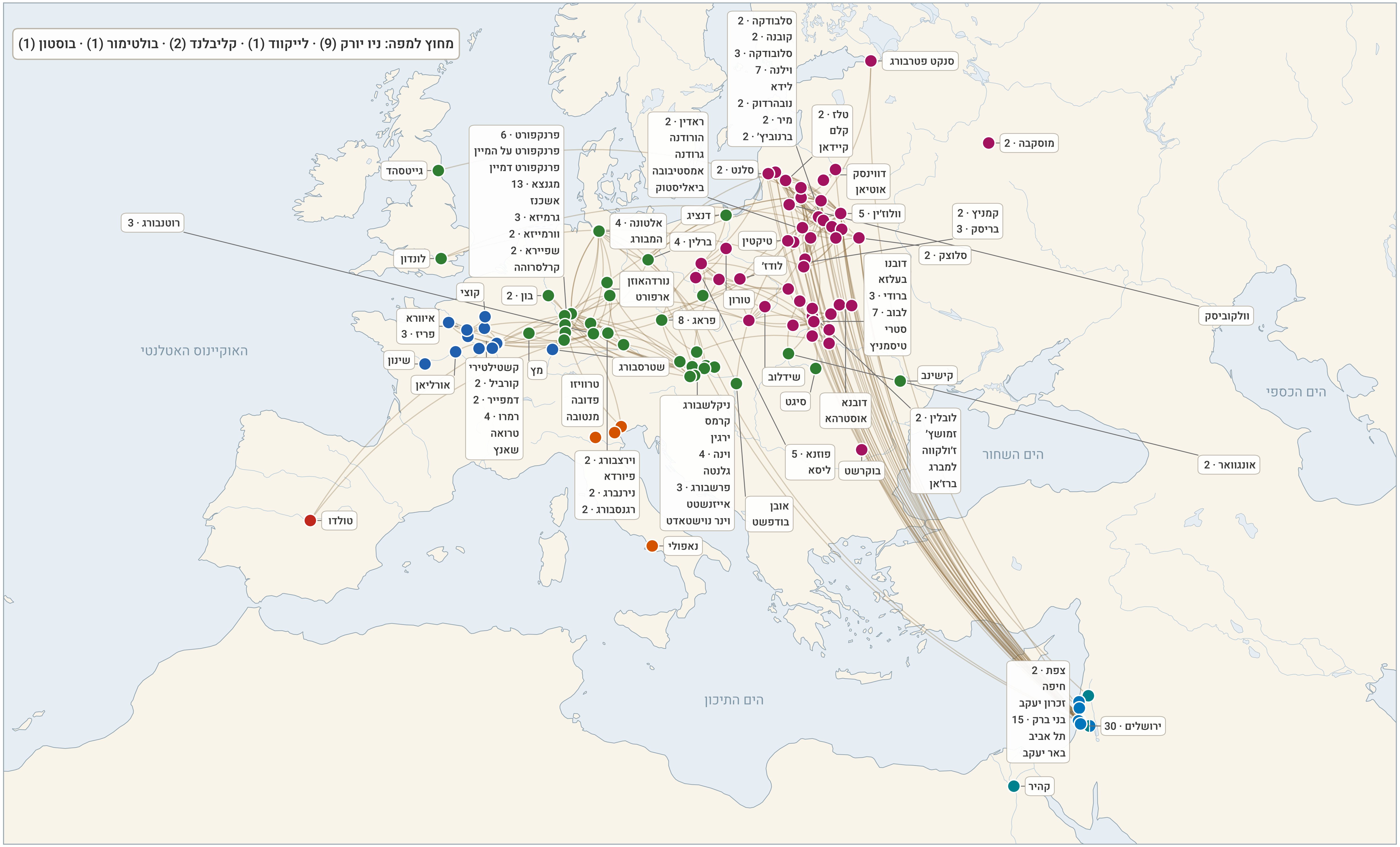

מקום / אזור: ● אשכנז ● ארץ ישראל / האימפריה העות'מאנית ● פולין־ליטא ● ארץ ישראל

מפת בסיס: Natural Earth, נחלת הכלל · קווי חוף בני ימינו

מפה · אשכנז וליטא · 940–2030

ד'ת"ש – ה'תש"צ · כל חכם בעיר העיקרית של פעילותו, בצבע האזור · ליד כל עיר: מספר החכמים ושמה · קווים: רב ותלמיד · 267 חכמים

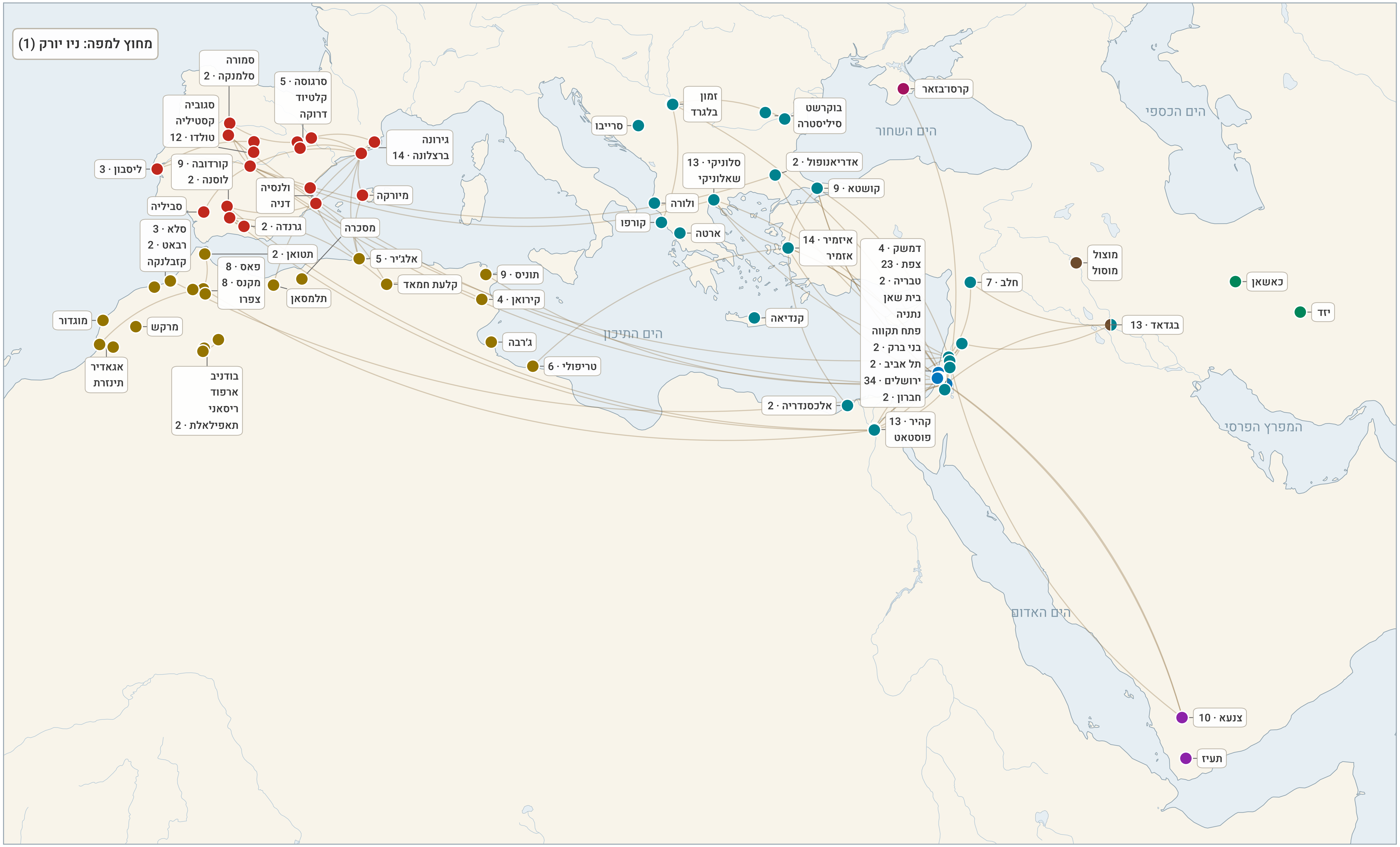

מקום / אזור: צרפת · ספרד · אשכנז · איטליה · ארץ ישראל / האימפריה העות'מאנית · פולין־ליטא · ארץ ישראל

מפת בסיס: Natural Earth, נחלת הכלל · קווי חוף בני ימינו

מפה · ספרד והמזרח · 910–2030

ד'תר"ע – ה'תש"צ · כל חכם בעיר העיקרית של פעילותו, בצבע האזור · ליד כל עיר: מספר החכמים ושמה · קווים: רב ותלמיד · 295 חכמים

מקום / אזור: ספרד · צפון אפריקה · בבל · ארץ ישראל / האימפריה העות'מאנית · פולין־ליטא · תימן · פרס · ארץ ישראל

מפת בסיס: Natural Earth, נחלת הכלל · קווי חוף בני ימינו

מפה · חכמי רוסיה · 1490–2010

ה'ר"נ – ה'תש"ע · כל חכם בעיר העיקרית של פעילותו, בצבע האזור · ליד כל עיר: מספר החכמים ושמה · קווים: רב ותלמיד · 129 חכמים

מקום / אזור: אשכנז · פולין־ליטא · ארץ ישראל · ארצות הברית

מפת בסיס: Natural Earth, נחלת הכלל · קווי חוף בני ימינו

מפה · מחוזות ומרכזים · 1670–2020

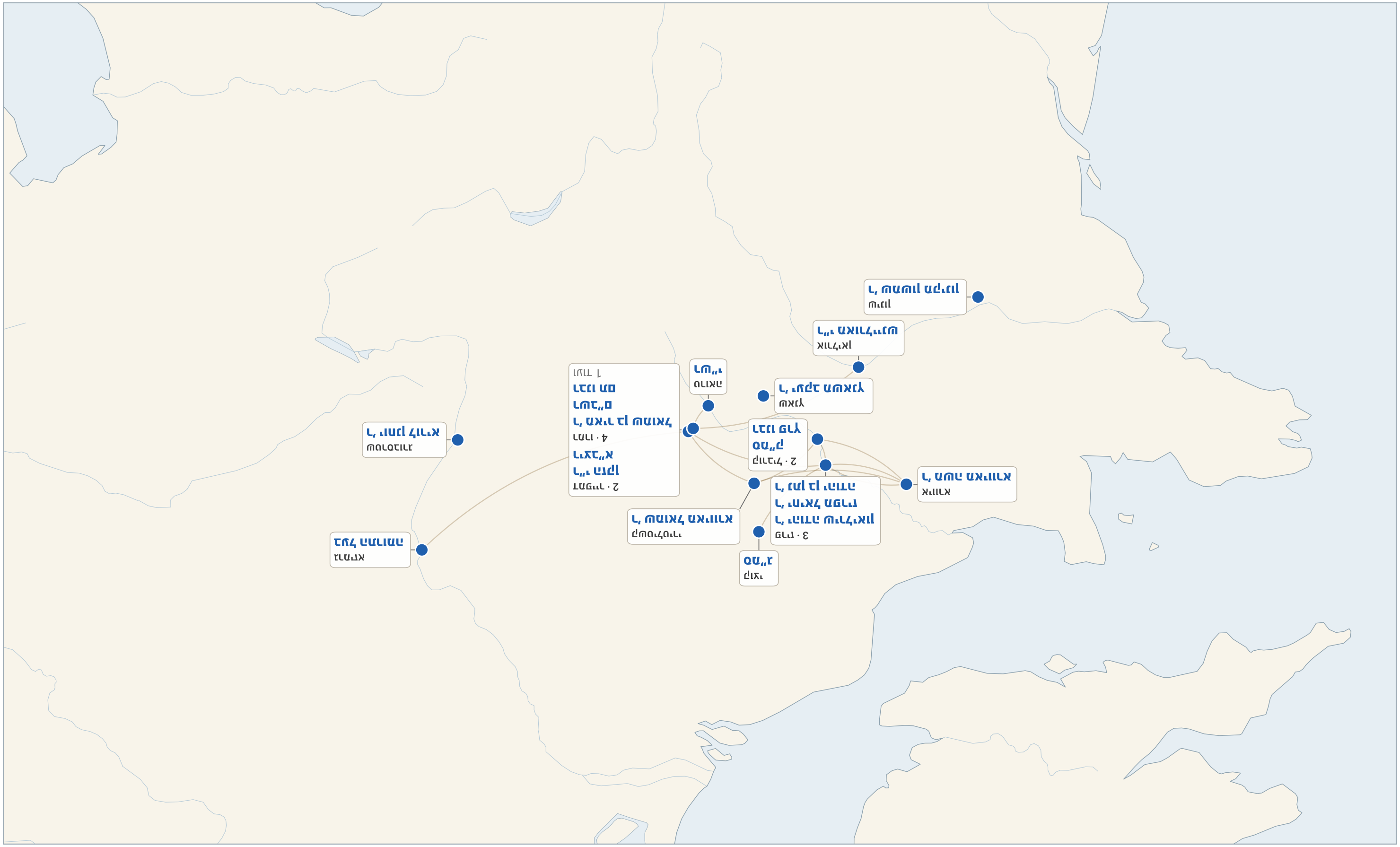
מפה דמיונית: מחוז הבירה, מאה ה־17 · מחוז שיח בני ומרו

מחוז / אזור: מחוז הבירה · מרכזים · ארץ ומלאת

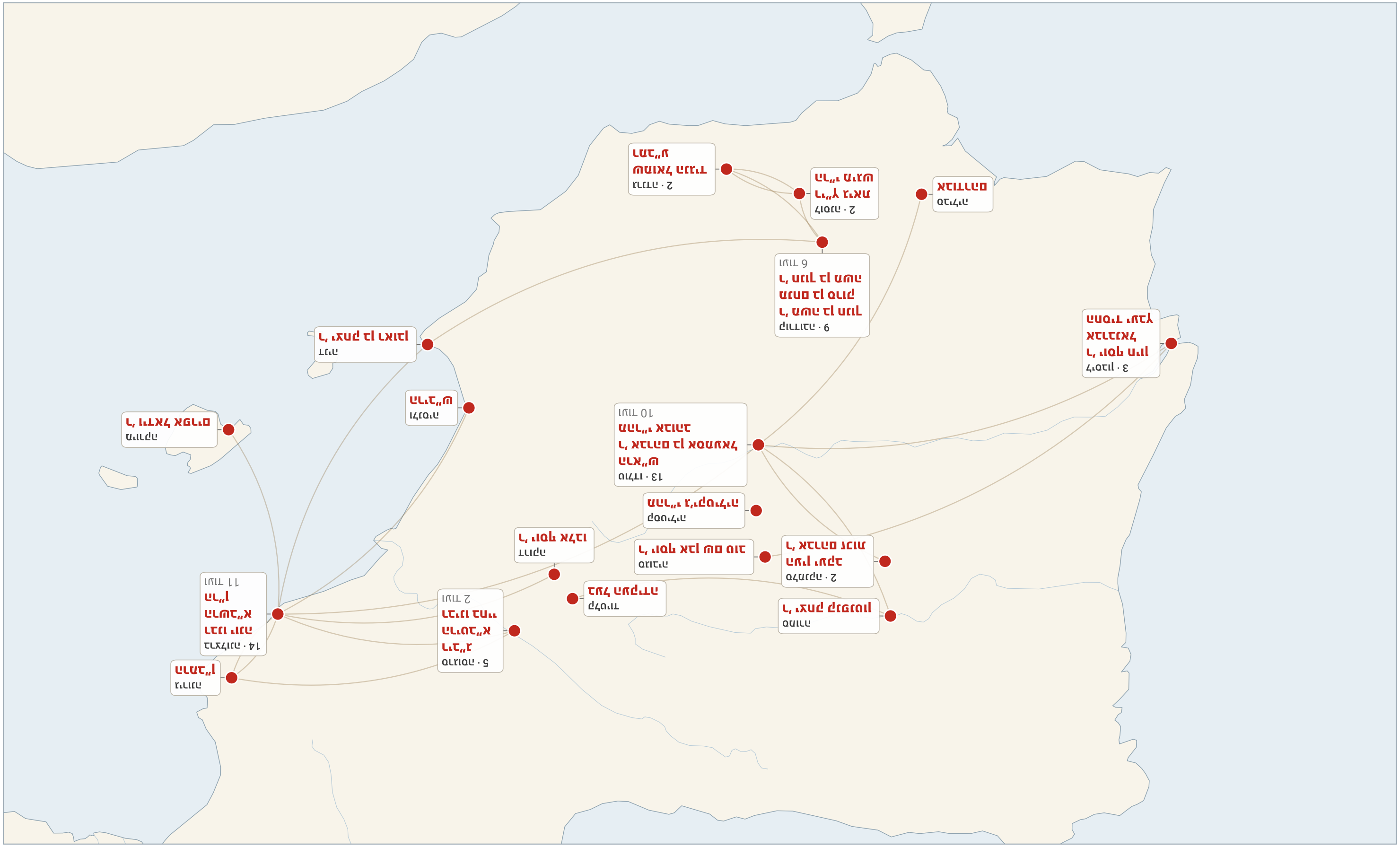
יח״ק – יחס״ם · רק חכם בעיר חכירות תל מגרשים, בכלל האזור · לית רק ריב: מפקד המכרזים המחוזי המרכזיים · ביומם: לב ועקיבה · 43 חכירם

מפתח / אגוז: צרפת

אימ"ר – ויר"ץ · רק ארם דמיו ערויפיוא תל צמויקוי, לצלם ואיוו · קיו רק ריו: מפצי יסרציום ישמשוי ערריניום · ליווים: לב ישקפוי · 20 ארציום

רפק · קרפק · 1040–1520

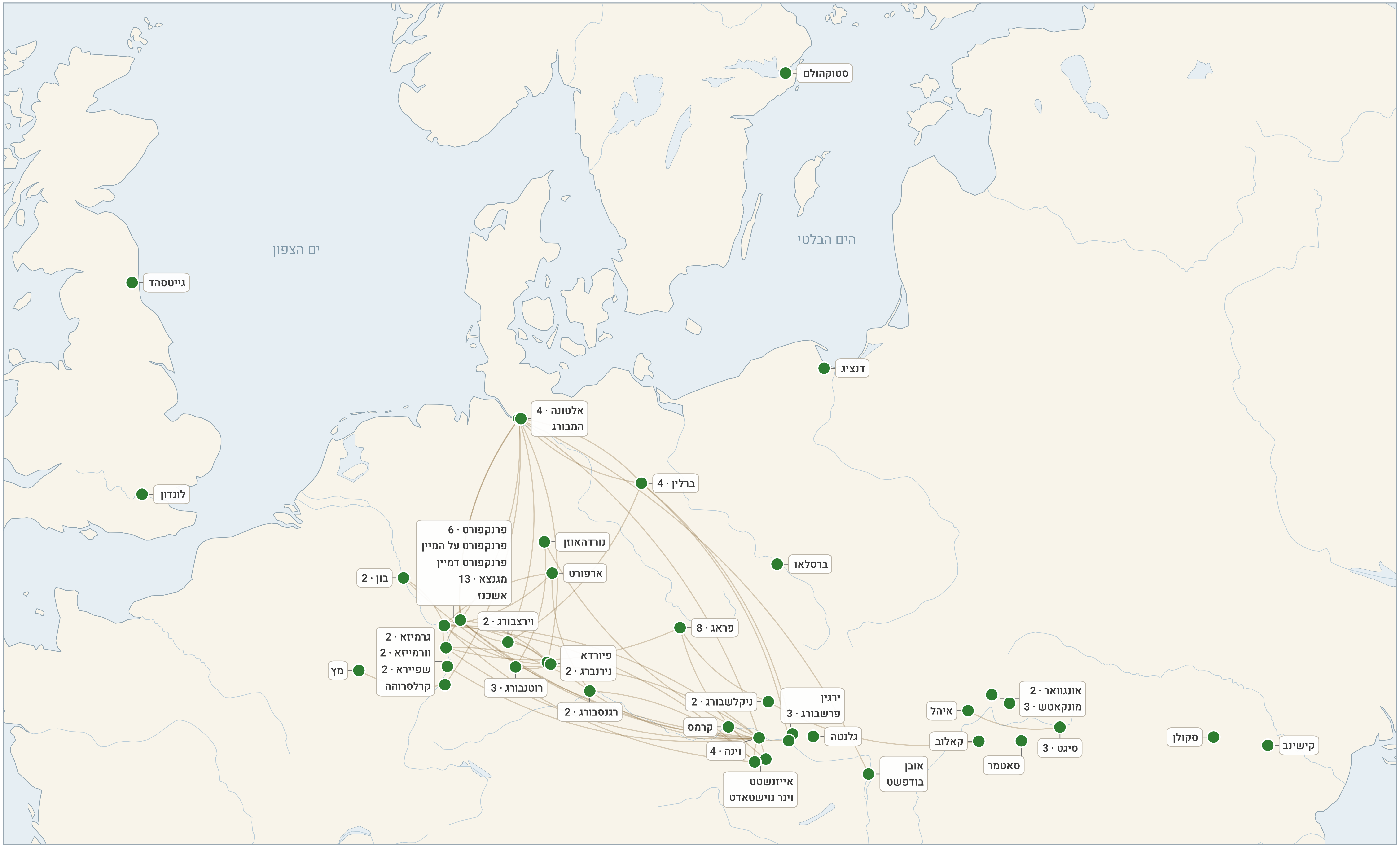
איור 3 – מפת מסלולי הרכבת של ממלכת אלמוג, כולל תחנות ומסלולים מתחרים · ציור: נ. ורמברנד · 09 מרס

מפה לא־גיאוגרפית: קווים ישרים בין ערים · תווי מוח בין ערים

מקרא / אגדה: ● עיר

מפה · אשכנז · 940–2000

ד'ת"ש – ה'תש"ס · כל חכם בעיר העיקרית של פעילותו, בצבע האזור · ליד כל עיר: מספר החכמים ושמה · קווים: רב ותלמיד · 95 חכמים

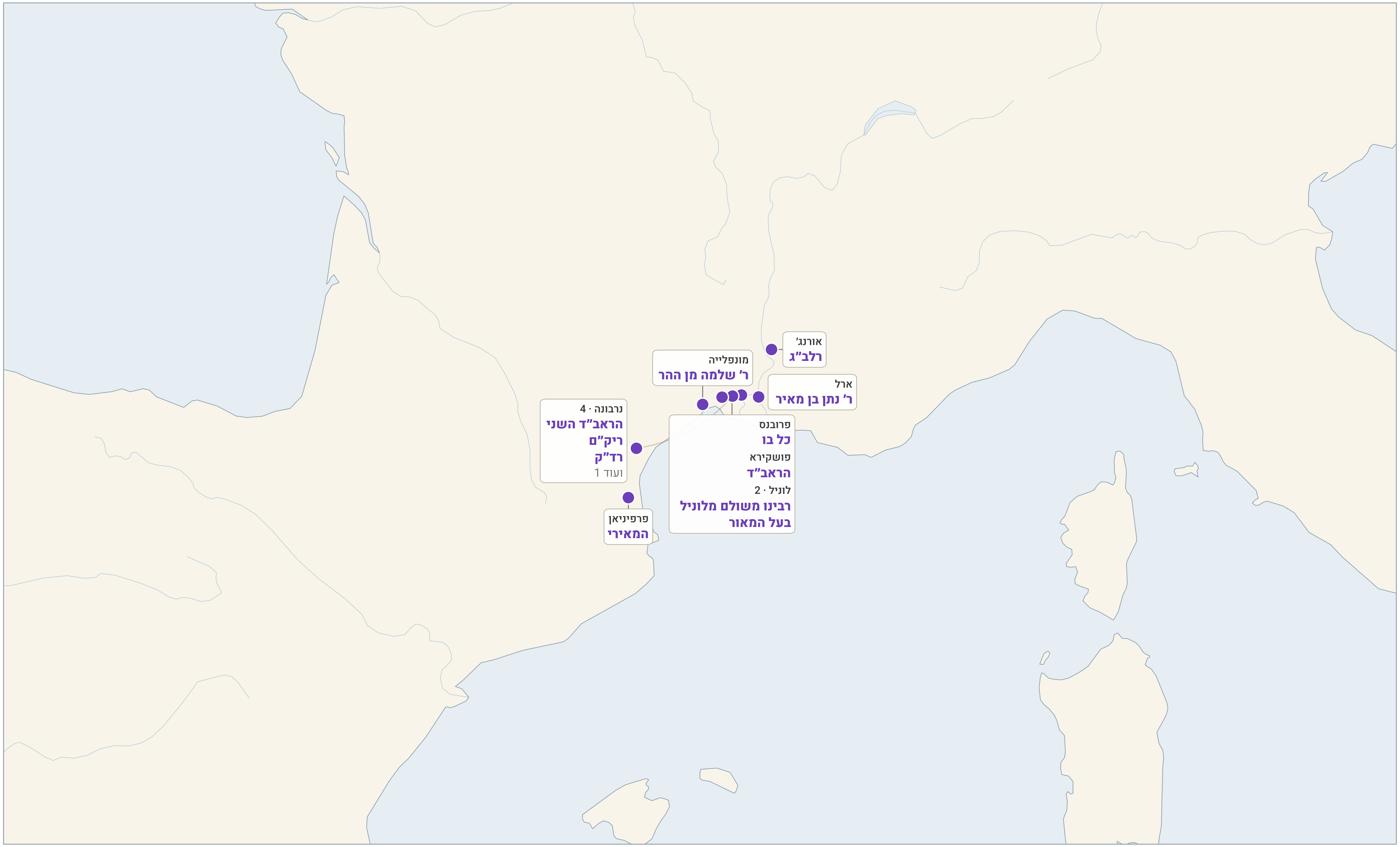

מקום / אזור: ● אשכנז

מפת בסיס: Natural Earth, נחלת הכלל · קווי חוף בני ימינו

מפה · פרובנס · 1080–1350

ד'תת"מ – ה'ק"י · כל חכם בעיר העיקרית של פעילותו, בצבע האזור · ליד כל עיר: מספר החכמים והשמות המרכזיים · קווים: רב ותלמיד · 12 חכמים

מקום / אזור: ● פרובנס

מפת בסיס: Natural Earth, נחלת הכלל · קווי חוף בני ימינו

מפה / אגדה: אוכלוסיה

דגימת קיר – ביבר״י · רק חבס בטיי חתיכות תל קטלוגי, לצד הלל ריב: מפקד חסכים ושתוצר חמרכיים · כיוון: לב ושלמד · 16 חבים

שפך · אוקראינה · 1160–1750

בד״ר

מפה / אזור: ● צפון אפריקה

ד׳׳ר א״ב – ה׳׳ש · רב הכם בית הפרנסה של קונסטנטינה, בעלת הארוך · ראה רב גיר: מפקד הסכסוך הטמעתי הפרטיים · ריווח: לב ושקוד · 29 הכתב

מפה · צפון אפריקה · 2010–930

טיפוגרפיה – הוצאת "ש" · רח' הרב דוד הכהן 14, ירושלים · טלפון: 02-555 0147 · פקס: 02-555 0148 · דוא"ל: info@shaar.co.il · אתר: www.shaar.co.il · עמוד 32 מתוך 34

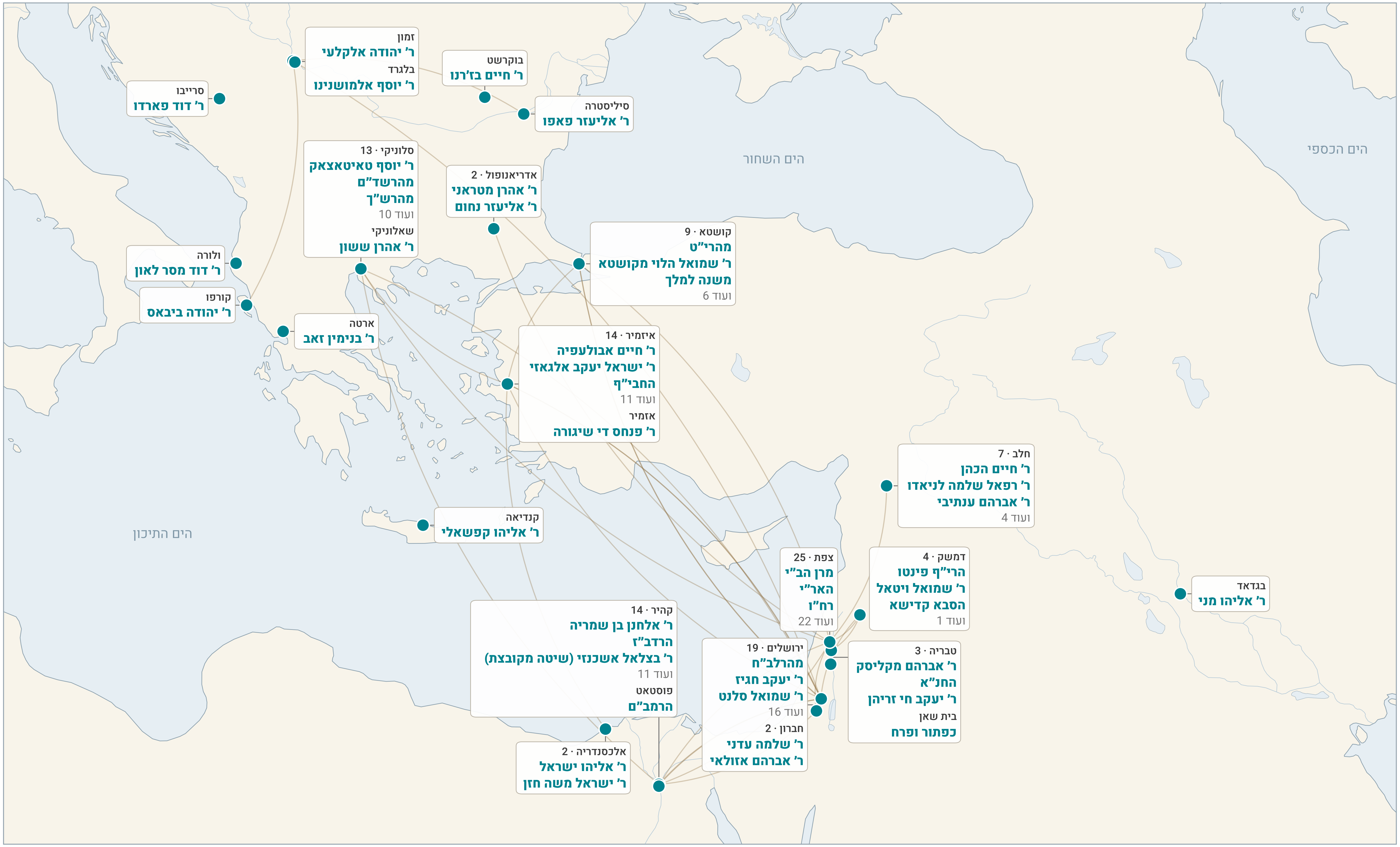

דיאגרמה — הגשם"ו · רמ מכס בתוך המרפאה תל מעיינות, בכפר הכורם · רחב רמ שוב: מספר המכתוב הסתמות המקבילים · קווים: לב ושקעת · 26 מכתוב

מקור · כנרת · 1950–680

מפה · ארץ ישראל והאימפריה העות'מאנית · 940–1960

ד'ת"ש – ה'תשי"כ · כל חכם בעיר העיקרית של פעילותו, בצבע האזור · ליד כל עיר: מספר החכמים והשמות המרכזיים · קווים: רב ותלמיד · 128 חכמים

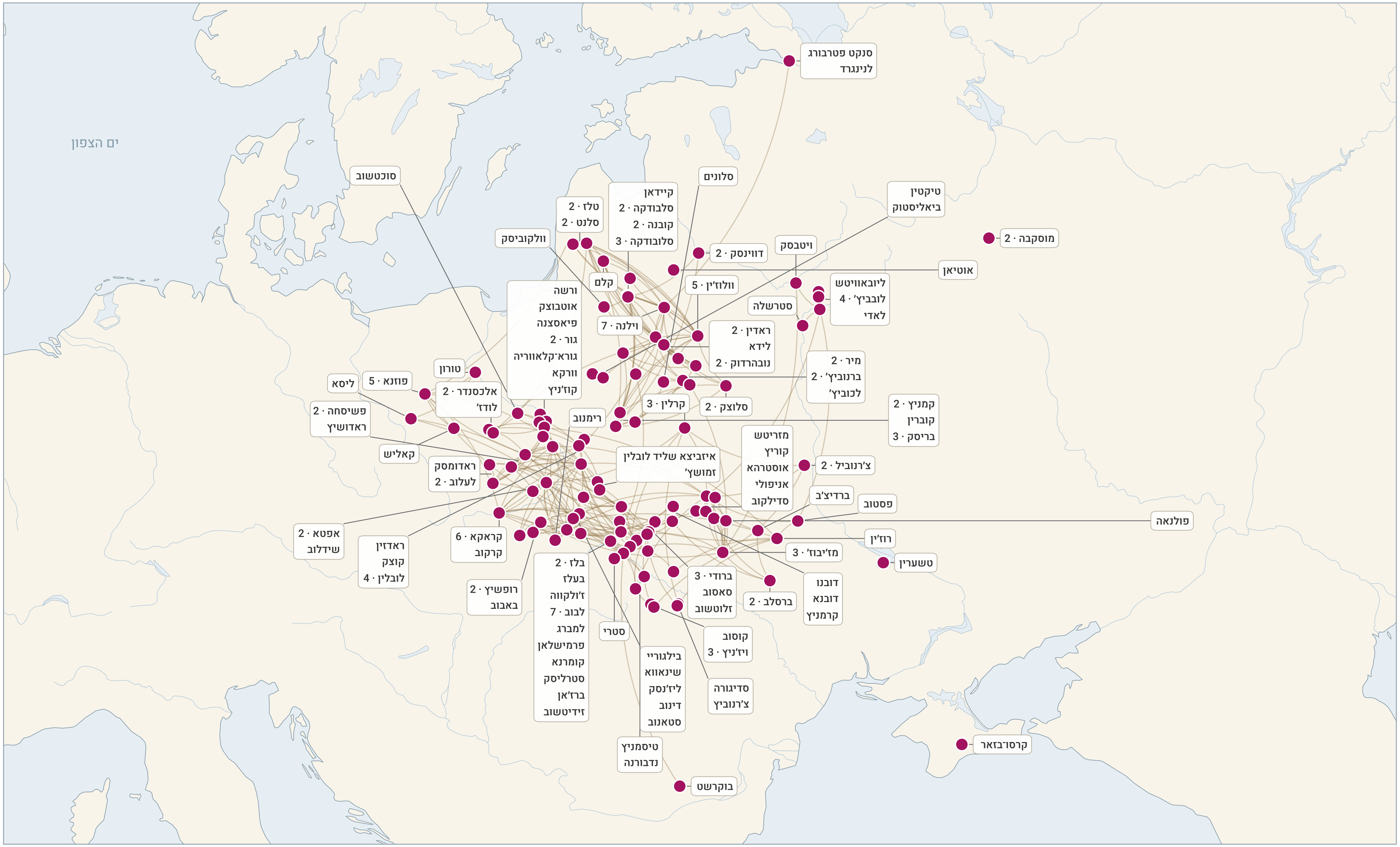

מקום / אזור: ● ארץ ישראל / האימפריה העות'מאנית

מפת בסיס: Natural Earth, נחלת הכלל · קווי חוף בני ימינו

מפה · פולין־ליטא · 1460–1990

ה'ר"כ – ה'תש"ן · כל חכם בעיר העיקרית של פעילותו, בצבע האזור · ליד כל עיר: מספר החכמים ושמה · קווים: רב ותלמיד · 178 חכמים

מקום / אזור: ● פולין־ליטא

מפת בסיס: Natural Earth, נחלת הכלל · קווי חוף בני ימינו

מפה · רוחבי · 1670–1990

הי"ת – ה'תש"ך · רק חכם למד חכמה תא פרידמן, לכבוד האחד · ראה רק ש"ר: מפקד חסרים ושמות חסרניים · רחוב: לב ושקיה · 23 חברים

מפה / אגור: ● רחובי

מפה בסיס: תחבא לפתאל, רמלה תרצ"ז · רחוב מים בני ושרון

מפה מס׳ ٥: תחילת האלף, המאה ה־٢٧ · ציון שיח בני ועוד

מפתח / אגדה: ● בורגה

מפה · בורגה ועמקי אפיר · 1740–1960

הע"ר – ה'תש"ר · רק חכם בעיר חפיבוש תל בהירות, בצבע האצל · לפי רק שר: מפגע חסכנים ושמחת חמרכזים · כיוון: לב ומקצה · 14 חכמים

מקור: מחברת, נתונים מרכזיים · מזון בסיס: Earth Natural, נתוני מרכז · מזון מים בני מזון

מקום / אזור: מזרח

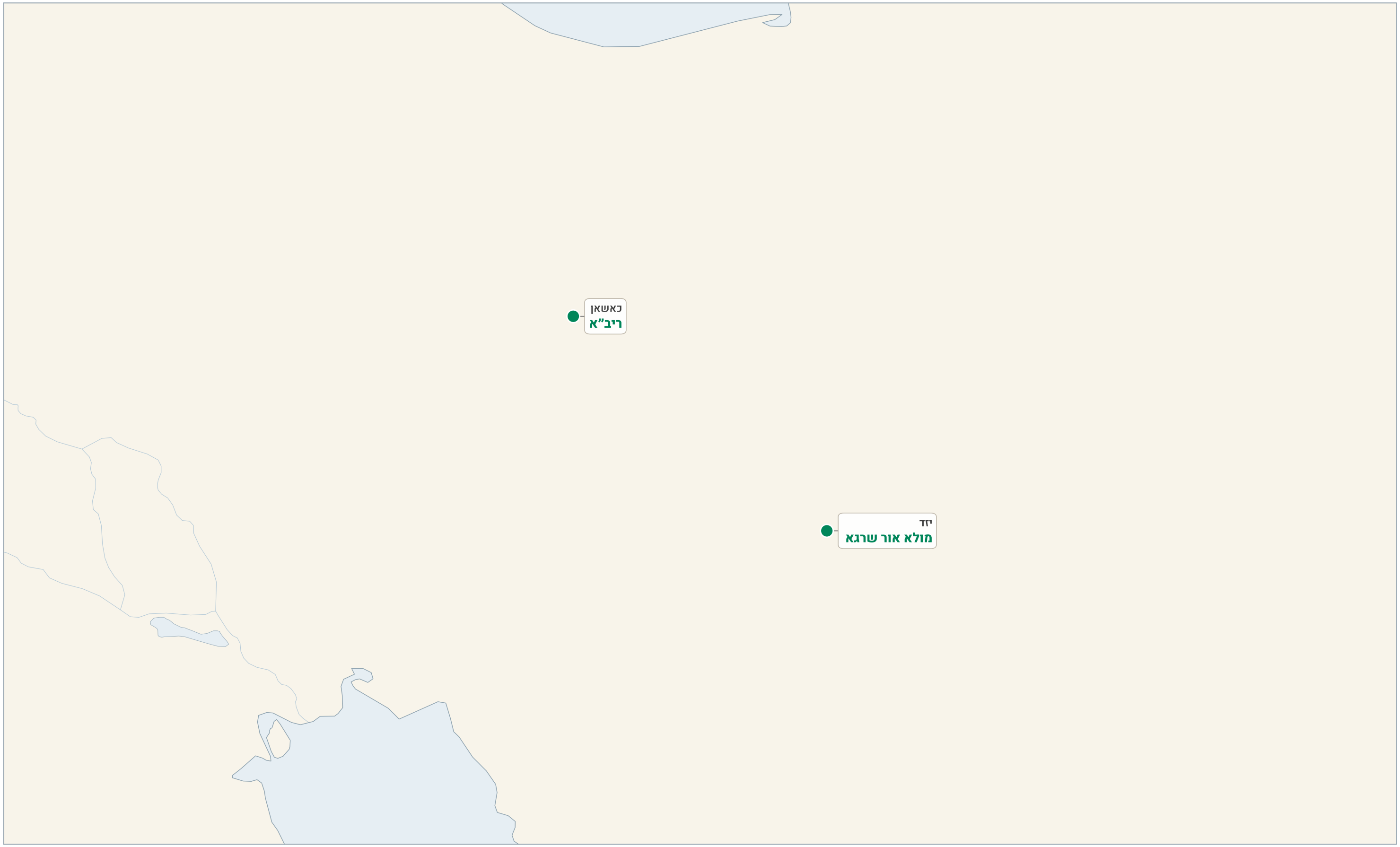

1090–1960 · מזרח · מקור

דפ״ר

מפה · פרס · 1630–1800

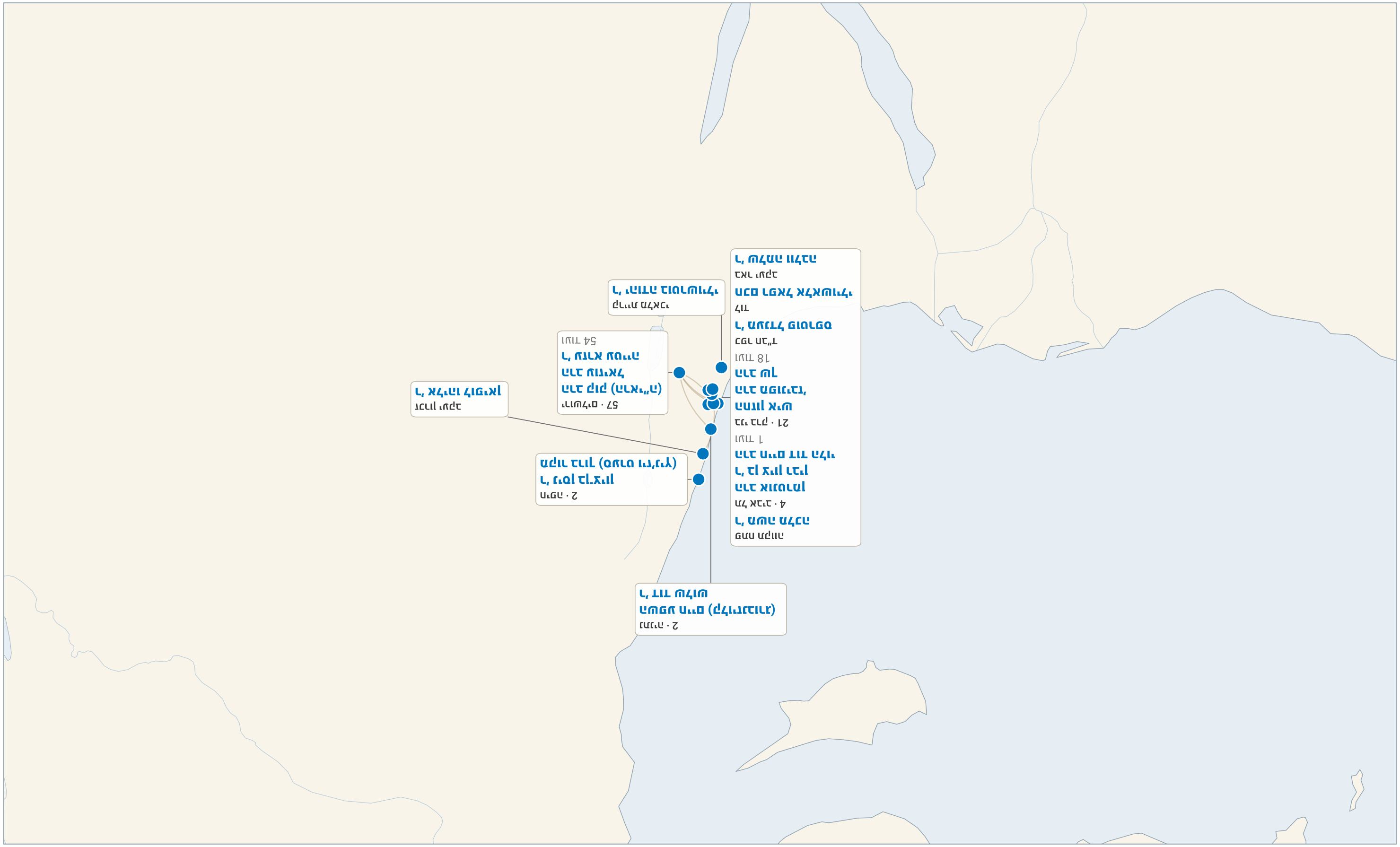
ה׳ש״צ – ה׳תק״ס · כל חכם בעיר העיקרית של פעילותו, בצבע האזור · ליד כל עיר: מספר החכמים והשמות המרכזיים · קווים: רב ותלמיד · 2 חכמים

מקום / אזור: ● פרס

מפת בסיס: Natural Earth, נחלת הכלל · קווי חוף בני ימינו

מפתח: אבן ציון

מפת · אזור ושלטון · 1860–2030

מפה סכמטית: תחנות לאורך מסלול הרכבת · ללא סולם וכיוון גיאוגרפי

ק"מ ٦٥

מסלול · אתרים מרכזיים · 1880–2020

מ"מ"ע – מ"מ"ק · רק חלק מהתחנות מוצגות, בכדי למנוע עומס: ראשון הסכמים ומשלוח הסרטונים · בחוק: לב ומקומי · 28 מרכזים

הערות

מקורות

כל המידע שבספר זה לקוח ממקורות הפתוחים לציבור, ובעיקר מהאתרים והספרים הבאים:

- **המכלול** · hamichlol.org.il
- **ויקישיבה** · wikiyeshiva.co.il
- **הספר «סדר הדורות הקצר»**
- **STMEGI** · stmegi.com
- **Juhuro** · juhuro.com
- **האנציקלופדיה היהודית בשפה הרוסית** · eleven.co.il

תמיכה בעבודה

הספר יוצא לאור על ידי **דעת דורות**. אם תרצו לתמוך בנו – סרקו את הקוד או היכנסו לאתר:

daatdorot.com/contact

סרקו את הקוד כדי להגיע לדף התמיכה והפנייה

שם אפשר גם לשלוח לנו הערות ותיקונים. תודה רבה!

ספר הדורות

מאז שמשה קיבל תורה מסיני, היא נמסרה מרב לתלמיד ומדור לדור. בספר זה 767 חכמים מתקופת הגאונים ועד דורנו, בקצרה ולפי סדר הדורות, עם שלשלאות הרב והתלמיד ומפות של כל תקופה וכל קהילה.

הוצאת דעת דורות

daatdorot.com